

TOVARNA KERAMIKE?

Vse kaže, da bo po nekaj letih razprav vendarle prišlo do gradnje tovarne keramičnih izdelkov pri Opekarni v Dolgi vasi. Opekarna, ki deluje v okviru mariborskega Konstruktorja, bo sodelovala tudi z madžarskimi proizvajalci keramike ter s keramično industrijo iz Liboj. Obrat naj bi začeli graditi že prihodnji mesec, v prvo fazo pa bodo vložili okoli 60 milijonov dinarjev. V začetku proizvodnja seveda ne bo velika, letno bodo izdelali okoli 100 ton uporabne okrasne keramike, zaposlilo pa naj bi se 25 mladih, kar je za lendarško občino velikega pomena, še zlasti sedaj, ko vse več ljudi išče delo. Kakovostna glina iz bližnjega glinokopa je ustreza za izdelavo keramike, torej jo bodo lahko bolje ovrednotili kot doslej, ko so izdelovali le opečne izdelke.

NASLOV

Jani D.

Dva dni so mladi Pomurja iz roke v roko podajali štafeto palice s pozdravnim pismom predsedstvu SFRJ in ob vseh sprejemih in proslavah sporočali želje in misli, ki so podobne tistim Vlaste Osterčeve na sprejemu štafete v Ljutomeru:

Od leta 1945 je vsako leto kot dokaz za privrženost mladine in občanov naše države tovarišu

kako se nam rušijo ideali. Napadamo. Tako se branimo. Vidimo nepravilnosti v družbi, skušamo biti boljši, pametnejši kot generacije pred nami. Skušamo prarasti šovinizem, nesoglasja med narodi, nacionalizem. Nevede sprejemamo stara, zaničevana načela. Človeštvo je kljub temu, da se bori za napredek in človečnost, vse bolj nečloveško. Utopljamo se v lastnem soku nemoči.

ŠTAFETA MLADOSTI V POMURJU

Titu organizirana štafeta mladosti. Najprej smo jo imenovali Titova štafeta, od leta 1957 pa štafeta mladosti. Ob tej priložnosti so delovne organizacije, mladina, pripadniki JLA in družbene organizacije nameščali v štafete palice čestitke tovarišu Titu ob njegovem rojstnem dnevu. Vendar pa štafeta nima samo enostranskega namena izražati ljubezen in spoštovanje mladine tovarišu Titu ter stem spoštovanje do starejše generacije. Ima večji, globlji pomen: je simbol bratstva in sožitja, ki naj bi vladalo med jugoslovanskimi narodi in narodnostmi, je simbol vsega, po čemer hrepenimo: simbol nesebične ljubezni med ljudmi, brez priokusnega egoizma, simbol samoopovedovanja, pomoči med narodi in narodnostmi. Bo vse to res ostalo le hrepenenje? Dokler bomo samo govorili in ostali le pri besedah — da. Dokler delo ne bo na prvem mestu — kajti: delo je naredilo iz človeka — človeka. Mladi smo: mladost je lepa, pravi. Marsikdaj dvomimo o tem. Občutljivi smo, ranljivi. Razočaranja nas še niso naredila dovolj trdna za ravnodušno sprejemanje udarcev. Z grozo opazujemo,

Pred nekaj desetletji so naši stari drugi praznovali dan mladosti. Bili so optimisti. Mi nismo pesimisti, vendar je na napake potrebno opozoriti. Oni so rasti z Jugoslavijo, mi smo se rodili v njej. Roka se dotika roke ob predaji štafete palice, lahen nasmehek trepeta na ustnicah tisočev mladincev. Neenakomerno bitje srca skuša preglasiti sunkovito dihanje. Ob takih trenutkih smo optimisti. Mislimo na tovariša Tita, ne na mit, ki smo ga skovali, temveč na človeka, ki se je z nami pogovarjal in nam zaupal. Že četrto leto iz naših rok ne do sprejel štafete palice, ne bo videl nasmejanih obrazov, niti ne bo spremljal prireditve, ki naj bi prikazala misli in hrepenenja nas mladih. Sklepna prireditev ob našem prazniku naj bi bila preprosta, delovala naj bi naravno, brez dragih in nepotrebnih kičastih vložkov. Morda bo letošnja prireditev res takšna in ne bomo pričali spektaklu, ki so ga napovedovali. Smisel dneva in štafete bo dosežen, če resničnosti ne bomo barvali s popačenimi barvami. Potrebujemo veliko ljubezni in uresničitev tistega, kar preradi obljublamo z besedami.

Leto XXXVI

Št. 19

Murska Sobota
17. maj 1984

CENA 13 DIN

VESTNIK

35 LET

DOBRODOSLICA S KRUHOM IN SOLJO

Ob koncu minulega tedna je bila na 3-dnevni obisk v Ljudski republiko Madžarski delegacija centralnega komiteja Zveze komunistov Slovenije, ki jo je vodil predsednik predsedstva Andrej Marinc, v njej pa so bili še člana Janez Korošec in Geza Bačič ter sekretar pomurskega medobčinskega sveta ZKS Franc Kolarič.

Delegacijo so najprej povabili na obisk v Szombathely, kjer je goste sprejel prvi sekretar Madžarske socialistične delavske partije Železne županije Miklós Horváth s sodelavci, ki je na skupni seji podal pregled razvoja in stanja v županiji. Posebej pa je spregovoril tudi o narodnostni politiki. Med drugim je poudaril, da za narodnostne pravice ni pomembna številčnost, marveč je to politično vprašanje. O porabskih Slovencih pa je dejal, da so izredno delavni in dobri državljani. V Železni županiji si prizadevajo, da bi jim zagotovili čim boljše pogoje za uresničevanje narodnostnih pravic — za izobraževanje v materinem jeziku, ohranjanje narodnostne kulture... Z razvojem industrije v Monoštru pa so uspeli zaustaviti proces odseljevanja Porabcev v druga, razvitejša območja na Madžarskem. O stikih med Slovenijo in Železno županijo pa je Miklós Horváth poudaril, da so se zelo razmahnili v obojestransko korist, da pa obstajajo še neizkoriščene možnosti, in to predvsem na gospodarskem področju. Med drugim je izrazil željo, naj bi naše gospodarstvo popestrilo svojo ponudbo v blagovnici Borostyánkő v Szombathelyu in da naj v maloobsejni blagovni menjavi z naše strani ne bi uvažali predvsem repromaterial, ampak tudi gotove izdelke. Obstaja pa

DELEGACIJA CK ZKS NA MADŽARSKEM

Gostom iz Slovenije so v Števanovcih pripravili prirčen sprejem. Žene v narodnih nošah so jim ponudile kruh in sol, učenec pa so recitirali in zapeli nekaj slovenskih pesmi. (Foto: J. G.)

možnost, da bodo v Železni županiji za potrebe tovarne v Ormožu zasejali 2 tisoč hektarjev površin s sladkorno peso.

Tudi Andrej Marinc je prikazal vsestranski razvoj Slovenije in delno tudi Jugoslavije ter izrazil zadovoljstvo, da se vse bolj krepijo stiki med Slovenijo in Železno županijo. Prav zategadelj so Geza Bačiču ob tej priložnosti podelili visoko madžarsko odlikovanje — zlati red dela.

Slovenska delegacija je naslednji dan obiskala mesto Sarvar, kjer je med drugim položila venec k spominskemu obeležju padlim žrtvam fašizma, med katerimi so tamkaj pokopani tudi interniranci iz okolice Lendave. Popoldne pa je Andrej Marinc s sodelavci odpotoval v Budimpešto, kjer jih je sprejel sekretar MSDP Ferenc Havasi.

V petek se je delegacija ponovno vrnila v Železno županijo in najprej obiskala Gornji Čatar, nato pa Števanovce v Porabju. Tu so gostom iz Slovenije pripravili prirčen sprejem po stari slovenski navadi — ponudili so jim kruh in sol, učenci OŠ pa so zapeli in recitirali nekaj slovenskih pesmi — zatem pa se je v dvorani kulturnega doma razvil živahen pogovor. Predsednik Števanovske vasko občine Vendel Konkolič je v pristnem porabskem narečju povedal marsikaj zanimivega iz življenja in dela porabskih Slovencev. Tovariš Marinc pa se je zahvalil za prirčno dobrodoščilo in spregovoril o pomenu sodelovanja ob meji, ki ga, kot je poudaril, ne more in ne sme nihče zavirati, predvsem zato ne, ker je v prid pripadnikom narodnosti na obeh straneh. Dejal je tudi, da je treba dati manjšinam več pravic kot ostalim, ob koncu pa pohvalil nastop porabskih Slovencev v Cankarjevem domu v Ljubljani. JOŽE GRAJ

OB OBISKU POSLANCEV MADŽARSKEGA PARLAMENTA V SLOVENIJI

Za poglobitev medsebojnega sodelovanja

Na obisku v Sloveniji se je sredi minulega tedna mudila delegacija poslancev madžarskega parlamenta iz zalske županije, ki jo je vodil predsednik županijskega sveta Sándor Újvári. Delegacija se je najprej ustavila v Murski Soboti, kjer so jo predstavniki ABC Pomurke seznanili z dejavnostjo sozda, hkrati pa so se po-

govarjali o možnostih sodelovanja med obema obmejnima pokrajinama.

Nekatere oblike sodelovanja med Pomurjem in županijo Zala so razvite že zdaj, vendar pa bi kazalo v prihodnje stike med obema pokrajinama še bolj razširiti. Že doslej je dokaj dobro

sodelovanje med trgovskimi organizacijami, vendar bi bilo potrebno to razviti vsaj do takšne oblike, kot jo imajo z blagovnico v Szombathelyu. Poglobiti pa bi kazalo tudi sodelovanje na drugih področjih, še zlasti industrijskem. Če je bilo še lani zelo dobro sodelovanje med tovarno obutve Planika in sorodnim podjetjem

Savaria, pa je letos takorekoč povsem zamrlo. Te stike bi kazalo obnoviti, saj je Planika celo pripravljena prevzeti celoten proizvodni obrat, za katerega bi dala tudi tehnologijo in znanje. Prav tako bi lahko razvili tudi sodelovanje med soboško Muro in podobnim madžarskim podjetjem, pa tudi na področju kmetijstva še zdaleč niso izkoriščene neštete možnosti. Če je bilo moč razviti dobro sodelovanje z več tisoč kilometrov oddaljenim partnerjem na Nizozemskem, potem bi ga lahko tudi z nekaj deset kilometrov oddaljeno pokrajino, so na razgovoru dejali predstavniki ABC Pomurke.

Obveljala pa je ugotovitev, da se znamo lepo in dokaj dobro dogovoriti za najrazličnejše oblike sodelovanja, zataknje pa se, ko je treba dogovore izpeljati tudi v praksi. Da ne bi ostajalo le pri besedah, so predlagali, da bi kazalo v okviru zbornic ustanoviti mešano koordinacijsko komisijo, ki bi skrbela za uresničitev sprejetih dogovorov.

Delegacija poslancev madžarskega parlamenta je iz Pomurja odpotovala še v Maribor in Koper, v Ljubljani pa jo je sprejel tudi predsednik izvršnega sveta Janez Zemljarič. Na srečanju v Ljubljani so tudi predlagali, naj bi Madžari ukinili obvezno menjavo ob prehodu čez državno mejo. L. Kovač

GRADISCANSKA „OFENZIVA“

Avstrijska zvezna dežela Gradišanska (Burgenland) manifestira kulturni utrip prebivalcev z vsakoletnim kulturnim dnevom, in letošnji bo v južnem Gradišču — v zgodovinskih Modincih (Mogersdorfu) med 25. in 28. majem.

Po navedbah na nedavni novinarski konferenci na Schlossbergu gre za peti deželni kulturni dan, ki pa bo prav zaradi kraja praznovanja kar najbolj mednarodni, posvečen miru in širjenju knjige in kulture. Kakor vemo iz zgodovine, je bila 1. avgusta 1664 pri Modincih velika bitka s Turki in ob pomoči narasle Rabe so zmagali združeni odredi krščanske vojske. Tem, padlim turškim vojakom, bodo Avstrijci med letošnjim kulturnim dnevom odkrili spominski kamen — ne toliko v

spomin na zavojevalce kot trajno opozorilo na strahote, ki jih prinašajo vojne. Nasploh je cilj letošnjega gradiščanskega kulturnega dne sodelovanje v miru na osnovi skupne »panonske« zgodovine. Zato so povabili k sodelovanju sosednje pokrajine. Iz naše Slovenije in iz Železne županije bodo sodelovali strokovnjaki na enodnevnem seminarju o spomeniškem varstvu in varovanju kulturne dediščine, v okviru predstavitev folklorne v panonskem trikotniku treh dežel bodo nastopili plesalci iz Varaždina in Beltinec, Kormenda ter domači folkloristi iz štirih gradiščanskih vasi, na velikem zborovanju posvečenem prazniku miru bodo sodelovali mladi s Tišine, takrat naj bi se srečali tudi ugledni politiki iz vseh treh sosednjih dežel;

gimnazijci iz Sóbote, Monoštra, Jennersdorfa, Furstentfelda in Güssinga bodo razstavili svoja likovna dela, v okviru razstav pa bo tudi posebna postavitev oji Vlada Sagadina. Obmejno sodelovanje si je težko zamišljati brez športa, zato bo tudi na kulturnem dnevu nogometni turnir, v katerem bo sodelovala soboška Mura. In če dodamo še srečanje lovcev, potem lahko pritrdimo naslovu gibanja, ki pripravlja gradiščanske kulturne dneve — GRADIŠCANSKA KULTURNA OFENZIVA.

Vsekakor pa smo zadovoljni, da tudi v težavnih svetovnih razmerah sosedski odnosi ne venijo, ampak jih vsak na svoji strani poskušamo iskreno negovati. J. Šabjan

VELIKA SPOMLADANSKA SUPER TOMBOLA

20. maj 1984 ob 13. uri
Hipodrom Kamnica
pri Mariboru

GOSTJE: BOJAN KRIŽAJ
IN JURE FRANKO

Med 1000 dobitki stanovanjska hiša,
osebni avto, traktor, motorna kosilnica itd.

V Libanonu nikakor ne more zavladati razum. Med redkimi prekinitvami ognja je nastal tudi tale posnetek — grozljiv kašiput, ki pa veliko pove še komu, ne le Libanoncem.

VSE VEČ ROBOTOV

Po nedavno objavljenih podatkih se je lani z izdelovanjem robotov po vsem svetu ukvarjalo okrog 200 proizvajalcev. Največ jih je bilo na Japonskem, kjer so v minulih desetih letih povečali proizvodnjo kar 24-krat. Za razvoj te proizvodnje namenjujejo vedno več denarja; za osem-

letni razvojni program je vlada prispevala 85 milijonov dolarjev, skoraj dvakrat toliko pa bodo združili še sami proizvajalci. Po obsegu proizvodnje robotov je na drugem mestu 40 izdelovalcev v ZDA, ki so lani izdelali 4.500 robotov, do leta 1990 pa načrtujejo povečanje proiz-

vodnje na 17.100 robotov na leto. Na tretjem mestu so izdelovalci robotov v Sovjetski zvezi in vzhodnoevropskih socialističnih državah, ki so lani imeli 20-odstotni delež v svetovni proizvodnji robotov. Tudi ti načrtujejo občitno povečanje proizvodnje v prihodnjih letih — o tem najbolj zgovorno priča podatek, da nameravajo do konca prihodnjega leta povečati število robotov v industriji za 15 tisoč novih, tako, da bi jih takrat »delalo« že okrog 40 tisoč. Tudi 40 evropskih izdelovalcev želi hoditi v štrc z japonskimi, ameriški ter sovjetskimi izdelovalci. Na svetovnem trgu prevladuje zdaj okrog 20 velikih izdelovalcev robotov, mnogi manjši, ki so izdelovali samo po en tip robota in ne morejo slediti hitremu razvoju in napredku te proizvodnje v svetu, pa so morali prenehati s proizvodnjo. Število proizvajalcev se zmanjšuje, proizvodnja pa povečuje.

NENAVADNA KAZEN

Zdaj 32-letni Peter Jürgen Boock, ki je bil že od 17. leta član frakcije »rdečih armad«, ki je v sedemdesetih letih nagnala zahodnim Nemcem toliko strahu v kosti, je bil končno obsodjen na dokaj nenavadno kazen. Ker v Nemčiji ne poznajo smrtnih kazni, ga je sodišče obsodilo na trikratno dosmrtno ječo, in še 15 let zapora.

Teroristi »rdečih armad« so leta 1977 ubili bankirja Pontoja, industrialca Schleyerja in štiri njegove spremljevalce, še istega leta pa so skušali z raketami pogati v zrak državno tožilstvo v Karlsruheju.

Boock je dobil po eno dosmrtno ječo za bankirja in industrialca, še eno za štiri industrialce spremljevalce, petnajst let pa za izjalovljen raketni napad. Priznal je samo zadnji greh, torej tistega, ki mu ni uspel, kajti 42 raket iz njegove »domače delavnice« je pri izstrelitvi odpovedalo. Boock trdi, da jih je onesposobil iz »moralnih nagibov«, ker ni želel smrti nedolžnih ljudi.

v žarišču dogodkov

DRAGA ŠOLA NAPAČNIH ODLOČITEV

Zaostreni pogoji gospodarjenja so nas tudi v Jugoslaviji pripeljali do tega, da se včasih poslužujemo ukrepov, ki so sila neprijetni, vendar včasih tudi brez njih ne gre. Je pač tako, da mora prevladati gospodarska logika, pa četudi je potrebno včasih kakšno organizacijo združene dela zapreti ali po domače — likvidirati. Eni takšnih odločitev smo bili pred nedavnim priča tudi v Pomurju, kjer je šla v stečaj pučonska opekarna, vendar pa je to le kapljica v morje nekaterih velikih stečajnih postopkov, med katerimi je največ prahu dvignil kavadarški Feni. O tem in še nekaterih drugih je beseda tudi v tem zapisu, ki ga povzemamo po Delu.

Delegati vseh treh zborov sobranja Makedonije so na ločenih sejah sprejeli predlog republiškega izvršnega sveta, da kombinat za proizvodnjo feroniklja Feni v Kavadarcih zaprejo. Predstavnik izvršnega sveta, ki so pojasnjevali predlog, so zagotovili, da Feni v prihodnjih dvajsetih letih ne bo mogel poravnati svojih obveznosti do domačih in tujih posojilodajalcev, niti ne bi mogel vrniti vložene denarja. Računi prav tako kažejo, da bi Feni, če bi nadaljeval proizvodnjo, še vrsto let proizvajal le izgubo.

Makedonski delegati so, ko so sprejeli ta nepopularni, a nujni sklep, zahtevali od svojega izvršnega sveta, da čimprej pripravi predloge o tem, kako poravnati dolgove Fenija. Zahtevali so tudi postopek za ugotavljanje osebne in kolektivne

moralnopolitične in kazenske odgovornosti za vse tiste, ki so prispevali, da so Feni sploh zgradili.

Feni žal ni osamljen primer zgrešene naložbe v jugoslovanskem gospodarstvu. Zadnja leta, ko smo začeli bolj kot prej upoštevati tržne in ekonomske zakonitosti, se seznam stečajev in likvidacij nenehno veča. V Sloveniji smo imeli grenke izkušnje že v EKK Velenje, pravočasno so se v republiški skupščini odločili o ustavitvi gradnje rafinerije v Lendavi, zaprli so rudnik živega srebra v Idriji, ko je gospodarski izračun to tako pokazal. Aprila 1982 so iz sodnega registra izbrisali Cimosov toz v Šempetru, ki je zaradi nepokritih izgub šel v stečaj že 4. junija 1981. Dvesto milijonov dinarjev nekritih terjatev iz stečajne mase je obremenilo Cimosovo delovno organizacijo,

republiški sklad skupnih rezerv, Splošno banko Koper in pariški Citroen.

Agonija lani zaprte tovarne glinice iz Obrovcu pod Velebitom se še nadaljuje. Sedemsto delavcev te tovarne, ki je hrvaško gospodarstvo obremenila s 30 milijardami nekritih dolgov, doma sede že leto in pol prejema minimalne osebne dohodke in čaka na prekvalifikacije in na drugo delo, ki ga še ni, kljub vlaganju 900 milijonov din v programe tekstilcev, kamnarjev, vrtnarjev in drugih ponudnikov nadomestnih programov. Direktor velikana iz Šibenika, tovarne aluminia Boris Kidrič, Zdravko Petković pa je v saboru izjavil: »Obrovsko tovarno je treba zapreti za vse čase. Z njimi ne želimo več deliti prihodnosti.«

V Srbiji so aprila letos skoraj hkrati zaprli tri tovarne mediapanskih plošč, ki jih ima Evropa le pet, Jugoslavija pa prav toliko. Kljub temu, da je ta investicijska napaka stala Srbsko gospodarstvo deset milijard din, je v gospodarski zbornici direktor Inštituta za kemijo, metalurgijo in tehnologijo Ljubiša Milosavljevič zatrdil, da so v inštitutu

»ponosni na svoje raziskave in spoznanja pri tehnologiji plošč, ki bi lahko našemu gospodarstvu prinesle veliko korist«. Evropski komite za les pa je že zdavnaj prepovedal gradnjo novih podobnih tovarn. V Pančevu so, kljub prevelikim rafinerijskim zmogljivostim v Jugoslaviji in vse manjšemu uvozu nafte, letos hoteli graditi veliko rafinerijo. Zdaj opremo prodajajo, v Bosanskem Brodu pa z gradnjo nadaljujejo in bodo postavili novo rafinerijo (staro pa zaprli).

Ob vseh teh zgrešenih naložbah pa je, v nujni iskanja rešitev za plačilo finančnih bremen, bolj malo govora o odgovornosti tistih, ki so zgrešene naložbe izsilili in uresničili.

Feni so začeli snovati že leta 1960, ko so sprožili novico o velikanskih zalogah bogate nikljeve rude v hribih okoli Ržanova in Studenih vod. Predračunska vrednost naložbe je bila 8.900 milijonov din, 76 odstotkov je bilo tujih posojil. Zgraditi bi ga morali med leti 1973 in 1979, dejansko pa je prvih 2.500 ton dvakrat dragega niklja Feni izdelal konec lanskega leta.

Izkazalo se je, da je ruda prej siromašna kot bogata. Vrednost naložbe se je povečala 22-krat, saj je do začetka lanskega leta Feni pogoltnil 9.216 milijonov din in 290 milijonov dolarjev. Poskusna proizvodnja je hkrati pomenila začetek odplačevanja obresti in posojil. Na kratko: stroški izgradnje Fenija bi bili konec leta 1999, ko naj bi jih vse poravnali, 81.100 milijonov današnjih dinarjev, v katerih je 550 milijonov dolarjev.

Takšnih naložb, kakršna je Feni, je bilo, žal, veliko in so še. Nastajale so zlasti v časih, ko so posojila, domača in tuja, krajevni dobrotniki nosili v torbah domov in gradili, karkoli se jim je zadelo. Zdaj je takšnih primerov sicer manj, zato pa stečajev minulih nespametnosti vse več.

Feni se je tako pridružil ne predolgemu, a zato prečljivemu seznamu nesojenih industrijskih velikanih, ki so jih že izbrisali iz sodnih registrov: tovarni glinice v Obrovcu, ki je šla na boben, trem srbskim tovarnam mediapan plošč, ki so jim žabice nataknilo letos aprila, citroenovim »spačkom« v Šempetru,

prevelikim ambicijam za grebške lne na Krku... Jutri se mu lahko pridružijo še nekatere rafinerije nafte — razen tistih v Lendavi in Pančevu, ki so na javni dražbi — termoelektrarne na mazut, preštevne sladkorne tovarne ali katere druge.

Kaj reči na koncu (koncu?) te žalostne kronike zgrešenih naložb? Očitno je, da vse te nepremišljene poskuse od samega začetka spremlja vrsta napak in nedoslednosti, od projektov in zagotavljanja surovinskih osnov, do izbire tehnologije, kadrov itd. Največja napaka pa je prav gotovo, da so o teh naložbah razpravljali v ozkih političnih in gospodarskih krogih, da so o velikanskih zneskih sklepali brez združenega dela, ki mora zdaj plačati izgube. V tem je skrivnost, zaradi katere nastajajo Obrovci, Feniji, Dine ali Cimosi. Po teh sledih bi morali iti tudi pri odločanju o odgovornosti za propadle poizkuse. Res je, da je treba vsako šolo plačati, vendar je šolnina prevečkrat previsoka. Zato so tudi zahteve po ugotavljanju odgovornosti utemeljene.

Kaj moti združevanje dela?

Zadnje čase slišimo veliko o tem, kako se temeljne organizacije združenega dela ne obnašajo racionalno, a tudi ugovore, češ da se obnašajo racionalno — v okvirih iracionalnega sistema. Pomeni, da se tozdi ravna, kakor jih poziva sistem. In če se ne združujejo — je več kriv sistem kot pa one same. Drugače rečeno: če nismo sposobni med temeljnimi elementi dela vzpostaviti realnih ekonomskih odnosov, ampak jih spravljamo v razne organizacijske oblike brez ustrezne vsebine, ekonomskih odnosov nismo razrešili — le z avtoritativnim odlokom smo določili: tako mora biti.

Ti dve skrajnosti imata najrazličnejše hibridne izrastke. Dokler temeljne in delovne organizacije podpirajo njihove banke in družbenopolitične skupnosti, nimajo motiva za združevanje. Poleg tega so še pod varstvom države. Združevanje dela mora biti brez vsakršnega varstva, prav tako kot podjetja v kapitalizmu brez vpliva monopola, ki prav tako moti naravno delovanje tržišča. Od tod ekonomistom, nekaterim pač, misel, da je v samoupravnem gospodarstvu lahko tržišče večji uravnavalec gospodarjenja kot pa v kapitalizmu, da o državnem kapitalizmu, ki tržišča sploh ne priznava, ne govorimo.

Za resnično združevanje dela je namreč značilno, da je skupno delo, sodelovanje, uresničljivo le, če ima vsak udeleženec dolgoročno neke večje koristi kot sicer zunaj skupnega dela. To pa zahteva zvrhano mero potrpežljivosti, kajti združevanje dela je limitirano s sredstvi, ki jih (ni)mamo dovolj, dogaja pa se tudi, da se temeljne in druge organizacije združujejo zaradi nekega skupnega dela, pa za to ne dobijo od bank dovolj ali pa nič denarja in potem vse ostane samo pri željah. Če bi namreč imele dovolj svojih sredstev, bi bila stvar povsem drugačna. Tako bi bilo tudi, če bi brezposelni imeli dovolj sredstev za združevanje svojega dela.

Pismo iz Beograda

Težave so torej materialne narave in se zrcalijo od vseh strani, tudi zaradi neustreznega gospodarskega sistema, ki pač še ni sistem združenega dela, pa še vedno prepogosto deluje, včasih pa tudi povsem nasprotno, nesposobno za razvoj, kakršnega si želimo. Priče smo stalnim nezadovoljstvom na področju primarne delitve, cen oziroma sistema cen, ki je povsem porušil notranje ekonomske odnose, da ne govorimo o denarnem in deviznem sistemu in o drugem. Če namreč ne veš več, kaj je in kaj ni cena ali nekaj drugega, kar ti je nekakšno merilo za nekaj, potem je, kot da ni temeljev za združevanje.

Toda živeti v prepričanju, da so rešitev samo »čiste« samoupravni odnosi, »čisto« združevanje dela in sredstev, pomeni živeti v zablodah, ugotavljajo tudi ekonomisti, ki poznajo razmere in imajo občutek za realnost, ker »čisti« družbeni odnosi ni. Še samo vladajoči. Tega smo se menda že naučili. Pa smo kljub temu nestrpni, zlasti v političnih krogih so najbolj neučakani in najraje sekajo, da bi pospešili tisto, kar se v življenju ne da pospešiti. S tem pa zavirajo.

Lep primer je investicijski projekt v Afriki, kjer se je ponudba morala gibati v višini do 30 milijonov dolarjev. Ko je pet organizacij predložilo predračune, je znašal seštevek 40 milijonov dolarjev. Nastalo je vprašanje, kako ponudbo pomeniti, da bi postali konkurenčni. Bilo je mogoče le dvoje: ukazati vsem, da znižajo cene, ali pa da se dogovorijo sami o ponudbi, ki bi jih pripeljala na afriško gradbišče. Sprejeta je bila druga možnost rešitve problema. Sodelujoče organizacije so se mesec dni prepekale o tem, kdo je hotel imeti preveč na račun ostalih in so končno ponudbo zmanjšale na 26,7 milijona dolarjev. Potem so vse odšle v Afriko in tam delajo.

Zgodba je zelo poučna in v skladu z ljudsko pametjo, ki pravi, da je v slogi moč. Takšen način sodelovanja namreč zahteva pogled daleč naprej, pravo vizijo lastnega razvoja v družbi. Takšne vizije pa ukazovanje ne omogoča, ker odvrača od lastnega razmišljanja in sili k ubogljivosti. Zato dandanes še mnoge organizacije združenega dela nimajo svoje filozofije razvoja niti do leta 2000, od katerega nas loči le še petnajst let, kaj šele dalje. Taka podlaga za združevanje dela pa je zelo spolzka.

Viktor Sirec

BRUSELJ — Kmetijski ministri Evropske gospodarske skupnosti so sklenili, da omejijo jugoslovanski izvoz jagnjetine v Francijo na največ 50 ton letno. Za ta ukrep so se odločili zaradi prevelikih zalog jagnjetine v hladilnicah. Hkrati so omejili tudi uvoz te vrste mesa iz Poljske, Madžarske in Bolgarije, medtem ko naj bi bil francoski trg do nadaljnjega povsem zaprt za uvoz iz Avstrije, Islandije, Čehoslovaške in Urugvaja.

MOSKVA — Po napovedi komisije za planiranje bosta kemična in petrokemična industrija v Sovjetski zvezi letos močno povečali proizvodnjo. Tako bodo proizvodnjo sintetičnih smol povečali za 11,8 odstotka, kemičnih vlaken za 5,8 odstotka, sintetičnega kavčuka za 8,3 odstotka, umetnih gnojil za 3,3 odstotka in zaščitnih sredstev za 3,6 odstotka.

TOKIO — V boju proti podzemlju je japonska policija polovila 837 prestopnikov. Zaplenila jim je 131 kosov strelnega orožja in 34 katan (samurajskih sabelj). Domnevajo, da šteje japonsko podzemlje okrog 22.300 članov, razporejenih v 107 med seboj tekmujočih tolp, imenovanih »jakuze«.

SYDNEY — Avstralska vlada je sklenila, da bo avstralski vojaški kontingent, ki se mudi v okviru »mirovnih sil« na Sinaju, ostal tam še dve leti. Ko je zunanji minister Hayden to sporočil, je posebej poudaril, da je to zadnji rok za umik avstralskih vojakov.

RIM — Po napovedih nekaterih ekonomistov bo Italija v drugem četrtletju po dolgih letih spet dosegla inflacijo, ki bo nižja od 10 odstotkov.

TOKIO — Japonska industrija potrebuje od 800 tisoč do milijon kvalificiranih delavcev, hkrati pa je bilo lani v tej državi 1,57 milijona brezposelnih.

NEVSILJIVO, BREZ ZAPOVEDI, Z ARGUMENTI

Pogovor z medobčinskim sekretarjem ZKS za Pomurje Francem Kolaričem, do zadnjega februarja ljubljanskim pravobranilcem samoupravljanja, sicer pa diplomiranim pravnikom in prizadevnim družbenopolitičnim delavcem, smo zastavili delovno, tako, kot smo se z njim poprej že dogovorili. Po sistemu vprašanje-odgovor ga objavljamo takorekoč neokrnjenega oziroma na podlagi magnetofonskega zapisa.

Najprej bi se tovariš sekretar pomudila pri skladnejšem regionalnem razvoju, zaradi česar se lomijo kopja na najvišjih ravneh. Ob tem se nehotne vsiljuje prispevki iz zahodnjaške teorije. Ta teorija pravi: dajte konju dovolj ovs, pa bo nekaj ostalo tudi za vrabca na cesti. Konj seveda velja za bogate, vrabec za revne. Ali v primeru Pomurja — po tej teoriji naj bi bilo vrabec — smemo tako skrajnostno razmišljati in kakšen bi bil k temu vaš komentar?

Dejstvo je, oziroma splošna gospodarska zakonitost pravi, da se težave, kriza, ostreje, bolj izrazito odražajo na manj razvitih območjih. Podobno ugotovljamo tudi v Pomurju, da zaostajamo v industrijski proizvodnji, pri investicijskih naložbah in razvoju ter uvajanju novih programov. Povečuje se nezaposlenost, probleme imamo z usmerjanjem mladine v šole in posamezne poklice. Politika skladnejšega regionalnega razvoja je dosegla sicer določene uspehe, vendar pa ugotovljamo, da v zadnjih dveh treh letih zaostaja. Predvsem se na tem področju ne uresničujejo sklepi slovenske skupščine; in sicer je vedno manj kakovostnih razvojnih programov in projektov, ki bi jih organizacije združenega dela iz razvitejših območij prenašale — ali jih bile pripravljene prenesti — na naše območje. Res je, da so nosilci razvoja v Sloveniji v težavah in da niti kadrovske niti materialno-financijske niso sposobni zadostiti tem zahtevam. Mehanizmi, stimulacije za hitrejši razvoj v republiki, verjetno niso najbolj ustrezni in zaostrene gospodarske razmere terjajo bolj učinkovite ukrepe v obliki materialnih stimulacij za naložbe na manj razvitem območju. Verjetno bomo morali zopet postaviti vprašanje beneficiranja obrestne mere za investicijske naložbe na teh območjih in ob relativno visokih obrestnih merah tako pridobiti združeno delo z razvitih območij, da vloga svoja sredstva na manj razvitih območjih. O politiki enakomernejšega razvoja v Sloveniji bi povedal še to, da nas neposredno prizadeva pristop oziroma način niferenciranja stopenj limitiranja (omejevanja) skupne in splošne porabe. Predvsem se to odraža na področjih zdravstva in šolstva v regiji, kjer zaradi nizkih startov v preteklosti in ob linearnem — niferenciranem, neselektivnem — povečanju teh stopenj prihaja v naši regiji še do mnogo težavnejšega položaja, kot na razvitejših območjih.

Česmo zdaj na problematiko gledati s širšega, republiškega vidika pa pogledimo nanjo še z regijskimi očmi. Med drugim je očitnejše nekoliko živahnije sodelovanje med občinami, kljub dokajšnjim zavodom, in zdi se, da bi družbenopolitične organizacije lahko pri tem več storile. Vsekakor pa bi lahko več naredili: območna gospodarska zbornica, skupščina skupnosti pomurskih občin, sozad ABC Pomurka, medobčinske družbene organizacije in društva in morda še kdo. Kaj o tem mislite?

Medobčinski svet zveze komunistov je kot oblika delovanja ZK zamišljena v vlogi povezovanja in usklajevanja dela občinskih komitejev ZK. Tako na področju sodelovanja med občinami delujejo še ostale družbenopolitične organizacije v okviru regije, skupščina skupnosti pomurskih občin in drugi organi in organizacije regijskega pomena. Pri povezovanju v regiji pa moramo izhajati predvsem iz interesov posameznih organizacij združenega dela oziroma skupnosti, iskati argumente, dovolj tehtne za tako povezovanje, in prek tega uveljavljati skupne interese, tako da to povezovanje ne bo šlo na škodo trehletj.

Pri povezovanju navznoter pa tudi ne smemo preiti v zapiranje, kajti potrebno je, da združeno delo ter ostali organi in organizacije ohranjajo svojo odprtost navzven. Povezovanje in sodelovanje ni mogoče vsiljevati od zunaj, teh procesov ni mogoče zapovedovati. Vzroki za to povezovanje so v organizacijah združenega dela, v družbenoekonom-

skih razmerah, v interesu združevanja dela in sredstev na področju enostavne in razširjene reprodukcije. Naloge družbenopolitičnih organizacij, predvsem ZK in njenih osnovnih organizacij, pa so v tem, da aktivirajo te vzrode in delavce-samoupravljalce z argumenti prepričajo, da se odločijo za različne oblike povezovanja. Pri tem gre za procese, ki pa ponekod resda že predolgo trajajo, čeprav dosegamo tudi pozitivne rezultate. Naj omenim Muro,

— Franc Kolarič: »Zveza komunistov namreč ni partija na oblasti, ne daje direktiv, ne ukazuje...«

ki ima svoje temeljne organizacije v Gornji Radgoni in Ljutomeru, kjer se proizvodnja širi, razgovori tečejo v občini Lendava za vključitev dežnikarne v to organizacijo. Res pa je, da je trenutno manjša aktivnost v sestavljeni organizaciji ABC Pomurka, kjer le-te potekajo zunaj regije, in nekatera odprta vprašanja združevanja v Pomurju — na primer VG Kapela ali morda tozid Agropod v Ljutomeru — ostajajo še nedorečena.

Pri metodah in načinih delovanja ZK se še vedno dokaj zatika, pa ne samo v Pomurju, ampak tudi širše. Dovoljujemo si celo komentar, da je bilo v naši regiji nekaj primerov, ko si je organ ali organizacija Zveze komunistov privoščila neposredno ali kar operativno poseganje v poslovanje in samoupravo določenega kolektiva oziroma delovne skupnosti. Kaj lahko rečete o tem?

Pri tem vprašanju moramo izhajati iz vloge in pomena ZK kot avantgardne politične sile delavskega razreda in videti predvsem način delovanja te organizacije v političnem sistemu. O tem nam nazorno govori Kardelj v Smereh razvoja. ZK namreč ni partija na oblasti, ne daje direktiv, ne ukazuje, ampak deluje v razmerah pluralizma interesov, v organih in organizacijah, v mehanizmih političnega sistema.

Določene in dogovorjene so smeri, znani so cilji. Naloga članov ZK pa je, da se bojujejo za njihovo uveljavitev v organih in institucijah političnega sistema. Ugotavljamo sicer, da so težnje ponekod drugačne, da so napake, da partijska organizacija prevzema funkcijo, ki ji po sistemu ne pripada. To seveda zavračamo, kar pomeni korak nazaj. Hkrati pa pomeni, da od organov ZK ni mogoče pričakovati konkretnih razrešitev problemov in zahtevati neposredno ukrepanje.

BRANKO ŽUNEC

Kaj lahko ZK pove glede razmer v nekaterih organizacijah, in če dovolite, bi jih kar imenovali: soboška Blisk in Platana, Ljutomerska Agropod in Lesnini tozid Mizarstvo, radgonski Mesoizdelki, tozid Kmetijstvo Črnci, VG Kapela ter lendavski tozid Varis, polanska Deloza pa osnovna šola s prilagojenim programom Jože Kramar Juš. Našteli smo organizacije, kjer so ali še veljajo začasni ukrepi družbenega varstva, oziroma so tako ali drugače moteni samoupravni in družbenoekonomski odnosi.

Glede presoje razmer v naštetih organizacijah združenega dela lahko v skladu z vlogo in položajem ZK v naši družbi, o čemer je bil govor v prejšnjem vprašanju, postavimo predvsem vprašanje aktivnosti oziroma neaktivnosti, odgovornosti oziroma neodgovornosti članov ZK in osnovnih organizacij ZK v teh okoliščinah. Gre za problematične organizacije združenega dela iz različnih razlogov. Ponekod so posredni izgube, drugje slabi medsebojni odnosi, gre za prekinitve dela, za ukrepe družbenega varstva, za neuspele poskuse integracij in podobno. Strokovne, gospodarsko utemeljene in dolgoročne rešitve, prilagojene potrebam in zahtevam posameznih organizacij združenega dela, morajo nastati drugje, v strokovnih službah in tudi s pomočjo organov družbenopolitičnih skupnosti. Družbenopolitične organizacije in predvsem ZK pa se morajo na osnovi teh rešitev zavzeti za njihovo uresničitev v samoupravnih organih in delegatskih telesih. Tam, kjer so krivi za stanje slabi medsebojni odnosi in neustrezne kadrovske zasedbe, pa je neposredna naloga družbenopolitičnih organizacij, da začnejo postopek za urejanje teh razmer, in če je potrebno, tudi za ustrezne kadrovske zamenjave.

Pa še tole vprašanje, tovariš sekretar, čeprav zveni morda nekoliko provokativno. Kaj bi vi spremenili ali ukinitili, dopolnili v našem političnem sistemu?

Pri političnem sistemu gre za družbeno nadgradnjo, ki mora odražati temeljne družbene odnose in mora deloma povratno vplivati tudi na nadaljnji razvoj teh odnosov. Zato je pomembno vprašanje dosežene materialne osnove in razvisti družbene zavesti ter zavesti ljudi kot nosilcev tega sistema. Današnje zaostrene, predvsem materialne, razmere pri nas prav gotovo terjajo določene spremembe v smeri doseganja večje racionalnosti in učinkovitosti političnega sistema.

Gre za področje volitev, za samoupravne interesne skupnosti, načine in postopke odločanja v organizacijah združenega dela, vprašanja preobsežnega normativizma in podobno. Pri tem pa je pomembno to, da delovanje mehanizmov političnega sistema temeljito in vsestransko proučimo, z večjo vključitvijo družboslovnih znanosti, in to brez olepševanja in prikrivanja. Seveda pa je jasno, da pri tem ne gre in ne more iti za vprašanja temeljnih ustavnih načel političnega sistema socialističnega samoupravljanja.

BRANKO ŽUNEC

Kvalificirani ostajajo brez dela

V Murski Soboti se je 9. maja sestal odbor za izobraževanje, zaposlovanje in kadrovske dejavnosti pri Medobčinski gospodarski zbornici za Pomurje in razpravljati o Uresničevanju plana zaposlovanja in pričakovanem kadrovskem prilivu. Po podatkih je zaposlenost v Pomurju v lanskem letu porasla za 2,2 odstotka (819 novih zaposlitev), kar je sicer nad postavljenimi cilji v začetku leta. Kljub ugodni rasti zaposlovanja se v kakovosti zaposlovanja kažejo negativni trendi. Zaposlilo se je namreč več kot 50 odstotkov nekvalificirane delovne sile. Vzroke za to gre iskati v nizki organski sestavi kapitala, ki zahteva priučeno ali polkvalificirano delovno silo. Na to opozarjajo tudi podatki o brezposelnosti oziroma iskalcih zaposlitve, saj je brezposelnost porasla za 8,5 odstotka. Pri tem pa je treba poudariti, da je to predvsem kvalificirana delovna sila z zahtevnejšimi stopnjami izobraževanja. Pri srednješolskih je opazno, da prenašajo problem zaposlovanja naprej in se vpisujejo na višje in visoke šole.

Poseben problem za pomursko združeno delo bodo v letošnjem letu predstavljeni pripravniki, ki so končali tretjo in četrto stopnjo usmerjenega izobraževanja, saj je zagotovljeno opravljanje pripravniške dela le polovici diplomantov srednjih šol. Na drugi strani pa je tudi višek nekaterih poklicev. Možnosti zaposlovanja so omejene tudi v drobnem gospodarstvu. Ko je veljal stari sistem izobraževanja se je pri zasebnikih usposabljal 600 učencev. Po novem zakonu takšno zaposlovanje ni več možno. Ker so učenci za delo premalo usposobljeni, zasebniki za njih tudi niso zainteresirani.

J. Votek

Ponekod boljše, drugod slabše

Pomursko združeno delo, ki se že nekaj let otepa z izgubami, kot da ne more splavati iz težav. K temu seveda največ prispevajo zaostrene gospodarske razmere, in če posamezni organizaciji združenega dela uspe, da se reši težav, se na njenem mestu kaj kmalu znajde druga organizacija združenega dela. To potrjujejo tudi rezultati gospodarjenja v letošnjih prvih treh mesecih, ko je pomursko gospodarstvo imelo le nekaj manj kot 370 milijonov dinarjev izgube. To je sicer, izraženo v dinarjih, za 17 odstotkov več kot v enakem obdobju lani, vendar pa je ob upoštevanju inflacije ta izguba realno nižja. Bolj zaskrbljujoč je ob vsem tem podatek, da se med izgubami pojavljajo nekatere nove temeljne organizacije združenega dela oziroma delovne organizacije, ki so doslej poslovale uspešno, tokrat pa se srečujejo s precejšnjimi motnjam v poslovanju.

Število izgubarjev se je od lanskih 29 v prvem četrletju, letos povečalo na 30, najhitrejša rast izgube v primerjavi z enakim lanskim obdobjem pa je v radgonski občini, kjer se je izguba povečala za več kot šestkrat. Na takšno povišanje je v največji meri vplivala izguba v TOZD Mineralna voda, ki predstavlja kar 72 odstotkov vse izgube v občini. Vzroke za več kot 51 milijonov dinarjev izteče v nizkih cenah mineralne vode in slabi prodaji v prvih treh mesecih. Med organizacijami, ki v prvem lanskem četrletju niso imele izgube, letos pa jo imajo, so v radgonski občini še TOZD Mesoizdelki z 11 milijoni dinarjev izgube, manjšo izgubo pa sta zabeležili še TOZD Notranja oprema apaške Line in TOZD Komunala v radgonskem Elementu.

Največji del celotnih pomurskih izgub tudi letos odpade na lendavsko občino, kjer je največji izgubar TOZD Petrokemija, manjšo izgubo pa imajo tudi v nekaterih TZO lendavske kmetijske zadruge. Med izgubarji v ljubotemski občini izstopa Tehnostroj, kjer je izguba presegla 37 milijonov dinarjev, zabeležili pa so jo letos prvič, na novo pa se med izgubarji pojavljata tudi TOK Kooperacija in TOZD Zivnoroja in poljedelstvo v Ljutomeru. Organizacijam združenega dela, ki so poslovale z izgubo že v enakem lanskem obdobju, sta se v soboški občini tokrat pridružili TOZD Oprema in orodja Rogoševci ter Temelj Cankova, vendar pa je skupna izguba v tej občini nižja kot v prvem četrletju lani.

Z motnjami v poslovanju pa se srečujejo tudi organizacije združenega dela s področja družbenih dejavnosti. Z izgubo v skupni višini nekaj čez 54 milijonov dinarjev jih je v Pomurju poslovalo 15, ta izguba pa je kar za 172 odstotkov višja kot v enakem lanskem obdobju.

L. Kovač

S SOVLAGANJEM SLOVENSKEGA ZDRUŽENEGA DELA ČR-NOGORCI DOBILI SVOJO SLATINO

„RADA“ IZ BIJELOG POLJA

Minuli četrtek je bil velik dan za občane Bijelega Polja. Kako tudi ne, saj pomeni vsak nov gospodarski objekt veliko za črnogorsko občino, ki je kljub precejšnemu razvojnemu koraku v zadnjih letih še vedno med najslabše razviti v republiki in celotni državi. V mestu pod Sandžakom pa je tudi skoraj vsaki deseti prebivalec brez dela in ta čas na občinski skupnosti za zaposlovanje prijavljenih čez 4 tisoč iskalcev zaposlitve.

Nova najodobnejša polnilnica mineralne vode in brezalkoholnih pijač je sad sovlaganja slovenskega in črnogorskega združenega dela. Na pobudo obeh republiških gospodarskih zbornic sta Radenska in domači kmetijsko-industrijski kombinat (PIK) Bjelascia združila sredstva in delo, s slovenske strani pa so se priključile še Iskra, Merx in Avotadgona, v naslednji etapi pa bo to storila še Mura. Da so že stekli prvi litri Rade — tako so mineralno vodo poimenovali po belih marjeticah (radah), je bilo potrebnih okoli 380 milijonov dinarjev. Slabo polovico so prispevale našteje slovenske delovne organizacije, ostalo pa domačimi, črnogorsko združeno delo in sklad za manj razvite.

Nova polnilnica je najodobnejši tovrstni objekt v Jugoslaviji z zmogljivostjo 10 tisoč steklenic na uro. Delo je dobilo 45 delavcev, kasneje pa jih bo zaposlenih 105. Še do konca leta bodo napolnili 7 milijonov litrov Rade, kasneje pa 15 milijonov litrov letno in zraven še 3,5 milijonov litrov brezalkoholnih pijač iz družine swing in stil. Polnilnica je skoraj v celoti opremljena z domačo tehnologijo, ki jo je prispevala Tovarna polnilne opreme iz Boračeve, Radenska pa je ob polnilnih strojih prispevala tudi vso ostalo potrebno opremo, marketinške, ter svoje druge bogate izkušnje. Zato se domačini ne bojijo, da njihova mineralna voda — analize so opravili strokovnjaki ljubljanske Fakultete za naravoslovje in tehnologijo — ne bi šla dobro v prodajo. Računajo, da bodo letno iztržili vsaj 90 milijonov dinarjev čistega dohodka.

Prvo črnogorsko polnilnico mineralne vode in brezalkoholnih pijač so zgradili in usposobili za proizvodnjo v 16-ih mesecih. Projektska dela so opravili delavci mariborskega Projekta, gradbena DO Gradis Maribor, med ostalimi izvajalci pa so sodelovali tudi delavci radgonske obrtne zadruge 14. oktober.

Na slovesnosti ob otvoritvi polnilnice — za domačine je bil to pravi praznik — sta njen pomen poudarila Svetozar Veličković, predsednik kolektivnega poslovoznega organa PIK Bjelascia in generalni direktor Radenske Feri Horvat, namenu pa jo je predal delegat zveznega zbora skupščine SFRJ Mijat Merdović.

V. Paveo

F. Maučec

Utrjevanje vaških cest

Okrog tisoč kubičnih metrov gramozu bodo to pomlad navozili na krajevne ceste v Sebeborcih. Gramoz so dobili zastoj, krajevna skupnost bo plačala stroške nakladanja, prevoze in razgrinjanje pa bodo opravili krajsani sami.

ŽIVEL 1. MAJ!

Čeprav spadam v tisto mlajšo generacijo, pa se še vseeno spominjam, kako smo v Ljutomeru včasih praznovali prvi maj. Bilo je na Juršovki, prav na tistem delu hriba, ki se strmo spušča proti današnjemu Imgradu. Na najvišji točki je bila postavljena velika peterokraka z vstavljenimi žarnicami, ki so v jasni noči močno žarele — skoraj veličastno. Ko se je pričel spuščati mrak, so zakurili velik kres — bil sem prepričan, da se vidi daleč, prek naših mest in tudi tja nosi misel prvega maja — misel celotnega delavskega razreda. Zbrala se je velika množica ljudi, v glavnem meščanov — ali bolje povedano delovnih ljudi in drugih krajanov, in bilo je precej mladine. Recitiralo se je in pelo, pa še kakšna igrice, in za zaključek so zagrmeli možnarji, in svetleče rakete so se pele v nebo. Tako je bilo pred približno desetimi leti — mogoče več, mogoče manj — ampak ne dosti. In kako smo praznovali prvi maj v Ljutomeru letos?

Pravzaprav bi na to vprašanje lahko iskali odgovore in odgovorne marsikje, a presodite sami. Ze nekaj let se ne dogaja skoraj nič in letos je bilo še bolj prazno kot kdajkoli prej. Le v četrtek, 26. aprila, je bila na Razkrižju osrednja proslava dneva OF in prvega maja z revijo pevskih zborov občine Ljutomer. Na predvečer delavskega praznika pa je Ljutomerčanom igrala godba na pihala in se korajžno spoprijemala z mrazom in dežjem. Trobente in bobni pa so osamljeno poskušali pregnati dež tistim nekaj mimoidočim, ki so se verjetno čudili, kaj za vrata pa ti počenjajo tukaj, in komu na čast igrajo. Sprašujem se, ali so si delavski razred in ostali krajsani zaslužili takšno praznovanje prvega maja? Ali je bil dež tisti krivec, ki je preprečil slavo s kresovi, shodi, ali pa smo postali že res takšna družba, ko nam je vse čisto odveč?

Dvomim. Kajti ljudstvo je za množičnost. Le pravilno jih je potrebno motivirati. Dokaz: postavitve dveh novih zvonov v ljubotemski cerkvi (skoraj 1000 ljudi), predvečer velike noči (kresovi na skoraj vsakem hribočku in pokanje z karbidom celo noč), sama velikončna nedelja (veliko ljudsko slavo pri ljubotemski cerkvi z več kot 500 ljudmi) in končno birma v ljubotemski cerkvi (s skoraj 500 birmanci, botri in ostalim sorodstvom) na sam prvi maj.

Kaj počenjajo družbenopolitične organizacije v krajevni skupnosti Ljutomer? Mar jim praznik Osvobodilne fronte in praznik delavskega razreda ne pomenita ničesar? Ali bo za občinski preznik prav tako? In kako bomo v Ljutomeru praznovali prvi maj 1985?

Dušan Loparnik

MOTNJE PRERASLE V KRIZO!

Ena poglavitnih hib: preštevilčnost — Za »maksie delo, »mini« plače — Posledica: trenja v medosebnih odnosih — Kaj se zgodi, če poslovodni sestav centra raje posluša glasove od zunaj kot od znotraj? — Jedro problema: vodenje — Mladi komunisti ne obračajo plašča po vetru

GOVORITI SREBRO, MOLČATI ZLATO

Ravno mladi komunisti-dijaki so na razčiščenju v noči s 7. na 8. maj na soboškem srednješolskem centru tehniško-pedagoške usmeritve — na tisto 18. aprila jih namreč niso vabili — dejali: »Čudno se sliši, da se morajo v samoupravni socialistični družbi dijaki zatekati k takim metodam, kopa bi vendar v tej družbi morali dijaki in profesorji mirno sedeti za mizo in se odkrito pogovoriti o problemih. Tako so tudi menili nekateri profesorji, ko smo se dogovarjali za anketo (gre za anketo o učno-vzgojnem procesu na centru — op. pis.). Toda govoriti je srebro, molčati zlato, posebej ob kočljivih situacijah, samo da odneseš celo glavo. Tako delajo tudi odrasli. Primer je tudi naš center.«

Take in podobne so dijaki nadrobili svojim profesorjem in lahko bi celo dejali, da so jim pripravili veliko učno uro o tem, kakšni bi kot intelektualci morali biti. Še več: »Malo ste nas razočarali. Dase intelektualci zatekajo k anonimkam, tožbam in drugim takim, da ne rečemo primitivnim ukrepom, si nismo mislili. Da bomo poslušali na sejah osnovne organizacije ZK medsebojno blatenje, nismo vedeli. Do sedaj smo na teh sestankih sedeli takorekoč kot objektivni opazovalci.«

CENTER KOT »KOMBINATE«

Ostati zgolj pri obeh omenjenih sestankih bi bilo — miho rečeno — kratkovidno, kljub maratonski dolžini, kajti vse razgaljeno so v bistvu posledice z globljimi vzroki in bogato predzgodovino, ki se je skorajda niso dotaknili. Gre za vprašanje, če ni morda center preštevilčen tako glede dijakov kot tudi pedagoške osebe, saj veljavna merila »priporočajo« razpon med 600 in 900 učenci in še zdaleč ne čez 1800, kolikor jih šteje center. Zaradi tega nujno prihaja do motenj v učno-vzgojnem procesu, ki se jih je dal, resda med vrsticami, zaslužit na obeh soočenjih. Lahko smo še neposrednejši: ravno preštevilčnost povzroča, da pada kakovost pouka, to pa hkrati zanika izjavo magistra Milorada Vidovića, ko zatrjuje, da so razmere za delo na centru takorekoč idealne in optimalne. S tem pa se dotikamo

uresničevanja enega poglavitnih ciljev, ki ga je ustanovitelj — to je občinski izvršni svet v Murski Soboti — zasledoval februarja 1980 v elaboratu o družbeno-ekonomski in pedagoški upravičenosti združevanja centra poklicnih šol, gimnazije Juša Kramarja in delavske univerze. Tam so kot cilji združevanja v srednješolski center tehniško-pedagoške usmeritve med drugim opredeljeni: zagotavljanje kakovostnejšega pouka in racionalizacija, omogočanje boljše organiziranosti in možnosti za lažje povezovanje z združenim delom in boljše programsko povezovanje. Koliko so se doslej temu približali, najnazorneje izpričuje razmišljanje doktorja Aleksandra Šiftarja, člana delovne skupine soboškega komiteja ZK: »Iz Pomurja še vedno prodajamo žulje in znoj, ne pa pameti!«

NERGANJA RAZUMNIKOV

Modrovati o vrednotenju in ugledu učiteljskega (profesorskega!) poklica bi se dalo v nedogled, a ostanimo raje pri 112 na soboškem centru. Tako se jim je tedenska delovna obveznost 20 ur dela z učenci letos povečala na 23, kar je sicer zakonsko dovoljeno, vendar za to ne dobivajo ustreznih materialnih nadomestil. Niso več deležni bonov za malico in tudi regresa za letni dopust ne bodo dobili. (Da ne bo nesporazumov: podatke smo dobili pri predsedniku osnovne sindikalne organizacije Petru Breziću, ki je dodal, da so to storili zaradi težav pri oblikovanju sklada skupne porabe.) Samoumevno je, da se prej omenjeno pozna v medsebojnih odnosih. O tem nas prepričuje spoznanje, da so različne delovne dolžnosti pedagoškega osebja, zaradi preštevilčnosti učencev, prezejatne, zato — da ponovimo — ne more imeti »vseh niti v rokah«. Vse to pa logično poraja nerganja razumnikov in »trenja« v medsebojnih odnosih, hkrati pa grupštvo, ko se posamezniki v skladu s svojimi interesi in hotenji zbirajo okrog tistih, ki so po hierarhiji vodenja in upravljanja na vrhu »piramide« moči in vpliva. Po vsem tem bi bilo naivno verjeti, kako je skrhane odnose na soboškem srednješolskem centru tehniško-pedagoške usmeritve zakuhala izključno peščica »fizikulturikov« — kot smo sicer

najpogostejše slišali — saj je celo pomočnica družbenega pravo-branila samoupravljanja Pomurja Marija Matjaševića neje-verno menila, da ni mogoče, da bi »štirje terorizirali ves kolektiv«. To sta navsezadnje tako ali drugače pokazala tudi oba sestanka, 18. aprila in 7. oziroma 8. maja, dasiravno prvi in drugi na trenutke podobna pranju umazane-ga perila.

Do novih zaostritev je prišlo pri referendumu za sprejem samoupravnih aktov in volitvah organov upravljanja, saj je bilo treba oboje, zaradi formalno-pravnih spodrsiljav, ponoviti. Verjetno bi bilo mogoče tudi tu iskati enega od razlogov za grupštvo, če ne kar rivalstvo, saj so se posled medsebojni, s tem pa samoupravni odnosi, le še bolj krhali. Prišlo je že tako daleč, da so morali v dogajanje poseči pravosodni organi in soboška uprava za notranje zadeve, zlasti še, ko je na javno tožilstvo priromala peticija s 30 podpisani pedagogov, kjer na svoj način opozarjajo na nevzdržnost razmer na centru. Do ukrepov od zunaj je prišlo tudi zaradi številnih anonimk, katerih vsebina je v glavnem zadevala določene nepravilnosti pri delu kolegijskega poslovodnega organa oziroma njegovega predsednika magistra Milorada Vidovića. Nekajkrat sta sicer poskušali

»Se sploh zavedate, kako na vse to gledajo naši starši? S sumom gledajo na vsako dobljeno oceno svojega otroka in činično sprejemajo šolske vzgojne ukrepe, kot so ukori... Najbolj negativno od vsega pa se nam zdi, da profesorji prenašajo spore v zbornici na dijaška ušesa. Dijaki se ob takih priložnostih rahlo naslajajo, vendar ko globlje in pravično razmislimo o tem, ugotovimo, da so to skrajno neodgovorne poteze. Dijaki vemo, kako si je danes težko priboriti avtoriteto...« (Iz uvodnega poročila aktivna mladih komunistov na centru 7. maja.)

posredovati disciplinska komisija in organ samoupravne delavske kontrole, vendar brez večjih uspehov.

Kakšna kriza in zakaj? Nesporo je, da so — kljub prisegam na samoupravljanje in delovanje samoupravnih organov ter družbenopolitičnih organizacij — informacijsko-komunikacijski kanali večidel zaprti. S tem pa še zdaleč ne želimo trditi, da bi imel kolegijski poslovodni organ in še posebej njegov predsednik za bregom avtokratske apetite po načelu »deli in vladaj«, toda kako naj razumemo naslednje, kar je mogoče prebrati — pa ni bilo sprejeto! — v že prej omenjenem elaboratu: »Delo vodi enot in kolegijskega poslovodnega organa bi bilo možno organizirati tudi tako, da bi del nalog organa prenesli na enega delavca z visokošolsko izobrazbo (gre za dela in naloge, ki jih lahko opravlja strokovno usposobljena oseba), člani KPO pa bi prevzeli še naloge vodij usmeritev — enot.« To in povedano na obeh soočenjih glede možnosti vplivanja na

Nacentruje zaposlenih 112 pedagoških delavcev, od tega 61 z visoko, 17 z višjo in 31 s srednjo izobrazbo ter trije kvalificirani delavci. V delovnem razmerju za določen čas je zaposlenih 28 pedagoških delavcev zaradi neustreznih izobrazbe. (!?)

odločitve, ki ga imata na eni strani samouprava in politika ter na drugi vodilni oziroma poslovodni sestav, daje misliti. Najprej zato, ker skušajo krivdo za nastale razmere zvaliti na nekaj posameznikov in na sredstva javnega obveščanja, ki so si drznili o razmerah na centru poročati javnosti, in celo o tem se sprašujejo, če je pametno, da se vmešavajo zunanji dejavniki, tudi delovna skupina soboškega partijskega komiteja. (Mimogrede: del odgovornosti za nastale razmere skušajo eni zvaliti na dijake, češ naj oni razkrijejo imena in priimke posameznih zgagarjev.) Takoj pa se kaže vprašati, čemu je magister Milorad Vidović — kot je jasno in glasno povedal na drugem sestanku — iskal »pomoč« pri zunanjih dejavnikih. Mar zaradi navedenega v elaboratu? Tudi člani KPO se niso navadili na kolektiven način dela, kar včasih ustvarja pri delavcih zmedo. Ne-

kateri delavci skušajo nedorečenost v samoupravnih aktih izkoristiti sebi v prid, ??? Kdo pa so ti delavci? Nihče jih ni imenoval. In čudno je še to, da na drugi sestank sploh ni bil vabljen predstavnik ustanovitelja, kot smo že zapisali je to občinski izvršni svet v Murski Soboti.

Ne bi se radi postavljali v vlogo razsodnika, toda dejstvo je, da je pamet še vedno boljša kot žamet, bolj učeno rečeno: je ali bi vsaj morala biti vrednejša od kapitala. In ko se bo to zgodilo, Pomurci ne bomo več — če se za hip vrnemo k mislim doktorja Aleksandra Šiftarja — »prodajali drugam le svojega znoja in žuljev, marveč predvsem pamet.« In takrat bo tudi na srednješolskem centru tehniško-pedagoške usmeritve v Murski Soboti več Cankarjevih Martinov Kačurjev, učiteljev, ki so — in jim je tudi omogočeno — revolucionarji v najširšem pomenu. Dokler pa ne bo tako, bo usoda razmer na centru še naprej negotova, če ne bo treba zarezati celo globlje in od zunaj.

Branko ŽUNEC, Janez VOTEK

mala anketa

Smo „EL DORADO“ za avstrijske in madžarske sosed?

Drsenje dinarja že lep čas privablja v naša obmejna mesta vse večjo množico avstrijskih in madžarskih kupcev. Trgovine v Gorju Radgoni, Lendavi, pa tudi v pomurski metropoli, so vse bolj polne tujecev, ki s pridom izrabljajo obmejni prostor, prek naše državne meje pa roma takorekoč vse, kar je pri nas cenejše in kar dovoljujejo carinski predpisi. To velja od osnovnih živil do konfekcije. Lepo in prav, ko bi šlo za trdno valuto. Vendar še posebej Avstrijci prihajajo k nam s poceni kupljenimi dinarji, pri nas pa zamenjujejo šilinge le, kadar je nujno potrebno. Še dobro, da smo ponovno relativno dobro založeni. O tem smo povprašali nekaj naših trgovcev in kupcev iz sosednjih držav.

Še imamo registrirano, vendar ne dela, saj prihajajo z dinarji. Avstrijci so pri nas dobrodošli, opažam pa da prihajajo v glavnem isti in to po tedenskih nakupih. Če pa kakšnega blaga primanjkuje, lahko dobijo le določene količine, kot velja za domače kupce.

Šilinge zamenjujem v vaši banki. Res pa je, da naši ljudje dosti kupujejo, predvsem tisti, ki niso med premožnejšimi in imajo velike družine. Tem se nakupi pri vas poznajo pri družinskih izdatkih. Nekateri dinarje prinašajo, drugi pa menjajo. Sam že lep čas opažam, da se tudi pri vas splača zamenjati šilinge za dinarje.

septembru. To je posledica sprostitve v maloobmejnem prometu in padca dinarja. Seveda se jim splača kupovati pri nas, saj je na primer zadruga cenejša kar za okoli šestkrat, razni trakovi pa tudi do desetkrat. Opažam, da v večini že prihajajo z dinarji, na banko pa gredo zamenjati šilinge le, če jim dinarjev zmanjka.

prevleke za sadeže, svečke in manjše avtomobilске dele. Kljub ugodni menjavi forintov v dinarje, pa so avtomobilski deli za madžarskega kupca še vedno dokaj dragi, zato kupujejo le najbolj nujne stvari. Opaziti pa je, da se promet, ki ga dosegamo na račun madžarskih kupcev, zmanjšuje.

zlasti žgane pijače, te so namreč v sosednji Madžarski izredno drage, pa jih raje kupujejo pri nas. Zanimanje je tudi za belo rehniko, a je te tudi za domače potrebe premalo. Ugodna menjava forintov v dinarje vpliva, da se promet v trgovinah večja, vendar samo zaradi nekaterih izdelkov.

VLADO PAVEO
JANI DOMINKO

LENARČANI SKLENILI PRAZNOVANJA Z DELOVNO ZMAGO

NOV OBRAT IMI KLEMOS

V okviru prireditve ob 29. občinskem prazniku, ki so ga sklenili minulo sredo, so se v Lenartu sestali na svečani seji delegati zborov občinske skupščine in družbenopolitičnih organizacij. Ob prisotnosti gostov iz pobratene občine Brus in Knič je najprej spregovoril predsednik skupščine Edo Zorko, ki je dal največji poudarek razvoju občine. Zatem pa so podelili plakete in priznanja občine. Plakete so dobili tovarna Klemos, Franjo Muršec in Milan Močnik, priznanja pa Lenarčana Anton Jelenko in Janko Ferline,

Maks Žmavc iz Cerkvenjaka, KUD Ernest Golob iz Gradišča, DO Potrošnik, VVO Marice Kerčič Lenart in kmet Franc Kuri iz Cerkvenjaka.

Lenarčani pa so letošnji občinski praznik na dan zmage sklenili s pomembno delovno zmago. V industriji metalnih izdelkov Klemos so simbolično odprli nov obrat za proizvodnjo konzol in zgibnikov za mariborsko tovarno motorjev. S tem so razširili svoj proizvodni program, delo je do-

bilo 50 delavcev, kasneje pa jih bo skupno zaposlenih 92. Vsa potrebna sredstva — skoraj 50 milijonov dinarjev — je zagotovila mariborska ozd. v Klemosu pa si želijo, da bi pri njihovem sodelovanju s Tamom ne ostalo le pri tem in da bi ga še razširili. Žal pa so imeli tokrat precej nesrečno roko z izvajalci, saj so delavci Gradisa zamudili skoraj dva meseca in tako zaenkrat proizvodnja v novem obratu še ne more steči popolnoma.

V. Paveo

— MURSKA SOBOTA —

Državna priznanja zaslužnim občanom

Predsednik skupščine občine v Murski Soboti Martin Horvat je konec minulega tedna podelil več odlikovanj zaslužnim delavcem iz soboške občine, s katerimi jih je za posebne zasluge in uspehe odlikovalo predsedstvo SFRJ. Red zaslug za narod s srebrno zvezdo je prejel Alojz SELA, red dela s srebrnim vencem pa Stefan ANTOLIN, Anton CRNKOVIC, Anton FLEGAR, Milenko KALJEVIĆ, Stefan OŠLAJ in Karel PEČEK. Za zasluge pri socialistični izgradnji države so medaljo zaslug za narod dobili: Janez BOHAR, Franc ČARNI, Viljem HAJDINJAK, Janez HAJNAL in Marjan REČEK. Medaljo dela so prejeli Jože ANDREJEK, Borut HARI in Janez ŠOKE, za zasluge pri delu na področju splošne ljudske obrambe pa so medaljo za vojaške zasluge izročili Janezu KERČMARJU, Viljemu KOVAČU, Ludviku PAVLICI in Marjanu SUHADOLNIKU. Medaljo za vojaške vrline so prejeli Peter ARZENŠEK, Zdenko HARI, Geza MALAČIĆ in Jože WEISS.

M. Jerše

V M. Soboti 160 mladih fizikov

Na srednješolskem centru tehniško-pedagoške usmeritve v Murski Soboti se je minulo soboto zbralo okrog 160 srednješolcev iz vse Slovenije in se pomerilo v znanju s štirih fizikalnih področij. V reševanju nalog iz mehanike se je najbolje odrezal Pavle Popović iz Ljubljane, prvo nagrado med energetiki sta osvojila Renato Lukač iz Murske Sobotne in David Prime iz Kopra, v skupni elektromagnetiki je bil najboljši Stanko Gruđen iz Idrije, na vprašanja iz optike pa je najbolje odgovorjal Vlado Robar iz Maribora. Tekmovalci so prejeli nagrade, pohvale in priznanja.

Tekmovanje je bilo dobro organizirano in je potekalo pod pokroviteljstvom izvršnega sveta SO Murska Sobotna ter občinske raziskovalne skupnosti, na pomoč pa so priskočile tudi nekatere pomurske delovne organizacije. J. G.

CERTUS TOZD

Avtobusni promet Murska Sobotna, Bakovska 29

objavlja

delovno nalogo

VOZNIK AVTOBUSA

Pogoji:

— voznik D kategorije
— bivališče Rožički vrh ali okolica

Prijave sprejema 8 dni po objavi tajništvo TOZD Murska Sobotna, Bakovska 29.

15. sezona obmejnega orkestra

Pravzaprav se je letošnja sezona pričela v strahu in pričakovanjih. Težave s solistom, obisk na vajah in ostale bolj ali manj obrobne težave so glasbenike spremljale ves čas, od pričetka vaj lansko jesen. Kljub temu — lahko bi zapisali — dober konec vse dobro. Lahko bi zapisali, pa le ni bilo vse tako dobro. Če posežemo malce na začetek, pred nekako petnajstimi leti. Takrat sta v Gornji Radgoni predsednika Josip Broz-Tito in Franc Jonas predala namenu most prijateljstva, ki povezuje dve Radgoni in dve državi. Med drugim je bilo slišati, da odslej reka Mura ni več ločnica med narodi, ampak še večja povezava. Med prvimi so te besede pričeli uresničevati glasbeniki. Ravnatelj treh glasbenih šol: Murske Sobote, Ljutomer in avstrijske Radgone so bili pobudniki ustanovitve orkestra, v katerem naj bi se izpopolnjevali učitelji in učenci višjih razredov glasbenih šol Pomurja in avstrijske Štajerske v glasbenem pouku. Na začetku je bila zasedba dokaj enakomerno porazdeljena, pozneje so se priključili tudi učenci in učitelji iz Gornje Radgone in celo iz Ormoža. Orkester (takrat se je imenoval še Jugoslovansko-av-

Nastopajočih več kot obiskovalcev

Zadnji iz vrste petih jubilejnih koncertov jugoslovansko-avstrijskega obmejnega orkestra bi po pričakovanjih ob izbranem sporedu moral biti med najbolj odmevnimi, saj je potekal v pomurskem središču, pa temu ni bilo tako. Nasprotno: po Ormožu, Ljutomeru, Bad Radkersburgu in Gornji Radgoni so bili nastopajoči glasbeniki v Murski Soboti prav gotovo razočarani, ko so videli, da se jih na odru gnete več, kot pa je obiskovalcev v dvorani. Dirigenta Helmut Arnfelser in Mirko Prelog toliko da sta se med instrumenti in notnimi stojali ter muzicirajočimi prebila v ospredje za tolikšno zasedbo odločno premajhnega odra v grajski dvorani, kjer je koncert potekal.

Vseeno je bilo doživetje glasbene klasike izjemno in aplavz (sicer redkih) prisotnih iskren. Prisoten pa je bil tudi sram, da v mestu, kot je Murska Sobota, ki premore dvorano kina Park kot osrednjo prireditveno dvorano in reprezentančno galerijo, obmejni simfonični orkester ob svoji petnajstletnici koncertira v grajski dvorani, v kateri zaprašene zavese požirajo zvok, oder pa se šibi pod težo nastopajočih. Poleg vsega pa le-ti gotovo še niso pozabili, kako so jim v tem mestu ne še dolgo od tega „omogočili“ nastop v telovadnici srednješolskega centra ob kanalu, do katerega se je sprehodilo le malo glasbenih sladokuscev. Da je zanimanja za tovrstno glasbo očito bore malo, potrjuje tudi omenjeni koncert v sredo zvečer, ko med poslušalci ni bilo niti glasbenih, kaj šele drugih pedagogov in tistih politikov, ki sicer na vsa usta govorijo o obmejnem sodelovanju in utrjevanju kulturnih stikov.

strijski simfonični orkester) je resnično postal tisto, kar so od njega pričakovali. A ne za dolgo. Počasi so odnehali Gornjeradgončani, tudi iz Murske Sobote je bilo vedno manj glasbenikov. Danes je stanje v orkestru skoraj porazno (gledano seveda statistično): od približno 35 članov sta v njem dva glasbenika iz Gornje Radgone, štirje iz Murske Sobote, dva iz Ormoža, ostalo pa sestavljajo učenci in učitelji glasbenih šol iz Ljutomer in avstrijske Radgone. Kakorkoli gledano — danes, razen obeh, številčno najbolj udeleženi šol, obmejni simfonični orkester ne izpolnjuje več tistega poslanstva, ki si ga je zadal. Vsaj v Murski Soboti in Gornji Radgoni ne. Čeprav dvomimo, da v obeh glasbeno razvitih občinah ne bi bilo več učiteljev in učencev, ki bi bili potrebni izobraževanja v orkestru. Na začetku dela orkestra je bilo celo upati, da bo v Pomurju tudi dovolj nadarjenih učencev, ki bi pripravljali tudi solistične nastope z orkestrom in se tako predstavili domači publiki. Delo bi bilo vsekakor koristno. A tega orkester ni dočakal. So pa z njim nastopili Ladko Korošec, Zlata Ognjanovič, Blaženka Arnič ... imena, ki v glasbenem svetu, ne samo pri nas v Sloveniji temveč tudi izven naših meja, nekaj pomenijo. Ne omenjamo tega zaradi reklame. Nekaj drugega tiči za tem: tudi takim imenom ni bilo izpod časti nastopiti s kopico ljubiteljev, ki svoj čas namenjajo neki plemeniti — brez pretiravanja lahko rečemo celo vzvišeni dejavnosti. Mogoče se sami ne dojemamo in se ne zavedamo, kaj imamo pri nas.

Letošnjo sezono si je Obmejni simfonični orkester zastavil dokaj smelo, vsaj glede repertoarne politike. Po Bachovi simfoniji za trobila je Peter Stadler, fagotist iz Ljubljane, zaigral Froblov koncert za fagot in orkester, nato pa še Brahmsov Madžarski ples št. 5. Po odmoru se je kot solist predstavil še Helmut Arnfelser s koncertom za trobento in orkester Josepha Haydna, spored pa so glasbeniki končali z von Suppejevo uverturo k opereti Pesnik in kmet. Izmenoma sta dirigirala Helmut Arnfelser iz avstrijske Radgone in Mirko Prelog iz Ljutomer. Sobočani in Radgončani, kot že povedano, v orkestru nimajo dirigentov. Ocena, ki sledi je kratka. Orkester je po svojih možnostih vseh pet koncertov opravil zadovoljivo in poslušalcem ponudil tisto, kar je večina tudi pričakovala.

Dušan Loparnik

Razstava o slavni NOB

V Galeriji kulturnega centra Miško Kranjec v Murski Soboti so sredi prejšnjega tedna odprli nad vse zanimivo razstavo pod naslovom „Ustvarjanje nove Jugoslavije 1941—1945“, ki jo je ob sodelovanju občinskega komiteja zveze komunistov in občinskega

sveta zveze sindikatov ter v počastitev 40-letnice AVNOJ in meseca mladosti pripravil soboški Podkrajinski muzej. V njegovem imenu je vse navzoče, med katerimi so bili predstavniki družbenopolitičnega življenja soboške občine in učenci srednjih šol, pozdravila Vlasta Ko-

jenko na 30 panojih, opremljenih s številnimi fotosi, dokumenti, zemljevidi in likovnimi prilogi. Kot je v svojem slavnostnem nagovoru poudaril Ivo Orešnik, predsednik komisije pri svetu za ohranjanje revolucionarnih tradicij pri OK SZDL, je rdeča nit razstave

USTVARJANJE NOVE JUGOSLAVIJE — Pod tem naslovom je v Galeriji kulturnega centra v Murski Soboti nad vse zanimiva razstava, ki je prepotovala že doberšen del Jugoslavije. Foto: A. Abraham.

KULTURNI NAGRAJENCI

JOŽICA LAZAR

Prav te dni predstavljajo svojo najnovejšo igrco Vitez na obisku mladi igralci iz kulturno umetniškega društva osnovne šole 25. maj Kapela. Tudi tokrat osnovnošolci, krajani in ostali občani ne bodo prikrajšani za vsakoletno tovrstno prireditev kapelskih osnovnošolcev, ki sodelujejo v dramski sekciji, njihova režiserka in mentorica pa je Jožica Lazar. To je le droben izsek iz njenega predanega dela na tem področju, kajti tovarišica Lazarjeva že dvajset let predano in tvorno sodeluje v dramskem delu na šoli in vzgaja številne nove generacije mladih amaterskih igralcev.

„Moje delo v kulturnem življenju šole se je pričelo s proslavami, kasneje pa se je razširilo na prizorčke in tudi na daljša dela. Začetki so bili precej težki, saj nismo premogli niti opreme niti prostora in pogoji za delo niso bili najboljši. Danes pa je že vse drugače, pa tudi otroci kažejo precej zanimanja in delajo z veseljem.“ Tako se spominja dolgoletne ustvarjalne poti Jožica Lazar in dodaja: „Težava pa je v tem, ker se generacije na šoli menjujejo in komaj se kakšna skupina vpleje v delo, že odide in je spet potrebno vzgajati novo.“

Lazarjeva pa je zmogla premagati tudi to in uvedla dve — nižjo in višjo skupino, tako da se je mlajša le uvajala in kasneje zapolnila vrzel, ko so starejši učenci zapustili šolo.

Danes pridno hodi na vaje dramske sekcije 12 učencev in učenk, kot že dvajset let jih tudi zdaj vodi tovarišica Lazarjeva. Saj je, kot sama pravi, težko prenehati z delom, ko ti preide enkrat v kri. Seveda so tudi trenutki omahovanja pred težavami, ki se pojavljajo, in takrat razmišlja, da bi prenehala, vendar to praktično ni mogoče. Saj jo otroci venomer nadlegujejo, kdaj bodo pričeli ponovno z delom, tem pa se nikdar ni žala upreti. In kdo ve, pri kakšnih generacijah bo še tako? vp

renova, ki je omenila, da so si omejeno razstavo ogledali že v večini večjih mest naše države. Gre za obsežno tematsko razstavo od oborožene vstaje, nastanka in značaja revolucionarnih organov ljudske oblasti do proglasitve Federativne ljudske republike Jugoslavije leta 1945, ki jo je ob lanskoletni jubilejni 40-letnici 2. zasedanja AVNOJ organiziral Muzej revolucije narodov in narodnosti Jugoslavije iz Beograda.

Vso razstavno gradivo je postav-

legendarna osebnost tovariša Tita, ki je naše narode in narodnosti z znakovito narodnoosvobodilno borbo popeljal v lepšo prihodnost. Razstava, ki predstavlja nazoren pregled obdobja iz zgodovine NOB, bo odprta do dneva mladosti. Ob tej priložnosti so odprli tudi razstavo „Šafarsko v prazgodovini“, ki prikazuje rezultate sistematičnih arheoloških izkopavanj v tem naselju blizu Ljutomeru.

Milan Jerše

OKNO V SVET — Pod tem naslovom je zveza založbe Ljudske republike Madžarske pripravila v četrtek in petek v Lendavi, Prosenjakovcih in Dobrovniku tradicionalno razstavo novjših knjižnih izdaj, hkrati pa so se obiskovalcem predstavili znani madžarski umetniki: komponist Árpád Balász, pevec Károly Scapo in gledališka igralka Judit Tóth. Gostje so razstavili čez 1700 madžarskih knjig in jih ob koncu razstave tudi poklonili šolskim oziroma vaškim knjižnicam. (Na posnetku: razstava v Prosenjakovcih)

Foto: J. G.

ZAVOD ZA KULTURO OBČINE LENDAVAL Razpisna komisija

razpisuje

naslednja dela in naloge:

1. VODJA KNJIŽNICE
2. VODJA GALERIJE IN MUZEJA
3. RAČUNOVODJA IN KNJIGOVODJA

Kandidati morajo poleg v zakonu določenih izpolnjevati še naslednje pogoje:

Pod 1.:

- visoka izobrazba ustrezne smeri in 3 leta delovnih izkušenj na področju knjižničarske dejavnosti ali
- višja izobrazba ustrezne smeri in 5 let delovnih izkušenj na področju knjižničarske dejavnosti
- obvezno je znanje madžarskega jezika

Pod 2.:

- Visoka izobrazba ustrezne smeri in 3 leta delovnih izkušenj na področju likovne in muzejske dejavnosti ali
- višja izobrazba ustrezne smeri in 5 let delovnih izkušenj na področju likovne in muzejske dejavnosti
- zaželeno je znanje madžarskega jezika

Pod 3.:

- višja izobrazba ustrezne smeri in 3 leta delovnih izkušenj v vodenju računovodskih del ali
- srednja izobrazba ustrezne smeri in 5 let delovnih izkušenj v vodenju računovodskih del.

Kandidati bodo imenovani za dobo štirih let. Rok za prijavo je 8 dni po objavi razpisa. Vsi kandidati bodo obveščeni o izbiri v roku 15 dni. Prijave z dokazili o izpolnjevanju pogojev je potrebno poslati na naslov: ZAVOD ZA KULTURO OBČINE LENDAVAL, Partizanska 10, 69220 LENDAVAL.

Kulturni koledar

RADENCI — V petek, 18. maja, bo ob 20.00 uri v kongresni dvorani hotela Radin nastopil oktet Zveze slepih Slovenije.

ANDREJCI — Društvo, organizacije in krajevna skupnost Andrejci bodo v nedeljo, 20. maja, ob 13.00 uri pripravili Gostovanje po starem v vaškem domu v Andrejcih. Gre za obujanje starih običajev v naši pokrajini.

BOGOJINA — V nedeljo, 20. maja, bo v kulturnem domu v Bogojini občinska revija odraslih pevskih zborov in oktetov. Nastopilo bo 6 odraslih pevskih zborov in dva okteta. Revija se bo pričela ob 14.00 uri, organizira pa jo Zveza kulturnih organizacij občine Murska Sobota.

RADENCI — V četrtek, 24. maja, bo v kongresni dvorani hotela Radin literarno-glasbeni večer posvečen pesnici Ljudmili Poljanec.

KAPELA — V petek, 25. maja, bodo na Kapeli odkrili spominisko ploščo pesnici Ljudmili Poljanec. Ob odkritju pripravljajo Zveza kulturnih organizacij Gornja Radgona tudi kulturni program.

Razstave

MURSKA SOBOTA — V galeriji kulturnega centra Miško Kranjec je na ogled razstava Ustvarjanje nove Jugoslavije 1941-1945. Razstava bo odprta do 21. maja.

MURSKA SOBOTA — V mali dvorani galerije kulturnega centra Miško Kranjec v Murski Soboti je na ogled arheološka razstava Šafarsko v prazgodovini, ki jo pripravlja Pokrajinski muzej. Razstava prikazuje rezultate arheoloških izkopavanj v naselju Šafarsko in igre za prvi tovrsten prikaz arheološkega dela v Pomurju.

LJUTOMER — V galeriji Ante Trstenjak je na ogled razstava Pomurska ljubiteljska likovna umetnost, ki bo odprta do 26. maja.

MURSKA SOBOTA — V pionirskem oddelku Pokrajinske in študijske knjižnice je na ogled razstava knjižnih del pisateljice Ele Peroci. Razstava bo odprta do 30. maja.

KNJIŽNE USPEŠNICE v knjižnici Dobra knjiga: Miško Kranjec: **STRICI SO MI POVEDALI** (Pomurska založba)

Judith Krantz — **NIHČE NI RAD SAM I/2** (Založba Obzorja)

A. T. Linhart: **MATIČEK SE ZENI** (Mladinska knjiga)

STRICI SO MI POVEDALI

IV. del: VOJNA

Velika vojna je zašla tudi v majhno, prekmursko Polano. Krajčev Mišel je postal poljski čuvaj, zaradi trahoma so ga oprostili vojaščine. Ostal je doma, kjer sta z Mankico dobila sinove Lojza, Miška, Vaneka ... Radošičev stric ter strica Marko in Stevek pa so morali z vojaškimi kovčki v Lendavo in na rusko fronto. Doma so ostali otroci, lakota in negotovost. Miško se z mlajšim bratom Vanekom hodi igrati z židovo hčerko Iluš in dobi za to kos namazanega kruha. Prva svetovna vojna je končana, Bogdanov stric prinese v Polano fige. V Beltincih pa so kmetje napadli grad, izropajo židovske trgovine. Tudi v Polani izropajo Reichovo trgovino. Ko pride redna madžarska vojska mučiti kmetje, tudi Kranjčevega Mišala. Žid Reich spravlja nazaj svoje razgrabljeno premoženje. Potem plusne čez Prekmurje rdeča revolucija. Murska republika pa ne traja dolgo. Lojz mora kmalu skriti svojo čepico s peterokrako zvezdo in puško. Vendar verjame, da bo kmeti nekoč imel svojo zemljo in bo svoboden.

Četrti del nadaljevanke bo na prvem ljubljanskem in zagrebškem sporedu v nedeljo ob 20.00 uri.

Pozno, a iz srca

Pred dnevi so se v občinski raziskovalni skupnosti Gornja Radgona »oddolžili« tistim 104 ustvarjalcem (inovatorjem, racionalizatorjem), ki so že pred letom 1982 »pogrnili« 93 imenitnih tehničnih izboljšav in koristnih predlogov, vrednih — glede na prihranke oziroma izkoristke — blizu 20 milijonov dinarjev. Rekorder je nesporno Florijan Pečirer iz Gorenja Elrad z okrog 10 milijoni dinarjev prihranka, sledita mu — prav tako iz Gorenja Elrad — Zdravko Ravnikar in Anton Bodanec ter Dušan Žižek iz Radenskega tozda Mineralna voda. Podeljena nagrada znaša 106 tisoč dinarjev, medtem ko so na delovnih mestih v organizacijah združenega dela dobili skupaj okoli 900 tisoč dinarjev.

NEVOŠČLJIVOST IN LJUBI MIR

Navedeni podatki povedo malo, vse, ali pa tudi nič, če jih vsaj delno ne komentiramo. Pri tem so nam — takoj po podelitvi — rade volje pomagali nekateri od nagradencev. Nekaj najzanimivejših drobcev v bolj ali manj vezani obliki tudi objavljamo.

»Občinska raziskovalna skupnost ima na razpolago skromna sredstva; letno nekaj čez milijon, to je toliko, kolikor na primer turistično društvo v Radencih,« je povedal njen predsednik Dušan Žižek. O samih nagradah pa: »Gre bolj za simbolična sredstva v razponu od 200 do 13.100 dinarjev za posameznika.« In o nagradenih: »To so predvsem delavci iz neposredne proizvodnje, nekaj s področja tehnološke operativne, nekaj je delovodij in izmenovodij. Koristni predlogi in tehnične izboljšave segajo zlasti v industrijsko vejo, pogrešamo pa jih s (najviše ovrednotenega) področja varstva okolja, energetike ter prometa in zvez, več pa bi jih tudi lahko bilo iz kmetijstva. Vsekakor še ni prave množičnosti, začetki so pa le.«

Prekaljen »inovatorski maček« Florijan Pečirer iz Gorenja Elrad, ki smo ga svojčas v našem časniku že predstavili, nam je pojasnil, da je bila prva inovacija, ki jo je »pogrnul«, avtomobilski kabel z izredno tanko žilo. Poprej se je že po nekaj zgibih zlomila in ni bilo več signala. Zato sem si omislil valovito žilo v votlem dielektriku, kar je brez primere v Jugoslaviji. Smo namreč edini proizvajalci tega votlega vodnika z ovito žilo za povezavo od antene do avtoradija, izkoriščamo pa ga že kakih deset let. Izdelal sem tudi izračun za prihranek bakra, kar nam je prišlo prav leto in devet mesecev, potlej pa so znenada dejali, da se to enostavno več ne da delati. Ne bi rad govoril o tem, kakšno je v resnici ozadje, dovolj pa pove dejstvo, da je zdaj, ko te inovacije nimam več pravice izkoriščati, spet aktualna. Saj me vrednotenje (nagradjevanje) toliko ne moti — na tiste simbolične denarje kar pozabiš — bolj me moti, da smo brez moralne podpore, in nevoščljivost, da ne bi z inovacijo spet kje prodrli. Pečirer je bil brez dlake na jeziku, rekoč: »Svojčas sem še kaj naredil (narisal, izdelal orodje in podobno), zdaj pa so mi dali vedeti, naj tega raje ne počnem, ker imamo v ta namen posebno službo. Tega se držim, imam ljubi mir, sicer pa nerad premet isto umazano perilo.«

ISKANJE PRAVICE NA SODIŠČU

Nekdanji profesionalni politik — izvršni sekretar radgon-

skega partijskega komiteja — Karel Cizl je o ustvarjalni zagnanosti in kulturi menil, da je še zelo nizka in bo v tej zvezi treba še veliko storiti. »Nujno pa je tudi finančno prikazati delavcem, koliko znaša recimo ob koncu leta dohodek od inovacij,« je dejal.

Na izziv, če so morda katerega od predlogov za inovacije avtorji zadržali v predalu — iz različnih razlogov, še najbolj pa iz bojazni pred zavistjo — so sogovorniki odvrnili, da takih primerov sicer ne beležijo, da pa je komisija v delovnem kolektivu za to področje za določen čas zadržala in preverila, če ima konkreten »umotvor« vrednost, oziroma če ga je vredno »materializirati«.

V tej zvezi je najbolj »hvaležno« razmišljati o ustvarjalnosti v kovinsko-predelovalni industriji, ki ji strokovnjaki očitajo, da je velik zapravljivec jekla. Vlado Škrobar iz Avtoradgona ni nič ovinkaril: »V Avtoradgoni smo se z inovacijami začeli resneje ukvarjati v letu 1978 in uspehi niso izostali — letno je predloge dalo od 30 do 40 zaposlenih, med njimi nekaj takih, ki bi morali za to dobiti precejšnjo odškodnino (nagrado!). Ko bi morali biti izplačani, se je vse skupaj zalomilo in morali so iskati pravico na sodišču. Posledice so očitne: nikomur se ne ljubi — ali le redkim — izpostavljati in razmišljati.«

TEŽNJE PO ELITIZMU

Vsi naši sogovorniki so pritrdili Škrobarju, ko je brez dlake na jeziku rekel: »Mislim, da je veliko odvisno od vodilnega in vodstvenega kadra. Če ti niso za razvijanje ustvarjalnosti ali ji vsaj ne dajejo podpore, ne gre.« Ivan Zabavnik iz Gorenja Elrad je bil še slikovitejši: »Mora obstajati nekakšna nota, po kateri vsi prepevajo. V mislih imam nove programe in nove izdelke, ki jih je treba iskati, razvijati in nagradjevati. Tudi inovacije po službeni dolžnosti je treba nagradjevati, saj so v bistvu osnova vseh ostalih. Množičnost smo praktično dosegli, manjka pa takih inovacij, ki predstavljajo večjo gospodarsko korist. Mislim, da bomo morali v občini Gornja Radgona poenotiti merila pri nagradjevanju tehničnih izboljšav, koristnih predlogov in izumov.« V tem pogledu je osupljiv lanski predlog skupščinskega zbora združenega dela, po katerem naj bi občinska raziskovalna skupnost ne nagradjevala vseh inovatorjev, marveč izbrala le dva ali tri najpomembnejše. V raziskovalni skupnosti sč predlog tehtali in ga odločno zavrnili, saj bi kaj takega prej zaviralo kot spodbujalo množičnost. Ali še odkatej: spominja na elitizem, po katerem bi bila nagrad deležna zgolj »inovatorska smetana«.

Branko Žunec

V ŠOLSTVU ZAOSTAJAMO

Rok za prijave osnovnošolcev v programe usmerjenega izobraževanja je potekel. Na srednješolskem centru tehniško-pedagoške usmeritve so imeli razpisanih 150 mest na srednji stopnji v tekstilni usmeritvi, prijavljenih pa je 185 kandidatov. V skrajšanem programu je razpisanih 30 mest, prijavilo se je 36 učencev. Na kovinarskopredelovalni smeri je razpisanih 210 mest, prijavljenih 183 kandidatov. Na naravoslovno-matematični usmeritvi je razpisanih 60 mest, prijavilo se je 64 učencev. Na pedagoški usmeritvi je za 60 prostih mest prijavilo 50 kandidatov. Na srednji družboslovno-ekonomski šoli so razpisali na poslovno-finančni usmeritvi 60 mest, prijavilo se je 95 kandidatov. Na trgovski usmeritvi je razpisanih 60 mest, vpisanih pa 27 kandidatov. V administrativno usmeritev se je v vpisalo 27 učencev, lahko pa bi se jih 60. Na družboslovno-jezikovni usmeritvi je bilo razpisanih 60 mest, prijavilo pa se je 44 učencev. V gostinsko-turistični šoli v Radencih se je prijavilo 84 učencev, lahko pa bi se jih 120. Na kmetijski srednji šoli v Rakičanu je imelo možnost vpisa 90 dijakov na srednji stopnji, prijavilo se jih je 93 — v skrajšani program pa 38, čeprav bi se jih lahko 60. Zdravstvena šola je razpisala 60 mest, prijavljenih je 49 kandidatov. Na srednjo šolo kovinarsko-pedagoške in ekonomske usmeritve v Lendavi se je prijavilo 16 učencev, lahko pa bi se jih 20. V skrajšani program kovinarske usmeritve je vpisanih 8 od 30 možnih. Na kovinarski usmeritvi je prijavljenih 38, lahko pa bi se jih 90 (srednji program). 17 se jih je prijavilo na pedagoško usmeritev lahko pa bi se jih 20. V pomurske srednje šole se je torej od 1780 učencev, ki bodo končali osnovno šolo, prijavilo okrog 1090 ali 62 odstotkov. Vpisalo pa bi se jih lahko 1350 ali 75 odstotkov. Po podatkih lahko sklepamo, da se

ALI JE PRI ODLOČITVAH NAJPOMEMBNEJŠI EKONOMSKI MOTIV?

Iz podatkov je razvidno, da se učenci v pretežni meri odločajo za nadaljevanje šolanja na tistih usmeritvah, katerih dejavnosti so v tem trenutku najbolj intenzivne (tekstilni, poslovno finančni in birokratski sektor). Upadlo pa je zanimanje za takolimenovane »krizne« poklice, kot so zdravstvo, družboslovje in jezikoslovje. Trdimo lahko, da je na odločitve osnovnošolcev v veliki meri vplival trenutek ekonomske krize, saj, po prijavah sodeč, zanimanje za poklice, kjer je težko dobiti zaposlitev, upada. Po drugi strani pa smo nekatere usmeritve družbeno povsem razvrednotili (družboslovje). Toda vsi ti dejavnosti so samo kratkoročni, kajti v bližnji prihodnosti bo regija izgubila prednosti ki jih za zdaj še ima v slovenski in mednarodni delitvi dela. To pa je poceni delovna sila, ki danes stane za zahodnem trgu z vsemi prispevki 300—350 dolarjev na mesec. V Maleziji npr., stane ta delovna sila 600, v Zahodni Evropi pa 800—1000 dolarjev na mesec (glej Martinovič, Start). Zmotno je tudi mnenje, da se tekstilna industrija seli iz razvitih dežel v nerazvite. Resnica je malo drugačna, saj dela v Evropi v tekstilni industriji sedem milijonov delavcev. V Italiji je zaposlenih v tekstilu 19,3 odstotka delovne sile, v Avstriji 13,2, v Jugoslaviji pa 17,3 odstotka delovne sile. Po številu zaposlenih v tekstilni industriji sodi Jugoslavija med industrijsko razvite v tej panogi. (glej Delo, 12. 11. 1983)

Toda razvite dežele so vlagale v tehnologijo. Tako sedanja tehnološka raven strojev z vsjo pripadajočo opremo, s procesnimi računalniki in senzorji, zahteva velike investicije in se spreminja v kapitalno intenzivno industrijo. Toda le tam, kjer je poleg denarja za nakup drage opreme na razpolago visoko strokoven kader. Upravičeno se torej postavlja vprašanje o pravilni usmeritvi učencev v tekstilno stroko, saj nivo znanj, ki si jih bodo pridobili, ne bo ustrezal sodobni tehnologiji. Premalo razmišljamo o tem, da bi se generacije, ki stopajo v proces izobraževanja, izobraževale za dela in naloge v naslednjem tisočletju. Povezava med izvajalci in uporabniki bi morala teči v tej smeri, ne pa v širitvi in podpiranju programov, ki so tehnološko neintenzivni.

Po mnenju strokovnjakov zahteva tehnološka revolucija tehnološko avangardo delovne sile, in če je nismo oblikovali v sedanjem razvoju, nas gospodarske razmere postavljajo pred alternativo take odločitve, da bomo lahko odgovorili na izzive, ki bodo prišli iz razvitega sveta. (glej Triler, Delo, 3. 3. 1984) To tudi pomeni, da zaposlitev ne bo več potrošniška kategorija, ki je neznanju dopuščala ugleden položaj.

NA USMERITVE VPLIVAJI ARGUMENTI TEHNIČNE DELITVE DELA

Iz programov je razvidno, da so pri oblikovanju le-teh argumenti tehnične delitve dela prevladali nad pedagoškimi in psihološkimi. Mreža šol je odraz delitve dela v Sloveniji, ki v Pomurju ne predvideva potreb po »tehnološko perspektivnejših« usmeritvah, kot

so elektronika, Kibernetika in energetika. Ugotovimo lahko, da z »dirigiranjem programov od zgoraj« imamo to kar imamo — to pa je usposabljanje delovne sile za tekoči trak. Nerazvitost regije pa nam ne dopušta, da bi posamezne programe finansirali sami. Na področjih, kjer bi to lahko, pa ni interesa in so orientacije povsem drugačne. Skratka; vse je naravno v smeri, da naj bo tisti, ki je nerazvit, še bolj nerazvit. Če upoštevamo, da bo v prihodnje znanje eden izmed osnovnih pokazateljev razvitosti ali nerazvitosti, se bo razkorak povečeval, ne pa zmanjševal.

Z MREŽO SE ZAPIRAJO MOŽNOSTI ŠOLANJA

Z reformo naj bi približali možnosti šolanja vsem slojem. Toda s padcem življenjskega standarda se te možnosti zapirajo, lahko govorimo o diferenciaciji v negativnem smislu. Stipendijski sistem ni tako naraven, da bi trajno podpiral kandidate pri njihovi dolgoročni orientaciji, štipendije pa preizkušajo, da bi omogočale šolanje zunaj regije. Možnosti šolanja izven regije tako imajo samo tisti, ki izhajajo iz premožnejših slojev. S sedanjo usmeritvijo po našem mnenju, zapiramo tudi možnosti socialne mobilnosti učencev in zagotavljamo socialno reprodukcijo slojev. Poleg tega pa bodo učenci v času med prijavnim in razpisnim rokom podvrženi raznim administrativnim posegom pri preusmerjanju ter uravnavanju ponudbe in povpraševanja po znanju.

Janez Votek

INVALIDSKE DELAVNICE SOLIDARNOST

PODVOJILI ŠTEVILO ZAPOSLENIH

Čeprav invalidske delavnice Solidarnost v Murski Soboti delujejo šele dve leti in pol, se v tem kratkem času lahko ponašajo z vrsto ugodnih rezultatov gospodarjenja. Tako je bilo tudi v preteklem letu, kar daje temu mlademu delovnemu kolektivu, ki šteje 53 zaposlenih, od tega je 35 invalidnih oseb, realno perspektivo za naprej. To je ob dejstvu, da so v začetku delali brez vsakršnih obratnih sredstev, vsekakor spodbudno.

REALIZACIJA VIŠJA KAR ZA 54 ODBOTKOV!

»Preteklo poslovno leto smo dobro gospodarili, saj smo izpolnili začetni plan in ga celo presegli, pridobili pa smo tudi nova področja delovanja. Poleg tega smo v zadostni meri zagotavljali reprodukcijski material in nismo občutili nobenih likvidnostnih težav. Tako je bilo realizacije v primerjavi z letom 1982 celo za 54 odstotkov več, dohodek je bil višji za 55 odstotkov, osebni dohodki pa za 47 odstotkov. Na ta način smo uspešno pokrili vse sklade, del sredstev pa namenili za razširjeno reprodukcijo. V tem obdobju pa smo izredno povečali tudi zaposlenost, saj se je le-ta v minulih dveh letih celo podvojila,« z zadovoljstvom ugotavlja direktor invalidskih delavnic Solidarnost v Murski Soboti Aleksander Krpič.

Spodbudno je, da so v glavnem uspeli zagotoviti osnovni in pomožni reprodukcijski material. Mnoge zadeve so namreč pravočasno reševali v dogovoru z dobavitelji, ki so jim zagotavljali večino potrebnih količin raznega materiala. Nekaj težav pa so imeli s pomožnim materialom v grafični dejavnosti, kar pa je bilo s pridobitvijo pravic koriščenja deviznih sredstev pri sisku za ekonomske odnose s tujino kmalu odpravljeno. Ob razumevanju celjskega Aera in drugih grostov so si zagotovili tudi zadostne količine samokopirnega papirja, za dobavo materialov po znižanih cenah pa so se povezali s tekstilnim kombinatom v Zagrebu, Čateksom v Čakovcu in mariborskim MTT. Na ta način so uspeli vedno pravočasno izdelati ustrezen izdelek po zmernih cenah. Nič čudnega, če so v znatni meri razširili svoje tržišče, saj imajo sedaj odjemalce že skoraj po celi Sloveniji, nekaj pa tudi v Vojvodini. »Priznati moramo, da nam tekoče financiranje poslovanja omogočajo predvsem sredstva amortizacije in odstopljena sredstva vse dotlej, dokler jih ne investiramo. Naš saldo je v prid pozitivnih obrestih, se pravi, da smo več dobili kot pa dali za obresti. To zgornjo priča o racionalnem nabavljanju potrebnih stvari in racionalnem trošenju materiala,« poudarja tovariš Krpič.

USPEŠNI REZULTATI JIH SPODBUJAJO

Ob vsem tem jim ne manjka tudi načrtov za prihodnje. Ker so v soboški občini ogromne želje po večjem zaposlovanju invalidnih oseb, razmišljajo o drugi lokaciji delavnice, saj so zdajšnje prostorske zmogljivosti polno zasedene. To bo omogočilo tudi razširitev določenih proizvodnih programov. Med drugim bi v oddelku domače obrti lahko prešli zlasti v serijsko proizvodnjo, s čimer bi se zmanjšalo število manjših storitev. Navsezadnje pa bi invalidi na takšen način lahko dosegali še boljše rezultate kot doslej, ko je bilo treba večkrat spreminjati izdelke. V tem smislu potrebujejo več finančnih sredstev za nakup ustrezne strojne opreme, kar bo omogočilo višjo proizvodnjo in produktivnost delavcev soboških invalidskih delavnic. Stara oprema

IZ PROIZVODNJE SOBOŠKIH INVALIDSKIH DELAVNIC — 53 zaposlenih delavcev, od tega 35 invalidov, dosega v zadnjem obdobju zavidanja vredne gospodarske rezultate.

Foto: M. Jerše

je povzročala številne lome, rezervnih delov pa je primanjkovalo. Razmišljajo o novih izdelkih in novih oblikah proizvodnje, kar bi v naslednjih letih omogočalo povečanje zmogljivosti invalidskih delav-

nic Solidarnost v Murski Soboti vsaj še za enkrat. To pa je gotovo velik cilj, ki bo terjal sodelovanje vseh delavcev znotraj delovne organizacije kakor tudi večje razumevanje širše družbe.

Milan Jerše

DELAVNICE V LENDAVI IN SOLA V MAČKOVCIH

Na komisijo za oceno investicij pri Medobčinski gospodarski zbornici za Pomurje je bila v začetku delovanja naslovljena vrsta zahtevkov za nove investicije, v zadnjem času pa se število teh zahtevkov močno znižuje. Vzroke za to je v največji meri potrebno iskati v zmanjševanju akumulativne in reproduktivne sposobnosti gospodarstva, in če je še pred kratkim bilo potrebno z raznimi ukrepi investicije omejevati, kaže, da jih bo potrebno v prihodnje spodbujati.

Tako je tudi za zadnjo, 24. sejo, regionalna komisija dobila v oceno in potrditev le dva investicijska predloga: razširitev delavniških obratov Integralovega tozda Promet in delavnice v Lendavi ter predlog za gradnjo podružnične osnovne šole v Mačkovcih. Pri prvi investiciji gre za dograditev dveh prizidkov pri sedanjih

proizvodnih obratih, z njimi pa bi v Lendavi pridobili dodatnih 730 kvadratnih metrov prostorov za servisno dejavnost. Ta Integralov tozda v Lendavi se namreč v zadnjem času vse bolj vključuje v mednarodno delitev dela, če pa se želijo v prihodnje s svojimi prevozi še bolj vključevati v mednarodni promet in opravljanje storitev za tuje naročnike, je za to potrebna ustrezna servisna služba, ki je v sedanjih prostorih in v obstoječo opremo ni moč zagotoviti. Investicija, katere predračunska vrednost znaša 49 in pol milijona dinarjev, je na komisiji dobila zeleno luč, zanjo pa imajo v Lendavi tudi zagotovljenih 80 odstotkov lastnih sredstev.

Zeleno luč pa je kljub nekaterim pripombam, na katere so opozorili člani komisije, in ki jih bo investitor moral upoštevati, dobil tudi predlog za gradnjo po-

družnične šole v Mačkovcih. Ta gradnja je zajeta v občinskem referendurnem programu, ki je začetek predvidel že v letu 1983, vključena pa je tudi v občinski družbeni plan za letos in v program občinske izobraževalne skupnosti v tem letu. Člane komisije je zlasti motila visoka cena investicije, saj znaša predračun za 825 kvadratnih metrov bruto površine kar 62 milijonov dinarjev. Sredstva za to investicijo so v celoti zagotovljena, in sicer iz sredstev samoprispeljka, iz prispevne stopnje za investicije v šolstvu in pa iz deleža, ki ga bo prispevala skupnost otroškega varstva. Poleg štirih oddelkov šole za 100 učencev bosta v njej dobila prostor tudi dva oddelka predšolskega varstva za 50 otrok. Z gradnjo novih šolskih prostorov v Mačkovcih naj bi začeli v začetku julija.

L. Kovač

„MURA“, tovarna oblačil in perila Murska Sobotna

objavlja

javno dražbo

za prodajo osebnega avtomobila MERCEDES, tip 280, leto izdelave 1973, neregistriran.

Izključna cena je 305.632,00 din, vanjo ni všteti prometni davek. Prometni davek plača kupec od izlicitirane cene.

Licitacija bo v četrtek, dne 24. maja 1984, ob 9. uri na sedežu delovne organizacije, Bjedičeva 2, Murska Sobotna. Ogled vozila bo možen 22. in 23. maja med 7. in 15. uro.

Mesto za izmenjavo izkušenj

Mednarodni kmetijski sejem, ki so ga konec prejšnjega tedna odprli v Novem Sadu, je ena največjih kmetijskih manifestacij pri nas, pa tudi v svetu, saj na več kot 300 tisoč kvadratnih metrih razstavnih prostorov razstavlja svoje izdelke čez 1.800 razstavljalcev iz več kot 70 držav vsega sveta. Tako lahko najdemo na sejmu domala vse velike svetovne proizvajalce opreme za živilsko predelovalno industrijo, prav tako pa prikazujejo tudi najnovejšo tehnološko dosežke v kmetijstvu, katerih cilj je povečanje proizvodnje.

Med razstavljalci je več kot 1.300 domačih pridelovalcev in predelovalcev hrane ter proizvajalci strojev in opreme ter reprodukcijskega materiala za potrebe kmetijstva. Koncept letošnjega

sejma je podrejen splošnim prizadevanjem družbe za doseganje čim večje proizvodnje hrane, s čimer lahko v veliki meri prispevamo k uresničevanju dolgoročnega programa gospodarske stabilizacije. Zagotoviti zadostne količine hrane za domače potrebe in za izvoz, okrepiti sodelovanje med državami, posebej še med deželami v razvoju ter z izmenjavo izkušenj prispevati k povečanju proizvodnje, so osnovni moto letošnjega 51. sejma v Novem Sadu.

Aktivno sodelovanje znanstvenih in strokovnih institucij ter številni prikazi uporabe znanstvenih dosežkov v praksi, dajejo letošnji sejmski prireditvi poseben pečat, mnogim organizacijam združenega dela pa sejem v No-

vem Sadu pomeni okno v svet, kjer lahko tujim partnerjem ponudijo bogat izbor kvalitetnih proizvodov in storitev.

Sejmsko prireditev pa spremlja tudi vrsta strokovnih in znanstvenih posvetovanj s področja kmetijstva, kot tudi druge specializirane obsejske prireditve. Sejem pa je tudi letos izdal že deseto po vrsti — jubilejno edicijo »V borbi za hrano«. To je tudi najuspešnejša edicija doslej, njeni avtorji pa so najvidnejši jugoslovanski funkcionarji, kot tudi najbolj znana imena mednarodnih organizacij, od generalnega sekretarja OZN do direktorja FAO, IFAD in drugih.

Več o letošnji sejmski manifestaciji v prihodnji številki.

L. Kovač

ABC POMURKA BO ZDRUŽILA SREDSTVA

Za proizvodnjo kmetijske mehanizacije

Predstavniki Združene industrije kmetijskih strojev in opreme SOZD AGROS iz Sempetra v Savinjski dolini, ki s sestavljeno organizacijo ABC POMURKA sodeluje že vrsto let, še posebej dobro pa od leta 1980, ko so predstavniki ABC POMURKE s še sedmimi OZD z AGROS podpisali samoupravni sporazum o sodelovanju, so se na sedežu Pomurke dogovarjali o še tesnejšem povezovanju. Izrazili so željo, da bi ABC POMURKA, katere strokovne službe so že doslej sodelovale s proizvajalci kmetijske

mehanizacije, ob tem da so kmetijski združevali tudi sredstva za naložbe, sodelovali tudi pri uresničitvi velikega zaloga oziroma 1,1 milijarde vredni naložbi AGROS.

Predstavniki obeh SOZD so se dogovorili, da bo ABC POMURKA pri investiciji v proizvodnjo kmetijske mehanizacije vsekakor sodelovala z ustreznim deležem, katerega višino bodo odmerili po opredelitvi kmetijskih proizvodnih organizacij, združenih v ABC POMURKA in delovne organizacije Potrošnik,

ki je nosilec oskrbe s kmetijsko mehanizacijo in reproductivnim materialom v Pomurju. Potrošnik pa se bo dogovoril oziroma k sodelovanju pritegnil tudi poslovne partnerje.

Višina sredstev, s katerimi bo ABC POMURKA sodelovala pri izgradnji novih zmogljivosti v Sempetru, bo torej odvisna od ugotovljenih potreb po kmetijski mehanizaciji iz proizvodnega programa Agrosa. ABC POMURKA bo delež svojega prispevka ugotovila do konca maja letos.

Boris Hegeduš

VEČJE MOŽNOSTI ZA IZVOZ

Že pred časom je inšpekcija iz ZR Nemčije pregledala konzervni oddelk in dala pozitivno mnenje o ureditvi oddelka, kjer pripravljajo izdelke za izvoz.

Kakor za delavce soboške Mesne industrije, je to po-

membno tudi za širšo družbeno skupnost, saj je od te registracije odvisna proizvodnja za izvoz na evropsko tržišče, kjer se zadnje čase soboška Mesna industrija uspešno uveljavlja v hudi mednarodni konkurenci.

Z izvozno potrditvijo pa so v ABC Pomurki v celoti opravičili vlaganja v obnovo konzervnega oddelka s sanitarnim vozilom in skladiščem za izvoz namenjene konzerve. Poslej imajo namreč znatno večje proizvodne možnosti za konvertibilni trg. Izvoz trajnih konzerv, predvsem iz govejega mesa, je že nekaj let velika devizna postavka Mesne industrije; prav zaradi tega je bila odločitev o rekonstrukciji nujna, čeprav v določeni meri tudi rizična. Po potrditvi so se izvozne možnosti znatno povečale.

Seveda pa nova naložba pomeni za kolektiv TOZD Predelava mesa Murska Sobotla obvezo, da korenito spremeni poglede sanitarne čistote in upoštevanje načel neoporečnosti proizvodnje bo moralo biti osnovno vodilo. Sprotno vzdrževanje in oskrba z zadostno količino vode in pare sta nujno potrebna za ohranjanje izvoznega statusa konzervnega oddelka. Režim komunikacij in vhodna kontrola bosta morala biti podrejena zahtevam, ki so postavljene za izvozne obrate.

Če vsega navedenega ne bi upoštevali, se lahko zgodi, da to težko izbrano izvozno dovoljenje izgubimo. Zato bo potrebno stroge ukrepe za vzdrževanje reda in discipline izvajati vsakodnevno v skladu z zahtevami izvozne registracije na vseh področjih.

Več znanja za večjo proizvodnjo

Razvoja kmetijstva si ob poceni hrani ne moremo zamišljati, poudarjajo pomurski kmetijci, ta ugotovitev pa je prišla do izraza tudi ob zadnjem obisku predsednika republiške gospodarske zbornice Marka Bulca v SOZD ABC Pomurka. To še toliko bolj, ker proizvodni stroški nenehno naraščajo; kljub temu, da za pospeševanje kmetijstva namenimo letno v Sloveniji 2,4 milijarde dinarjev, pa ta sredstva ne dajejo takšnih učinkov, kot jih od njih pričakujemo. Na področju kmetijstva še vedno premalo vlagamo v raziskovalno dejavnost, še vedno je močno prisotno pomanjkanje kadrov, primanjkujejo strokovnjaki, ki bi se specializirali za posamezna področja, vse to pa so pomanjkljivosti, ki jih bo potrebno v prihodnje bolj upoštevati pri načrtovanju nadaljnjega razvoja kmetijstva.

Čeprav zaostreni pogoji gospodarjenja v lanskem letu niso obšli tudi kmetijstva, pa so v SOZD ABC Pomurka kljub vsemu dosegli nekatere ugodne poslovne rezultate. V primerjavi z letom poprej je celotni prihodek porasel za 54 odstotkov, dohodek je bil večji za 49 in čisti dohodek za 47 odstotkov, medtem ko so v poslovni sklad namenili eno milijardo 235 milijonov dinarjev. Vse to je med drugim tudi rezultat investicijskih vlaganj, ki jim v pomurskem kmetijstvu posvečajo posebno pozornost. Tako je v lanskem letu znašala vrednost investicij v družbeni sektor 1,4 milijarde in v zasebni sektor 400 milijonov dinarjev, investicije v letu 1984 pa bodo že dosegle vrednost 2 milijardi 850 milijonov dinarjev.

L. Kovač

DOPOLNILNE DEJAVNOSTI V KMETIJSTVU

Pridelovanje zdravilnih zelišč

Da rastline delujejo na naš organizem, je že dolgo znano. Izkušnje naših prednikov, ki jih premočno upoštevamo in prenašamo iz roda v rod, so pomagale in še pomagajo, da se marsikateri zdravstvena težava olajša ali odpravi (prehlad, opekline, urez, revma, potenje itd.). Da pa nekatere rastline vsebujejo snovi, ki delujejo na naše zdravje in počutje, so ugotovili že zelo zgodaj tudi raziskovalci mnogih naravoslovnih ved in zato začeli raziskovati njihovo sestavo in preizkušati zdravilne učinke. Prav zaradi delovanja na naše zdravje so jih poimenovali zdravilne rastline. Te rastline vsebujejo snovi, ki so produkt njihove drugotne presnove (sekundarni metaboliti) in se nabirajo v nekaterih rastlinskih delih. Pravega pomena le-teh za same rastline znanost še ni povsem razjasnila. Vse kaže, da imajo svojo vlogo v obrambnem mehanizmu rastline. Z izkušnjo in raziskovanjem pa so ugotovili, da prav te spojine vplivajo na človekovo zdravje, tako da mu pomagajo pri vzdrževanju le tega, pa tudi odpravljajo nekatere bolezni in težave.

Uporaba zdravilnih rastlin je široka. Uporabljamo jih lahko v naravnem stanju, svežem ali suhem za čaje ali sokove, ali pa jih predelujejo farmacevtske tovarne. Iz njih izolirajo snovi, ki so nato sestavine raznih zdravil. Večina zdravilnih rastlin, če jih uporabljamo v naravni obliki in pijemo iz njih pripravljene čaje, deluje počasi. Pitje zdravilnega čaja uvedemo med dnevne navade in v večini primerov ne more biti škodljivo, če ne presežemo svetovane količine. Zdravilne rastlinske droge, t. j. zdravstveno koristne

dele rastlin, pridobivamo z nabiranjem v naravi ali s pridelovanjem. Glavni vir rastlinskih drog pri nas je še vedno nabiranje, čeprav postaja vedno manj privlačen vir zaslužka.

V zadnjem času se vse bolj uveljavlja druga oblika: pridelovanje zdravilnih rastlin. Pridelujemo predvsem tiste zdravilne rastline, za katere je večja potreba, katerim odgovarjajo naravne danosti in katerih pridelovanje je ekonomsko zanimivo. Pridelovanje zdravilnih rastlin je kot kmetijska panoga razširjeno v vseh deželah. Tako dobimo večjo količino rastlinske droge, ki ima enako kakovost, je pravilno pridelana in posušena. Sodobni pridelovalni postopki, kot so izbira semena, obdelava, gnojenje, varstvo pred boleznimi, škodljivci in pleveli omogočajo čimvečji pridelek zahtevane kakovosti.

Za uspešno nabiranje in pridelovanje zdravilnih rastlin pa moramo rastline poznati. Poznati moramo njihove botanične lastnosti, zahteve za tla in vreme, in postopke, kako pridelati čimveč kakovostne droge. Vrt zdravilnih rastlin, ki ga je kot trajen raziskovalni projekt ustanovil Hmeljarski inštitut v Žalcu, predstavlja s svojimi 200 rastlinskimi vrstami pravzaprav začetek takšnega načrtnega spoznavanja zdravilnih rastlin pri nas. Seveda se s podobnimi raziskavami ukvarjajo tudi razvojne službe v posameznih OZD (npr. Lek. Krka, Droga), ki organizirajo poskuse oziroma pridelovanje zdravilnih zelišč v različnih regijah, kar je sploh značilno za raziskave v kmetijstvu, saj so lahko razmere za rast določene rastline na različnih območjih povsem drugačne.

Prav iz tega razloga se je

Kmetijska šola Rakičan odločila za izvedbo poskusa z določenimi zdravilnimi rastlinami; z navadnim rmanom, kamilico, meliso, poprovo meto, trpotcem in baldrijanom. Poleg količinskega ugotavljanja pridelovanja posameznih rastlin in analiz kakovosti, ki jih opravlja laboratorij lekarne (t. j. ugotavljanje vsebnosti predpisanih eteričnih olj, pepela in primesi in vrednosti glede na standarde), bodo skušali primerjati tudi stroške pridelovanja z drugimi, že vpeljanimi poljščinami. Vsekakor so ti začetki spodbudni, čeprav je jasno, da samo s temi poskusi ne bo možno dati popolne slike o pridelovanju teh rastlin v Pomurju.

Da bi glede tega le pridobili nekaj več izkušenj, se je tudi KZ Panonka v letošnjem letu odločila, da izvede primerjalne poskuse na naslednjih rastlinah: pegastem badlju, baldrijanu ali zdravilni špajki, kavkaškem maku, poprovi meti in melisi. Poskuse bo s pomočjo članov svoje zadrage izvajala strokovna služba TZO Gornji Petrovci. Tako so pred kratkim že zasadili kavkaški mak in zasejali pegasti badelj.

Možnim pridelovalcem navajamo naslednje izkušnje Leka:

— Ekonomsko najbolj zanimivo je zaenkrat pridelovanje baldrijana ali zdravilne špajke (uporabljajo se korenine). Glede na intenzivnost prinese takšna pridelava od približno 1.200.000,00 — 1.600.000,00 din bruto dohodka na ha. Seveda je temu primerno tudi vloženo delo, ki je predvsem zaradi potrebnega izpiranja korenin zelo zamudno, pa tudi stroški za rezanje in sušenje niso majhni. Takšno delo si lahko precej olajšamo in s

tem znižamo tudi stroške, če imamo pri izkopavanju možnost uporabe izkopalnika za hren, če je v bližini tekoča voda (potok, reka), če sušilnica ni preveč oddaljena, pa tudi velika, četudi zastarela mesoreznica za rezanje korenin, ne bi bila odveč.

— Pegasti badelj, ki se mu zaradi osatosti bodic pri nas ne bo treba bati požrešne divjadi, je v Istri, kjer ga pretežno gojijo, prinesel približno za četrtino več dohodka na ha kot pšenica (upoštevam pridelke pšenice 4000 kg/ha). Če ta rastlina dobi preveč dušika, zraste tudi 3 m visoko in je tako spravilo z žitnim kombinom skorajda onemogočeno.

— S kavkaškim makom tudi pri Leku potekajo samo še poskusi in zaenkrat ni na voljo dovolj oprijemljivih rezultatov.

— S pridelovanjem poprove mete in melise sicer ni posebnih težav, a so stroški za sušenje visoki, cena sorazmerno nizka, tako da tudi dohodek ni preveč zanimiv.

V Leku sicer pravijo, da se bodo cene v bodoče predvidoma oblikovale glede na ponudbo in povpraševanje, ker pa s pridelovanjem teh zelišč v kooperaciji le še nimajo velikih izkušenj, se bodo zaenkrat pri tem ozirali predvsem na stroške pridelave in vloženo delo.

Z določenimi izkušnjami, ki se bodo dobile ob tem, se, kakor vse kaže, odpirajo nove možnosti za dodaten vir zaslužka na naših kmetijah, kar je prav gotovo zaželeno. Zaradi čimprejšnje uresničitve teh zamisli bi ne bilo odveč poskusno zasejati še kakšnih drugih, ekonomsko zanimivih zdravilnih rastlin, ki jih pač potrebujejo druge organizacije.

Janez Votek

SKLADIŠČA ZA GORIVO PRI KMETIH

Zavod SR Slovenije za rezerve bo v sodelovanju s kmeti gradil skladišča za gorivo pri kmetih. Skladišča z zmogljivostjo od 2.000 do 10.000 litrov bodo do višine 60 odstotkov vrednosti objekta financirali iz sredstev republiškega zavoda za rezerve, 40 odstotkov pa naj bi primaknile zainteresirane kmetijske organizacije oziroma kmetijske zadruge. Stroške vzdrževanja si bodo delili investitorji v odstotkih vloženih sredstev. Kmet, upravitelj skladišča, bo imel pravico »obračati« 25 odstotkov zalog, skrbel pa bo za vzdrževanje in zavarovanje objekta, katerega prednost bo enostavna, in zato cenena izvedba. Tovrstna skladišča za gorivo, ki bodo na betonski pokriti plošči zavarovana z železno ograjo in v primerni razdalji od drugih objektov, bodo investitorje veljala le od 300 do 500 tisoč dinarjev. Njihova velika prednost bo nedvomno v tem, da bodo na številnih mestih v bližini uporabnikov in da bo na enem mestu sorazmerno malo goriva, kar izključuje večje požare in gospodarsko škodo. Gorivo bo uskladiščeno v sodih.

B. H.

VSE BOLJŠI MESNI IZDELKI

Mesna industrija, ki je v letu 1983 izvoz povečala za 24 odstotkov, od tega 73 odstotkov na konvertibilno tržišče, dosega take uspehe tudi zaradi vse boljše kakovosti izdelkov.

V letu 1983 so namreč delavci Mesne industrije ABC POMURKA na sejmu v Beogradu in na 21. mednarodnem Kmetijsko-živilskem sejmu v Gornji Radgoni za kakovost izdelkov prejeli vrsto priznanj, in sicer za izdelke: suha rebra, suhi prsi vršički in prekajene krače.

Na mednarodnem Kmetijsko-živilskem sejmu v Gornji Radgoni je Mesna industrija ABC POMURKA prejela bronaste medalje za goveji golaž, 50-gramsko pašteto in gril zrezek. Srebrne medalje je prejela za: pivski zrezek s šampinjoni, junetino z olivami, jetrni namaz v črevo, pečen vrat v mreži, pleskavico, prekmursko sušeno salamo in soboško sušeno klobaso.

Zlate medalje pa so mesarji ABC POMURKE prejeli za čajno klobaso, ekstra delikatesno šunko, srčke v omaki in šunko v lastnem soku.

B. H.

TURNIŠČE: cene pujskov

Pretekli četrtek, 10. maja, so rejci pripeljali na sejnišče v Turnišču nekaj nad 100 pujskov. Zaradi deževnega vremena je bilo kupcev manj kot običajno, tako da so rejci prodali le okrog 40 pujskov. Cene so se gibale od 7.500,00 do 9.500,00 dinarjev za par.

Se naprej bo potreben samoprispevek

Kdor že dalj časa ni bil na Cvenu in v ostalih vaseh te krajevske skupnosti (Zgornje in Spodnje Krapje ter Mota), ta v trenutku opazi nekatere spremembe v samih naseljih: prenovljeni gasilski domovi, nova obleka na osnovni šoli in zadržnem domu na Cvenu, in še bi lahko naštevali. Vse to so krajanje te krajevske skupnosti uspeli narediti v minulih petih letih s samoprispevkom. Vsekakor pa ne priporočamo lastnikom štiri- in dvokolesnih motorčkov da na cesti Cven-Krapje-Veržej preizkušajo blažilce svojih konjičkov, predvsem pa živcev, kajti na tem šest kilometrov dolgem odseku bi verjetno v najkrajšem času — po nekaj vožnjah — odpovedali oboji.

Sicer pa smo o nekaterih nalogah iz minulega referendumskega obdobja in željah za prihodnost povprašali predsednika sveta krajevske skupnosti Cven tvariša Antona Mariniča. Na prvo vprašanje, kaj vse so že — vsaj v zadnjih petih letih — naredili, je odgovoril:

»Večino sredstev iz samoprispevka, ki smo ga sprejeli leta 1979 smo porabili za obnovo in vzdrževanje komunalnih in družbenih objektov: Zadržni dom na Cvenu je bil potreben temeljite obnove — zunanja fasada, sama dvorana, garderobe, sejna soba za družbenopolitične organizacije naše krajevske skupnosti in kulturno društvo, nova električna napeljava, pleskanje in barvanje vrat, oken ter lakiranje parketa. Adaptirali smo stavbo pri gasilskem domu na Cvenu, zgradili transformatorsko postajo na Spodnjem Krapju, uredili pokopališče in mrliško vežo, navozili gramoz na krajevske ceste ter jih vzdrževali. Seveda vseh nalog še nismo opravili, kar manjka, bomo stori ob pravem času, to pa je popravilo brvi čez Kozarico v

Selah, navozili bomo gramoz do Babjega rožiča in na ostalih krajevnih cestah.«

Iz referendumskih sredstev pa ste v vaši krajevni skupnosti namenili sredstva še za druge dejavnosti?

»Tako je. Za našteje naloge

smo doslej porabili 2 milijona in 400 tisoč dinarjev, poleg tega pa smo dotirali še gasilsko društvo Zgornje Krapje za gradnjo gasilskega doma, gasilskemu društvu na Cvenu smo pomagali pri ureditvi doma in nakupu avtomobila, moterskemu gasilskemu društvu pa smo dali dotacijo za nakup gasilskega avtomobila in ureditev njihovega doma. Nekaj sredstev je šlo za pomoč družbenopolitičnim organizacijam in za ureditev zadržnega doma na Cvenu.«

Samoprispevek se letos izteče. Vemo, da občina Ljutomer nima dovolj denarja in da se krajevske skupnosti pri urejanju in zadovoljevanju krajevnih potreb

odvisne same od sebe. Kako bo v vaši krajevni skupnosti?

»Zavedamo se, da smo odvisni od zmoglosti in pripravljenosti krajanov naše krajevske skupnosti. Pripravili smo zborni krajanov, da bi se odločili, kako naprej. Menimo, da brez samoprispevka ne bo šlo, zato smo pripravili tudi program. Le-ta vsebuje: dotacije za društva in družbenopolitične organizacije — za to naj bi bilo namenjenih 20 odstotkov sredstev zbranih s samoprispevkom (računamo na približno 6 milijonov dinarjev), ostalih 80 odstotkov pa bi šlo za vzdrževanje skupnih komunalnih in drugih družbenih objektov (krajevske ceste, poti, mostovi...), za investicijsko vzdrževanje zadržnega doma in opreme, za funkcionalno dejavnost krajevske skupnosti, za sofinanciranje gradnje transformatorskih postaj, za nabavo tehnične dokumentacije za gradnjo telefonskega omrežja in adaptacijo osnovne šole na Cvenu.«

Želja je torej veliko, pa še več, kajti Krapjani bi radi asfaltirali ceste proti Cvenu, Moterci bi radi podaljšali asfalt do konca naselja, uredili pa bi tudi telefonijo, Cvenarji pa bi radi imeli telefon. A za vse to ne bo dovolj sredstev in krajanje se bodo verjetno morali odločiti za dodatne — krajevske samoprispevke. A želje bodo pokazali zbori krajanov. Kako pa bo, bomo še poročali.

Dušan Loparnik

V minulih petih letih so s samoprispevkom krajanje uredili zadržni dom, osnovna šola pa je dobila novo fasado. Samoprispevek se torej obrestuje.

KOT DA SO ZRAŠČENI Z ZEMLJO ...

IZ LUCOVE

Ni kaj: Goričanci so zares zgovorni in tudi gostoljubni ljudje! Če prideš k hiši, akoravno si nepovabljen in neznan gost, se pogovarjajo s tabo kot s starim znancem in vsepovsod ti ponudijo tudi domačo kapljico ali pa celo prigrizek; običajno je to šunka. Skoraj so užaljeni, če nič ne vzameš. O tem smo se nedolgo tega prepričali pri Ponedelkovih v Gornjih Petrovcih, pa tudi Ernest Gašpar iz Lucove nas je prijazen sprejel. Pravzaprav smo ga srečali na dvorišču, kjer je nekaj pospravljal. Beseda mu je kar sama tekla in razkril nam je celo to, da je ostal tako rekoč sam na kmetiji, ker se je ženi zdelo delo pretežno in ga je zapustila, od mame, ki je že starejša, pa ne more pričakovati, da bi mu vsepovsod pomagal.

Ernest Gašpar pred svojo domačijo. (Foto: J. G.)

Ob prihodu v Lucovo smo naredili tale posnetek.

(Foto: J. G.)

»Kljub vsemu obdelujem okrog 6 hektarjev orne zemlje, imam pa še 4 hektarje gozdov. Dokler bom pri zdravju in moči, se ne bojim za usodo grunta; veseli me delo na zemlji in ne vem, če bi lahko živel brez nje.«

Da, tako razmišljajo mnogi naši kmetovalci. Niti ped zemlje ne bi radi prepustili; kot da so zraščeni z njo. V mislih skočimo čez mejo na Madžarsko. Tudi tam so bili nekoč ljudje tesno navezani na grunt, želeli so imeti čimveč zemlje. Do dandanes pa so se razmere v mogočnem spremenile. Najprej zato, ker je bilo treba zemljo pač obvezno prepustiti državnemu sektorju — izjema je bilo Porabje in še nekatera redka območja na Madžarskem, kjer ni prišlo do tako imenovane socializacije kmetijstva — pozneje pa so kmetovalci sami sprevideli (prav gotovo ne vsi), da je lažje živeti brez trdega dela na gruntu. Mladi so se večinoma zaposlili v

tovarnah, starejši pa prejemajo socialno pomoč. Večina pa jih je zadržala do 4 are zemlje (ohišnice), kar brez težav obdelujejo. To jim je dovolj za domače potrebe, mnogi pa pridelajo tudi kaj za prodajo. Skoraj vsi kmetovalci v Porabju sodelujejo s strokovno zadrugo »Slovenska krajina«, ki ima svoj sedež v Monostru (Szentgotthardu). Pri nas so razmere kajpak drugačne. Okrog 90 odstotkov zemlje je še vedno v zasebni lasti.

Pa se povrnimo spet v Lucovo. Kraj šteje le okrog 40 hiš. To so skoraj vsa kmečka gospodarstva. Nekoč je bilo v vasi več obrtnikov, zdaj ni nobenega več. Imajo pa žago, last gozdnega gospodarstva, kamor hodijo ljudje od blizu in daleč.

Večjih akcij v zadnjih letih niso imeli. Uspelo pa jim je urediti zbiralnico mleka in navoziti gramoz na vaške poti. Zdaj načrtu-

jejo, da bi pri gasilskem domu uredili prostor, kamor bi lahko shranjevali mrliški voz. Za manjše kraje pa so tudi takšne akcije velik »zalogaj«.

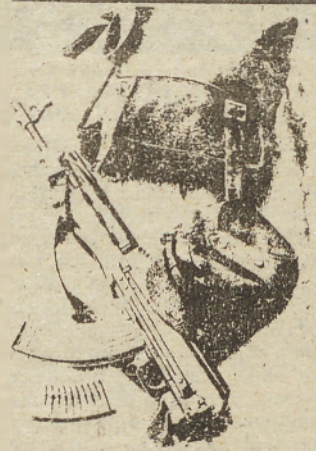
Tudi Ernest nas je seveda hotel postreči, kot je to navada na Goričkem. In komaj smo ga prepričali, da moramo dalje.

JOŽE GRAJ

Ljubecna Celje
hlevit
tlak za hleve
telefon (063) 33-421, 31-865

Osebna zaščita

NIČ NAS NE SME PRESENETITI

V sklopu akcije Nič nas ne sme presenetiti 1984/85 in v okviru dolgoročnih načrtnih obrambnih priprav pričenjamo široko akcijo opremljanja s sredstvi za osebno in kolektivno zaščito pred vojnimi dejstvi in drugimi nevarnostmi.

Obveznost opremljanja z zaščitnimi sredstvi je normativno urejena že dobrih štirinajst let, vendar rezultati niso preveč zadovoljivi. Od leta 1983 je v veljavi nov odlok Zveznega izvršnega sveta o minimumu sredstev za osebno in kolektivno zaščito.

V vsaki pomurski občini so občinski štabi civilne zaštite sprejeli ustrezne programe. Poglejmo danes osebno zaščitno opremo:

Kaj spada v minimum sredstev za osebno zaščito?

- zaščitna maska (M-1) oz. otroška zaščitna maska (MO-D)
- zaščitno ogrinjalo
- prvi povoj
- osebni dozimeter.

Delovni ljudje in občani si morajo priskrbiti minimum osebnih zaščitnih sredstev z lastnimi sredstvi do konca leta 1990, če tega kompleta ne dobijo na podlagi razporeditve.

Kdo prejme komplet za osebno zaščito?

Delovni ljudje in občani, ki so razporejeni:

- na vojaško dolžnost v JLA, v TO, v ONZ in enote za zveze
- na dolžnost v CZ
- na dolžnosti v temeljnih samoupravnih organizacijah in skupnostih
- na dolžnosti v službi za opozarjanje in obveščanje.

Občani in delovni ljudje, ki niso razporejeni, si morajo sami priskrbiti minimum osebnih zaščitnih sredstev, ki bodo v prosti prodaji v trgovskih organizacijah in poverjeniški mreži, ki jo organizirajo občinski štabi civilne zaštite v KS in OZD. Celoten komplet bi stal okoli 2.700 din, za kar je tudi možnost obročnega odplačevanja.

Dušan Zagorc

Komu 100 milijonov?

Nogometni klub Polat, Martin na Muri, vabi na tombolo, ki bo v nedeljo, 20. maja 1984, ob 13. uri. Tombola bo na stadionu NK Polat.

Dobitki:

1. 100 milijonov starih dinarjev	9. motorna škroplilnica
2. osebni avto zastava 101	10. šivalni stroj
3. osebni avto zastava 750	11. črno-beli televizijski sprejemnik
4. dnevna soba	12. mešalec za beton
5. 10 milijonov starih dinarjev	13. dopust na morju za 2 osebi
6. barvni televizijski sprejemnik	14. 100-kilogramski prašič
7. sejnalnica za koruzo	15. 2 toni cementa
8. pralni stroj	

Poleg teh nagrad so pripravili še 100 drugih dobitkov. Cena tombolske karte je 100 dinarjev. Ker bodo rezultati žrebanja objavljeni v Vestniku, Medijemurju in Večerjem listu, lahko na tomboli sodelujete, ne da bi šli na prireditel. Čim prej kupite tombolsko karto, morda boste izžrebani prav vi.

Vzgojno-varstvena organizacija Murska Sobota objavlja prosta dela in naloge

ČISTILKE

— 4-urna zaposlitev za določen čas.

Pogoj: končana osnovna šola.

Rok za prijave je 8 dni po objavi. O izbiri bodo kandidati obveščeni v 15 dneh po poteku objave.

— ANDREJCI

Predstavitev starih običajev

V nedeljo, 20. maja ob 13. uri bodo v vašem domu v Andrejcih predstavili običaje in opravila iz pred sto let. Tako bodo zaplesali stare pleske, zapeli stare prekmurške pesmi, prikazali ženitev v tistih časih. Ne bo pa manjkalo tudi raznih kmečkih opravil, pri katerih so se zbirali ob večerih. Ženske bodo predle, česale perje, lupale bučno seme, moški pa bodo pletli košare.

Sodelovalo bo okrog 40 vaščanov, med njimi bo tudi precej mladih, ki so ob pomoči z mentorico Klaro Breskoč za pripravo

žrtvovali kar precej prostega časa. Po končani predstavi bo plesna

veselica. Goste bo zabaval ansambel Stil. Marta Gomboc

V Ljutomeru so gluhi

Kaj bo s staro šolo v Vučji vasi? Bo še naprej prazna propadala, ali pa se bodo odgovorni v občinskem središču le zganili? Ti dve vprašanji že tretje leto ponavljajo predstavniki vaškega odbora, ki se zavzema, da bi stavbo preuredili v proizvodni obrat. Veliko zanimanje za to je pokazala tovarna obutve Lilet iz Maribora, ki bi lahko po preureditvi zaposlila okrog 60 vaščanov in prebivalcev iz nekaterih drugih krajev. Dogovarjali so se celo za pričevanje in vse drugo, v Ljutomeru pa so za to še vedno z vsa neodgovornostjo gluhi!

Cestno podjetje Maribor, Iztokova ul. 30, TOZD za VVC MURSKA SOBOTA, Lendavska c. 64, razpisuje

JAVNO LICITACIJO

rabljenih osnovnih sredstev

1. moped — tricikel
2. tovornjak — TATRA 138
3. valjar — HATRA 40
4. nakladalnik Karlo Pesci EC-6
5. pisalni stroj — TOPS
6. kombibus ZASTAVA 1500

izključna cena 3.000,00
70.000,00
35.000,00
35.000,00
1.200,00
40.000,00

Licitacija bo v petek, 18. maja 1984, ob 12. uri v TOZD za VVC Murska Sobota. Ogled je možen od 14. do 18. maja 1984 od 7. do 11. ure na sedežu TOZD, Lendavska c. 64. Prometni davek od prodajne vrednosti plača kupec. Pred začetkom licitacije je obvezna 10-odstotna varščina.

Podrobnejše informacije dobite po telefonu (069) 21-337, 22-717.

Že od nekdanj zapostavljeni!?

Po dobrih treh oziroma štirih mesecih, odkar so mehaniki in tozdu Kmetijstvo Črnel oziroma mesarji klavniško-črevarske skupine v radgonskih Mesoiidelnih Izsišli sestanek in prekinili z delom, smo se vnovič napotili v omenjena kolektiva, ki sodita pod streho Kmetijskega kombinata Gornja Radgona. Prvo, kar smo hoteli zvedeti, je bilo, če jim je uspelo razčistiti skrbane odnose in pomiriti duhove zasrta osebnih dohodkov, zlasti pa nagajevanja po delu.

DANICA DVANAJŠČEK: „VEČJIH RAZLIK NI“

Iz razgovora z vodjo splošnega sektorja radgonskega Kmetijskega kombinata Danico Dvanajščko, diplomirano pravniko, smo dobili občutek, da pravzaprav ni tehtnejših razlogov za nezadovoljstvo glede plač med mehaniki in mesarji. „Iz opravljene primerjave izhaja, da so tako analitične ocene kot osebni dohodki v okviru delovne organizacije usklajeni in da ni večjih odstopanj. Prav tako je primerjava z drugimi delovnimi organizacijami pokazala, da večjih razlik ni,“ nam je zagotavljala in to oprla na nekaj števil. Če jih prav razumemo, je bil na primer visoko kvalificirani mehanik tozdu Kmetijstvo lani, deležen med 16.600 in 17.600 dinarjev mesečnega (neto!) zaslužka, kvalificirani mehanik med 13.600 in 15.700 dinarjev, za opravljanje pomožnih del v mehanični delavnici pa so zaposleni dobili nekaj nad 11.000 dinarjev. V tozdu Mesoiidelnih so se mesečne plače mesarjev gibale v razponu od 10.700 do 16.300 dinarjev in — za primerjavo — v skupnih službah kombinata za delavce s srednješolsko izobrazbo med 13.800 in 14.900 dinarji. Kljub vsemu se ob teh podatkih vsiljuje misel, da vse le ni v številkah, marveč je veliko več za njimi — v odnosih. Ti namreč ostajajo še naprej nerazčiščeni, kajti zdaj je v ospredju pripravljanje nove metodologije za analitično ocenjevanje del in nalog ter dopolnitve pravilnika, ki nadrobneje opredeljujejo kakovost dela in uspešnost poslovanja.

Pri tem bo treba delavcem mehanične delavnice priznati gibljivi del iz naslova kakovosti dela v enakem odstotku kot delavcem v poljedelski proizvodnji. Dela in naloge mehanikov naj se normirajo, kot rok za uskladitev analitičnih ocen z novo metodologijo pa je postavljen prvi junij. Sicer pa prejšnja primerjava zaslužkov nekaterih delavcev radgonskega

Kmetijskega kombinata razkriva, da se mehaniki in mesarji glede na sestavljenost in zahtevnost posameznih del in nalog ne morejo primerjati s tistimi iz režije, četudi gre — resnici na ljubo — pri obojih za dokaj nizke osnove. Ravno to pa naj bi razvzročila nova analitična ocena del in nalog za vse zaposlene.

ALOJZ FULDER: „REVOLUCIONARNOST KOMUNISTOV.“

Drugo, kar nas je zanimalo, je bilo trenutno vzdušje med samimi zaposlenimi v obeh tozduh. V tej zvezi smo v Kmetijstvu od predsednika sindikalne organizacije Jožeta Zagorca in sekretarja partijske organizacije ter hkrati vodje mehanične delavnice Alojza Fulderja zvedeli naslednje: „Delavci delajo brez izgrediv. Posledic, ki naj bi jih doletele zaradi prekinitve dela, praktično ne bodo občutili. Gre bolj za to, da skušamo z uvedbo disciplinskega postopka vzgojno vplivati nanje, da se bodo v prihodnje več vključevali v delo samoupravnih organov, družbenopolitičnih organizacij in vodilnih ljudi. Zadnji

mesec so marljivoji zaposleni že dobili določene stimulacije na osebne dohodke glede na presežek v enoti poljedelstvo. Partijska organizacija je bila vpletena v izsišljen sestanek — med 16 udeleženci je namreč eden član ZK — čeprav na to dejanje ne bi smeli tako kritično gledati. Dejstvo pa je, da so mehaniki — a ne le pri nas, ampak recimo tudi v Avtoradgoni in še kje — že od nekdanj nazadovali pri osebnih dohodkih in nagajevanju po delu. Kar zadeva odgovornost komunistov, je treba poudariti, da člana ZK, ki je sodeloval pri izsišljenem sestanku, še nismo klicali na odgovornost in ga najbrž tudi ne bomo, kajti sodimo, da bi se morali tudi sicer več zgledeovati po nekdanjih komunistih-revolucionarjih. Skratka, mislimo, da ne bo potrebnih nobenih sankcij.“

Kakorkoli že bo, velja kot tretje dodati, da je ta čas v radgonskem Kmetijskem kombinatu v disciplinskem postopku 51 delavcev, od tega v tozdu Mesoiidelnih 30, tozdu Kmetijstvo 16, tozdu Mešalnica 4 in v tozdu Prašičereja en delavec. Pa ne morda zgolj zato, ker so izsišlili sestanek oziroma prekinili z delom, marveč tudi zaradi neopravičenih izostankov z dela, vinjenosti na delovnem mestu, opuščanja del in nalog med delovnim časom ter poskusov oziroma izvedenih tatvin. Vendar je to že problematika zase.

B. Žunec

CARINARNICA GORNJA RADGONA

Razpisna komisija pri Carinarnici Gornja Radgona objavlja prosta dela in naloge:

čistilke

za čiščenje prostorov na mednarodnem mejnem prehodu Gederovci.

Delo je za določen čas; nadomeščanje delavke, ki je na bolniškem dopustu.

Pogoj za zasedbo delovnega mesta je končana osemletka, kandidatke pa morajo izpolnjevati tudi posebne pogoje, ki jih določa Zakon o carinski službi (Ur. list SFRJ, št. 56/80).

Pismene vloge s priloženimi dokazili in kolekom za 8,00 din pošljite na naslov: CARINARNICA GORNJA RADGONA — za razpisno komisijo, najkasneje 15 dni po objavi razpisa. Pozneje prispelo vloge komisija ne bo upoštevala.

UPORABNIKI PRISPEVALI NAD 32 MILIJONOV DINARJEV

V Pomurju, kjer je nekaj nad 140.000 zavarovanih oseb, od tega 104.000 v delavskem in 36.000 v kmečkem zavarovanju, se srečujejo z vedno večjimi denarnimi težavami. To zgovorno potrjujejo rezultati lanskoletnega gospodarjenja, saj se je primanjkljaj v primerjavi s prejšnjim letom povečal za 150 odstotkov. Če pa upoštevamo, da soboška občinska zdravstvena skupnost, ki je največja ni imela izgube, potem je to za ostale tri pomurske občinske zdravstvene skupnosti toliko bolj zaskrbljujoče. Najbolj pa seveda za radgonsko, kjer se je primanjkljaj v primerjavi s prejšnjim letom povečal celo za 318 odstotkov. Poleg tega

pa lani tudi prvič niso v celoti pokrili minimalne amortizacije, in niso zagotovili vseh dogovorjenih sredstev za SLO in DS, razen v radgonski občini. Zaskrbljujoče je tudi, ker so uporabniki sami prispevali k stroškom zdravstvenega varstva nad 32 milijonov dinarjev, kar je za 104 odstotke več kot prejšnje leto. Najbolj hitro naraščajo odhodki za denarne dajatve — sredstva za socialno varnost, in sicer za 35, v radgonski občini pa celo za 50 odstotkov. Povečala se je tudi odsotnost z dela za 11,6 odstotka in je bilo dnevno izplačanih na ta račun 395 dinarjev, kar je za 25 odstotkov več kot leto prej. Določena razlika pa nastaja pri

kmečkem zavarovanju, saj leto skupaj z republiško solidarnostjo pokriva le okrog 45 odstotkov potreb. To pa ne pomeni, da so pomurski kmetje premalo obremenjeni, saj že zdaj plačujejo dajatve, ki so nad republiškim povprečjem.

Skrbno pripravljena analiza poslovanja občinskih zdravstvenih skupnosti Pomurja, ki jo je pripravila strokovna služba medobčinske zdravstvene skupnosti, kaže, da bi se ob nekaterih pokazateljih morali zamisliti in čimprej poiskati najustreznejše rešitve v sedanjem težkem ekonomskem položaju, čeprav je jasno, da brez večjih obremenitev ne bo šlo.

F. Maučec

DOBRO SODELOVANJE MED LEKOM IN ABC POMURKO

Na zadnjem sestanku najodgovornejših delavcev obeh organizacij, na katerem so pregledali potek sodelovanja na osnovi Samoupravnega sporazuma o sovlaganju in tehnično poslovnem sodelovanju, ki so ga podpisali leta 1978, so se dogovarjali predvsem o nadaljnjih sovlaganjih v razvojne programe in pospeševanju skupne proizvodnje.

ABC Pomurka je doslej sovlagala v izgradnjo Lekovega obrata za proizvodnjo mineralnih mešanic in aditivov v Lipovcih in Lekov obrat higienskih proizvodov v Lendavi. LEK pa finančno sodeluje pri gradnji tovarne močnih krmil, ki jo v Lipovcih gradi Kmetijsko gospodarstvo Rakičan. Ocenili so, da je sodelovanje pri naložbah dobro, ob tem pa LEK želi proizvodnjo v Tovarni mineralnih mešanicah in aditivov povečati tako, da bi delo potekalo v dveh izmenah. Za slednje obstajajo možnosti, saj je povpraševanje po mineralnih mešanicah znatno večje od letne proizvodnje 6000 ton. Samo v Sloveniji so letne potrebe večje

za 2000 ton. Večja uporaba mineralnih mešanic bi rejcem živine zagotovila večjo prirejo mleka in mesa. Povečanje proizvodnje je zato ekonomsko upravičeno, rešiti bo potrebno le zagotavljanje deviz za uvoz surovin. Dogovorili so se že, da bodo v kratkem pripravili načrt za proizvodnjo.

Na razgovorih so se dogovorili tudi o nadaljnjem sodelovanju Leka s Pomurkino Tovarno mlečnega prahu. TMP in LEK sodelujeta pri proizvodnji zdravilnih čajev, katerih izbor oziroma ponudbo želita povečati. Do sodelovanja bo prišlo tudi pri proizvodnji nekaterih novih proizvodov na osnovi mleka. Pri

proizvodnji otroške hrane, pri kateri TMP iz Murske Sobotne sodeluje z že prizanim proizvajalcem tovrstne proizvodnje PLIVO iz Zagreba, se bo to sodelovanje nadaljevalo. Predstavniki LEKA pa bodo proučili še neizkoriščene možnosti proizvodnje iz odbranih klavniških odpadkov soboške Mesne industrije, kot so različne žleze, kri in drugo, iz česar bi proizvajali biološke učinkovine bolj znane pod imenom farmacevtski preparati.

Strokovnjaki LEKA in ABC POMURKE pa bodo preučili tudi možnosti dodelave oziroma predelave stranskih proizvodov, ki ostajajo kot odpadni produkt pri proizvodnji sladkorja. Ormoška tovarna naj bi se namreč že poleti letos vključila v SOZD ABC POMURKA.

Boris Hegeduš

NOVO V MURSKI SOBOTI — NOVO V MURSKI SOBOTI — NOVO V MURSKI SOBOTI

DO ASTRA Maloprodaja
n. sol. o TOZD Tehnična trgovina
PE Murska Sobota,
Staneta Rozmana 13

ODPRTA NOVA TRGOVINA S TEHNIČNIM BLAGOM!

NUDIMO:

- TALNE OBLOGE IZ PVC
- BARVE, LAKE, LEPILA, ČISTILA
- CEVI ZA HIŠNE IN ULIČNE KANALIZACIJE
- PLASTIČNO GALANTERIJU
- SREDSTVA ZA ZAŠČITO PRI DELU
- AZBESTNE IZDELKE
- TEHNIČNO GUMO IN IZDELKE IZ GUME
- BELO TEHNIKO
- TEHNIČNI TEKSTIL

Priporoča se ASTRA, Tehnična trgovina,
Staneta Rozmana 13, Murska Sobota,
telefon: (069) 22-003

NOVO V MURSKI SOBOTI — NOVO V MURSKI SOBOTI — NOVO V MURSKI SOBOTI

Nova poslovalnica ASTRE v Murski Soboti, ulica Staneta Rozmana št. 13.

Vonj je osnovni ključ

Čeprav ljudje pravijo, da se živali parijo kar počez in da mati ne ve za sina in ne oče za hčer, pa znanstvene raziskave kažejo, da je v živalskem svetu dobro izdelan sistem prepoznavanja posameznikov in da prav ta sposobnost v mnogočem oblikuje obnašanje mnogih živali, se pravi tudi parjenje. Brez osnovnega procesa prepoznavanja tujega organizma bi se podrla vsa življenjska veriga. Dovolj je, da samo pomislimo, kaj bi bilo, če organizem na prvinski, celični ravni, ne bi ločil svojih in tujih celic.

Da sploh prihaja do parjenja, mora med živimi bitji biti določena genetska podobnost, hkrati pa tudi dokaj natančno prepoznavanje prebližnje podobnosti. Se pravi, da se lahko parijo le živali določenih vrst, pri tem pa naj bi bili iz izbora izključeni najbližji sorodniki.

Znanstveniki so odkrili, da določeni vzorci obnašanja one-

mogočajo parjenje med sorodniki pri višje razvitih živalskih vrstah. Najširši vzorec je množina posameznih živali, ki vpliva kot zaviralni činitelj na parjenje. Pri vrstah, kjer do preštevlosti ne prihaja, znanstveniki opažajo prepoznavanje sorodnikov. Opice, miši, žabe in čebele na neki način prepoznajo svoje sorodnike in jih ločijo od drugih živali iste vrste, četudi se prej nikoli niso srečali.

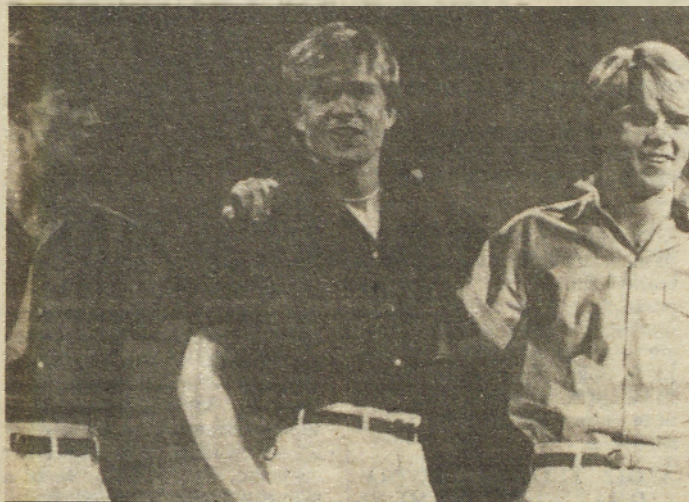
Kako živali prepoznajo svoje sorodnike? Največ odgovorov na to vprašanje imajo znanstveniki za žuželke. Pri čebelah so odkrili, da se prepoznavajo sestre in celo polsestre po posebnem vonju, ki ga proizvajajo.

Ta sorodniški vonj loči od vonja panya, saj je znano, da ima vsak panj tudi svoj razpoznavni vonj. Nekatere druge žuželke

imajo odličen spomin za vonj posamezne samičke in najdejo tudi po več urah natanko tisto samičko, s katero so bili, četudi so se medtem parili z drugimi.

In posebno zanimivo je, da prepoznajo po vonju tudi sestro samičke.

Posebno pomembni so vonji pri prepoznavanju in parjenju pri sesalcih. Genska zasnova določa, kot odkrivajo nekateri znanstveniki, tudi posameznikov vonj, pri tem pa so si vonji bližnjih sorodnikov bolj podobni. Ugotovili so, da pes, ki sicer izvrstno loči osebnost vonje ljudi, ni tako prepričljiv, ko je treba razlikovati vonje dvojčkov. Pri sesalcih je vonj osnovni ključ za prepoznavanje posameznika, njegove sorodstvene povezanosti in hkrati spodbujevalni ali zaviralni činitelj parjenja.

Na letošnji „Pesmi evrovizije“ je zmagala švedska skupina treh bratov Herrey's, nekdanjih cirkusantov in sicer s pesmijo „Diggi-loo-diggi-ley.“ Naša predstavnica Izolda Barudžija in Vlado Kalember sta s popevko „Ciao amore“ pristala na osemnajstem, predzadnjem mestu. Na sliki: zmagovalci

PO PREGOVORU
„Pravijo, da gre osel samo enkrat na led, zato sem pri sebi v negotovosti. Kaže, da še osel nisem. Pred dvema mesecema sem se spet poročil.“

ŽE NA PRVI POGLED
—Pomislil, če človeku pogledam v oči, že vem, kaj misli o meni.
—Pa ti ni nič narodno?

Kaj stresa naše ljubo Sonce?

Na oddaljenosti 300 svetlobnih let, kar je za vesoljske razmere malo, so odkrili „nekaj“, kar je astronome dvignilo na noge. Sonce podrhteva, krivo pa naj bi bilo temu sevanje v ozvezdju Dvojčkov. Prvič je to sevanje odkril satelit CAMMA SAS II, leta 1975 pa ga je proučeval evropski satelit COS B. Gre za močne rentgenske in gama žarke.

Že pred mnogimi leti so strokovnjaki ugotovili, da površina Sonca podrhteva in točno na vsakih 160 minut. Ko so proučevali slike, ki jih je posnel umetni satelit, so ugotovili podobne, 160-minutne cikle rentgenskih in gama žarkov, ki prihajajo iz skrivnostnega ozvezdja.

Ženske pametnejše

Odkar svet obstoji, si je moški lastil pravico do tega, da je pametnejši od ženske. V tem ga je potrjevalo tudi očitno dejstvo, da ima večje in težje možgane pa tudi cela vrsta velikih znanstvenikov in umetnikov, ki so bili moškega spola. No, vse to je lahko na majavih nogah, če bodo potrjene ugotovitve avtorjev nedolgo tega objavljene knjige »Spol in možgani«.

Knjigo sta napisali znanstvenici Jo Durden-Smith in Diane de Simone na osnovi mnogih ugotovitev, da so ženske pametnejše od moških.

Res je, da imajo manjše možgane, vendar pa so njihovi možgani bolj aktivni in sposobnejši. Ženske imajo pred moškimi to očitno prednost, da zlahka prenašajo akumulirane vednosti iz leve v desno možgansko polovico, medtem ko moški tega ne zmorejo, oziroma je prenos pri njih počasnejši. To jim omogoča hitreje zaznavanje in dojemanje. Povejmo za nameček še to, da imajo ženske še večjo sposobnost intuitivnega spoznavanja.

ZGODNJI DOPUSTNIK

—Nekam zgodaj si se odpravil na dopust in to v isti kraj kot lani. Kako je bilo?

—Udobje je bilo takšno kot lani, cene pa so takšne kot bodo v veljavi prihodnje leto.

NA KRATKO

—Karči, zadnjič smo se takole v ožjem krogu dogovorili, da te bomo predlagali za predsednika hišnega sveta. Saj ne boš nasprotoval?

—Nasprotno. Z veseljem bom prevzel to funkcijo, če se sedanji stanovanjci izslijo.

PRED SENZACIONALNIM ODKRITJEM

Pravi ljubezenski napoj?

Že tisočletja človek išče tisti čarobni napitek, ki bi v ostarelem ali izčrpanem organizmu prebudil silno ljubezenske moči. Izročilo je polno nasvetov in zagotovilo, da nekateri predmeti imajo takšne željene moči, pa vendar se iskanje nadaljuje, kar po svoje dovolj zgovorno priča, da človek še ni našel, kar išče. Pustimo ob strani rogove od nosorogov, španske muhe, tigrovo mast in druge podobne eksotične reči ter raje pogledimo, kaj imajo povedati francoski znanstveniki, ki so se lotili te kočljive zadeve.

Kot je razbrati iz razburjenj v svetovnem tisku, ki se ukvarja s takšnim poročanjem, so

francoski strokovnjaki tik pred odkritjem prvega znanstvenega in učinkovitega ljubezenskega poživila. Odkrili naj bi snov, ki deluje na tiste predele možganov ki nadzorujejo jakost spolnega vznemirjenja. Snov menda že preskušajo v nekaj svetovnih laboratorijih.

Dr. Gilbert Tordaymann je za javnost povedal, da je novi skrivnostni afrodisiak zanesljiv in da bo prišel v javnost že letos, če bodo opravili vse še potrebne izboljšave. Konec je torej trpljenja za tiste, ki bi radi, a ne morejo. Seveda le v primeru, da ne gre za neosnovane govore. Ljubezensko poživilo je namreč izjemno zanimivo za farmacevtsko industrijo, ki bi z njim ned-

vomno obogatela. Že davno bi ga imela v svojih proizvodnih obratih, ko bi ga bilo lahko napraviti. Bati se je, da so upanja preuranjena in da bo novi afrodisiak nekaj takšnega, kot so razni „dinamiti“, „spolni tornadi“ in „večne mladosti“, ki so na voljo kupcem v seks šopih. V njih je škrob, saharin in še nekaj barve, da so videti lepši, ostalo pa v glavnem opravi kupčeva domišljija.

NEKOLIKO DRUGAČE

—Kakšna je razlika med mačkami in ljudmi?

—Mačke se precej glasno predejo, pri ljudeh pa je obratno.

Zakaj suša?

Katastrofalna suša, ki je pred desetletjem prizadela zahodnoafriški Sahel in prinesla lakoto za 25 milijonov ljudi v tem predelu sveta, je dobila lani svoj znanstveni klicaj. Ameriški strokovnjaki za kmetijstvo, gozdarstvo, ekologijo, geologijo in meteorologijo so ob pomoči še drugih oblikovali obsežno študijo, v kateri so navedli razloge za katastrofalno sušo in tudi nakazali možne izhode za okrepitev močno prizadetega in že tako skromnega kmetijstva na zahodu Afrike. Ugotovitve strokovnjakov so zanimive tudi za druge, saj so lani doživeli strahotno sušo v Avstraliji in v ZDA, zobe pa je kazala tudi drugod po svetu.

Za afriški zahod so suše značilne že več kot 2.500 let in so običajno sledile obdobjem hudih nalivov. V zadnjem času pa je postala običajna dolgotrajna suša še hujše zlo, ker se je človek s svojo dejavnostjo vmešal v okolje. Uničevanje gozdov, požiganje savane, veliko povečanje živinskih čred, gradnja modernih cest in železnic, opuščanje obdelovanja zemlje ter gradnja naselij na vrhah peščin, vse to je povzročilo povečano erozijo in živalskega življa.

Ko je prišla še običajna suša, so bile posledice katastrofalne.

Če se ne bo odpravilo delovanje teh vzrokov, potem bo Sahel v naslednjih obdobjih doživel popoln krah. Strokovnjaki so zato predlagali pogozdovanje, obnovo obdelovalne zemlje, skrbno ravnanje z vodnimi zalogami, ustvarjanje zaščite za rastlinske in živalske vrste s tega področja in še nadaljnje raziskave, katere rastline bi bile najprimernejše za gojenje v tem predelu sveta, kako pametneje izkoristiti naravne vire, itd.

Na letnih olimpijskih igrah v Los Angelesu bo nastopila tudi nada britanskega plavanja, 24-letna Linda Lusardi. Mikavna Linda se s plavanjem ukvarja že od devetega leta starosti, uspešno pa je v zadnjih letih nastopala tudi v teku na 10 tisoč metrov

Najrazvitejša ženska

Ceprav večina žensk meni, da preveč mišičasti moški niso najbolj privlačni, pa same ženske vse bolj konkurirajo nasprotnemu spolu, saj želijo biti kar se da razvite. Za Avstralko Beo Francis pravijo, da je ženska z najbolj razvitimi mišicami na svetu. Koliko je pri tem tudi „ženska“, naj presodijo bralci sami.

POLETNA MODA

—Dragi, si že kdaj videl kaj manjšega in ljubkega od mojih nogic?

—Da, tvoje čevljičke. . .

Južnokorejska vlada je gostincem prepovedala kuhati tradicionalne narodne jedi iz kačjega in pasjega mesa.

Na Japonskem učijo otroke v šoli pisati z obema rokama hkrati.

drugje smo prebrali

Pri hitrem letu zamahne golob s peruti do devetkrat v sekundi.

Pri požaru cerkve svete družine v Santiagu (Čile) leta 1863 je zgorelo okoli 2500 vernikov.

NESPORAZUM

—Micka, zaradi tiste noči, ki sem jo preživel pri tebi, me pa res ni treba vabiti na poroko.

—Saj te ne vabim jaz, ampak tvoja hčerka. . .

SODOBNA

—Očka, kaj je to prvi maj?

—Vaš, to je praznik za vse tiste, ki so tako srečni, da imajo službo. . .

Salame lahko dolgo ohrani-
mo sveže tako, da jih prema-
žemo z redko, kašasto razto-
pino soli. Na površini salame
bo nastala slana skorja, ki bo
preprečevala, da bi se na njej
nabirala plesen. Enako lahko
storimo s celo šunko.

Madeže na teflonski poso-
di boste najhitreje očistili s
koščkom vate, namočene v
čisti alkohol.

Ko kuhate zelje ali ohrovt,
se po kuhinji širi neprijeten
vonj. Tega ne bo, če vodi
dodate žlico mleka.

Drobtine, ki jih potrebujete
za paniranje, lahko pripravi-
te sami: ostanke starega
kruha najprej osušite v segreti
pečici, nato jih zmeljite v
strojčku za mletje mesa.

Če želite, da obdrži svež
grah lepo zeleno barvo, dodajte
vodi, v kateri ga kuhate,
žličko sladkorja.

Mleko ne bo prekipelo, če
boste na lonec dali cedilo.

Ko pripravljate piščanca,
ga najprej razrežite, nato pa
posamezne kose pomočite v
kis ter jih osušite na papirju.
Presenečeni boste.

Če panirate zrezke ali ribe,
se bodo drobtine dosti bolj
prijele in ne bodo odpadale,
če boste jajcu dodali žlico
olja.

drobni nasveti

Vsaj enkrat letno je treba
takole očistiti pralni stroj: v
prazen pralni stroj vlijete liter
belega alkoholnega kisa ter
malo vroče vode in vključite
program za izpiranje. Tako bo
vaš pralni stroj zanesljivo čist
in bo dlje časa deloval.

Blatni madeži na oblačilih
so zelo trdovratni. Najprej
oblačilo osušite, nato ga
skratčite ter madeže zdrgnite
še z olupljenim surovim
krompirjem.

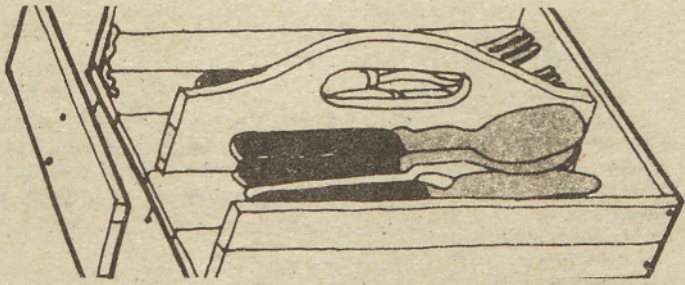
Tapison lahko osvežite tak-
o, da ga zdrgnete z grobo
ščetko, ki ste jo namočili v
mlačni vodi z dodatkom čiste-
ga alkohola v razmerju 3:1.

Pri urezu počakajte, da
izteče kri, bolečino pa ublaži-
te, če urezano mesto potopite
v toplo vodo. Manjši urez
lahko tudi pomokate z gladko
moko, pa bo bolečina popu-
stila.

Za slavnostno kosilo ste
pripravili ribe in drugo meso,
ne veste pa, kaj bi postregli
prej. Vedno prej postrežite
ribo, šele potem drugo meso.

Če nimate industrijskega
kvasa, lahko kvas pripravite
tudi tako: v pol litra vode
zakuhaite 50 gramov bele
moke, 15 dekagramov slad-
korja in malo soli. Zmes
kuhajte eno uro, nato pa
pustite stati 24 ur. Tako
pripravljen kvas lahko upo-
rabljate za kruh ali pecivo.

Okrasni rob na kozarcu za
koktajl boste najlažje napravi-
li, če robove kozarcev nama-
žete z limoninim sokom ter jih
pomočite v običajen sladkor.
Ko se bo ta osušil, morate že
pripravljeno pijačo vlivati v
kozarec zelo pazljivo.

ŠKATLA ZA JEDILNI PRIBOR bo koristna, kadar sta kuhinja in
jedilnica dokaj oddaljeni. Jedilni pribor je kajpak treba pomiti in posušiti
v kuhinji, uporablja pa se v jedilnici. Predlagamo vam torej škatlo s
preluknjanim delom v sredini in z odprtino za držanje in prenašanje. Iz
nekaj desk in vijakov, z malo lepila in barve boste naredili škatlo, ki vam
bo „desna roka“ za opravljanje vsakdanjega dela. Velikost škatle
določite sami in pri tem upoštevajte najdaljši kos pribora.

ANEKDOTA

Miško Baranja včasih zaigra na cimbele tako tankočutno
in ganljivo, da se nekaterim solzijo oči. Občudujejo ga.
Nekoč pa je baje v pogovoru dejal, da igranje na cimbele
ni kaj posebnega — za tistega, ki ima posluh in zna igrati.

KREDITI, KREDITI

— Mat'kurja, ta tvoj avto pa tako škripa in cvili, da je
človeka strah. Se nisl odplačal posojila?
— Za avto sem, za obleke pa sem dolžan še tri obroke. . .

radi bi bili vitki

Nadležni kilogrami

Znano je, da začne organi-
zem pridobivati težo le tedaj, če
človek uživa več kalorij kot pa
jih porabi. Zato velja
zdravljenje s postom in redno
zmanjševanje vsakdanjih obro-
kov hrane za najbolj zanesljivo
pot do željene telesne teže.
Seveda, če smo pretežki in
imamo zaradi tega težave.

Kar je že dolgo znano pri
živalih, velja v veliki meri tudi
za človeka: so ljudje, ki dobro
izkoristijo hrano in so nagnjeni
k debelosti, čeprav z jedačo ne
pretiravajo. Nekatere raziskave
so potrdile, da živalim s preve-
liko težo primanjkuje encima
za zgorevanje ogljikovih hidra-
tov in s te oddajanje energije.
Pomanjkanje encima pa je, žal,
dedno.

Mnogi znanstveniki domne-
vajo, da mnogim ljudem s pre-
veliko telesno težo primanjkuje
prav tega encima, tako, da se že
pri razmeroma majhni količini
hrane redijo. Pomanjkanje
tega encima utegne zavreti izgo-

revanje ogljikovih hidratov
celo pri redni telesni dejavnosti.
Žal pa doslej še niso odkrili
nikakršne možnosti, da bi
organizmu nudili manjkajoče
encime.

Kljub temu ne gre obupati.
Kjer je volja — tam je pot! S
premišljenim omejevanjem
kalorij nam bo ščasoma kljub
vsemu uspelo zmanjšati telesno
težo. Le vztrajati moramo in si
zapomniti, da ni mogoče shuj-
šati čez noč. Če smo pridobivali
težo nekaj let, potrebujemo
najmanj nekaj mesecev, da se
znemimo odvečne tolsče. Hitro
hujšanje je škodljivo, predvsem
pa neučinkovito, ker so
rezultati tako kratkotrajni.

Če si bomo ob pritrjevanju
kalorij pomagali pri hujšanju
se z redno telesno dejavnostjo,
se bodo naša prizadevanja
toliko bolj obrestovala. Po
hujšanju telo ne bo mlahavo in
postarano, temveč čvrsto in
mladostno.

DE

NOVA JETTA — Tovarna Volkswagen je na letošnjih avtomobilskih
sejnih predstavila novo Jetto — golfovo sestro. Seveda je Jetta zdaj
podobna novemu golfu, poglobljena razlika med njima je pa še vedno
jetin dolg zadek z ločenim prtljažnim prostorom. Nova Jetta je za 16
odstotkov aerodinamičnejša od prejšnje. Na voljo pa bo z dvema ben-
cinskima (1,3 in 1,6 litra) in dvema dieselskima (diesel in turbodiesel) mo-
torjema.

Novosti blagovne hiše Kastner in Öhler iz Gradca

Za letošnjo kopalno modo je značilno, da so še
vedno modne enodelne kopalke. Ljubiteljice vročega
sonca lahko pridejo na svoj račun, saj lahko izbirajo
tudi med zelo drzno krojenimi enodelnimi tanga
kopalkami ali bikinkami!

Globoki hrbtni izrezi in poudarjene noge so, poleg
prijetnega občutka, vzorcev blaga in ostalih modnih
dodatkov, karakteristike letošnje kopalne mode.
Kopalke so oblikovane sodobno, še posebej modne
so črte. Barve so v tonih barve zemlje, črno-belih
kombinacijah in kontrastnih barvnih odtenkih.

Od plaže do teniških igrišč ni nikjer predaleč.
Oblačila, ki jih bomo nosili na teh poteh, so ohlapna,
v pastelnih barvnih odtenkih.

Kastner in Öhler, vodilna blagovna hiša iz
Gradca, ponuja tudi veliko teniške opreme in oblačil.
Imena kot Cerruti, Fila, Lacoste, Ellese, Adidas,
Puma, Sergio Tacchini in še nekatere, že dovolj
zgovorno govorijo o priznani kakovosti izdelkov.

vsekakor preberite

Varnost v kopalnici

Malih otrok nikoli ne puščajte
samih v kadi z vodo. Ne kopajte
se, če ste bolni ali zelo utrujeni. Na
dno kadi vedno položite gumo
zoper drsenje, ker je to zanesljiva
zaščita pred drsenjem.

Vselej se zavedajte nevarnosti, ki
vam grozijo zaradi curka vrele vo-
de iz pipe ali prhe.

Vrata kopalnice morajo imeti
ključavnico, ki jo je mogoče
odkleniti tudi na zunanji strani. To
je pomembno zlasti takrat, če ima-
te v stanovanju male otroke in sta-
re ljudi. Dokler so vaši otroci
majhni, nikoli ne pustite ključa
kopalniških vrat na notranji strani.
Mali otroci potrebujejo pred
umivalnikom stabilen podložnik,
na katerega se bodo lahko varno
povzpeli, brez strahu, da bodo
padli.

Kemični preparati, pršila in
podobne stvari ne smejo biti
dosegljivi otroškim rokam.

Če imate zdravila v omarici ali
škafli brez ključa, mora biti ta na
visoki polici za vrati, ki jih lahko
zaklenemo.

Svetilke morajo biti dobro prit-
jene in posebej odobrene za
uporabo v vlažnih prostorih. V
kopalnici nikoli ne uporabljajte
poškodovanih kablov.

Odprte vtičnice so dovoljene le,
če so namenjene za uporabo v
kopalnici (na primer za brivnik).

Sanitarne naprave, montirane
kot konzole na zidu, morajo biti
trdno nameščene in ne smejo biti
dodatno obremenjene.

Spolzka tla so velika nevarnost,
zato pred kad nujno namestite
ustrezno preprogo, ki bo vpijala
vodo in preprečevala drsenje nog.

DVE PRAVILI

— Dobro se držiš za svo-

ja leta.

— Ja, upošteval sem dva

pravili — nikoli ne pij

viskija brez vode.

— In drugo?

— Nikoli ne pij vode brez

viskija.

RESNICA JE KRUTA

— Slišala sem, da se mo-
ški v mnogih primerih
poročajo z ženskami, ki
so manj pametne.

— Kdo ti je to povedal?

Mož?

— Da, toda tvoj.

recept za vas

SRBSKI PASULJ

Potrebujemo: pol kilogra-
ma fižola (po možnosti te-
tovca), četrtri kilograma če-
bule, dva stroka česna, 40
dekagramov suhih rebrc, en
lovorov list, 5 dekagramov
masti ali olja, eno žlico moke,
dve žlici paradižnikove me-
ze, malo paprike, en feferon,
sol.

Priprava: Prebran, opran
in namočen fižol damo kuhat.
Sesekljamo čebulo in stremo
česen ter zamešamo v fižol.
Začnimo z lovorjevim lis-
tom. Ko se že nekaj časa
kuha, vložimo oprana svinj-
ska rebra. Kuhano meso s
fižola dvignemo in shranimo
na toplem. Na maščobi pre-
pražimo moko, dodamo pa-
poriko. Paradižnikovo mezo
in sesekljan feferon, če že-
limo bolj oster pasulj. Raz-
kuhamo z malo hladne vode
in zlijemo v jed. Vre naj po-
časaj še četrtri ure, da se moka
skuha in nabrekne. Pasulj je
gosta jed. Namesto rebrc
lahko kuhamo s pasuljem
tudi mesnato suho slanino,
klobaso ali kos suhe svinjane.
Skuhamo pa ga tudi brez
dodatka mesa. Kadar ga bolj
zlijemo in bolj spominja na
juho, je to »čorbasti pasulj«.
Dober tek!

RADIO MURSKA SOBOTA

5 najpopulárnejših

Vsak petek od 16.00 do 16.30 na Radiu Murska Sobota
Lestvica tega tedna:

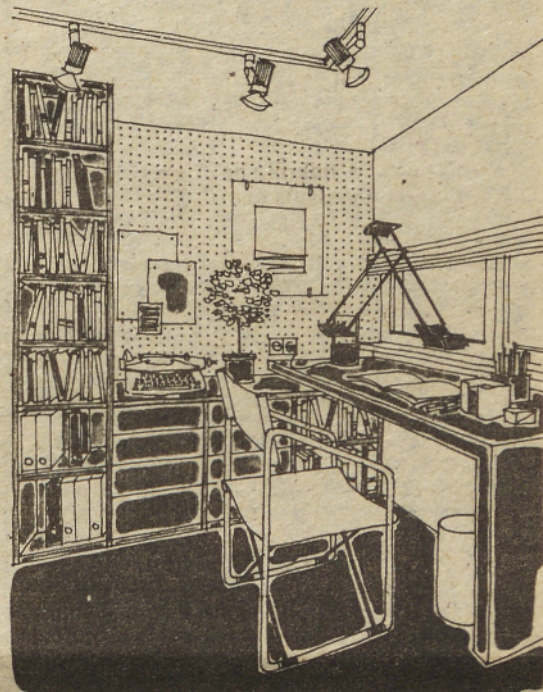
1. My, oh my — Slade
2. Footloose — Kenny Loggins
3. Turaluralalu — Trio
4. Street dance — Brake machine
5. All night long — Lionel Richie

Nagrado — vstopnico za Disco Nr. 1 v hotelu Diana prejmeta:
Dragica Vaš Martjanci 30 69221 Martjanci
Anton Kardoš, Štefana Kovača 29, 69000 Murska Sobota

Naša nova predloga:
Ci sara — Romina in Al Bano
Against all Odds — Phil Collins

Vaše glasovnice — dopisnice — pošljite na naslov Radio Murska
Sobota, Titova 29/1 69000 Murska Sobota s pripisom: Za najpo-
pularnejših pet.

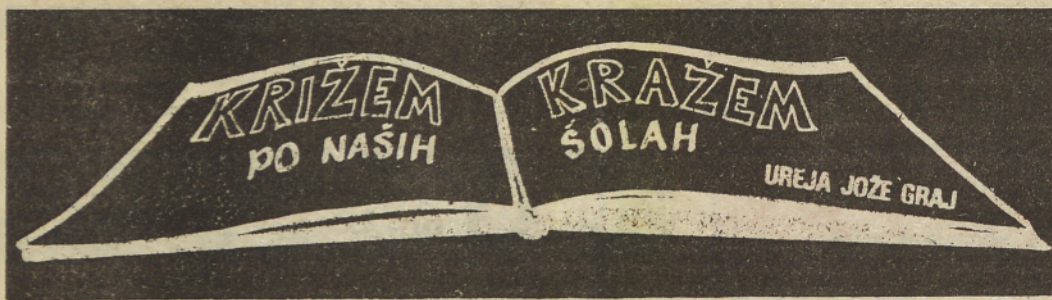
DELOVNI KOTIČEK

— V delovnem kotičku si velikokrat želimo takšno steno, na katero bi
lahko pritrdili cel kup reči: razglednice od vsepovsod, razne lističe, žepke
za drobne reči pa kakšno sliko . . . Perforiran lesenit se v tem primeru
izkaže kot izredno uporaben material, saj nanj z različno oblikovanimi
kljukami lahko obesimo skoraj vse. Lažje reči lahko pritrdimo kar z
lepljnim trakom, ne da bi se bali, kako jih bomo kasneje odstranili.
Lesenit mora biti od stene nekoliko odmaknjen, da bomo lahko zatikali
kljuke. Pritrdimo ga s PVC vložki in vijaki. Podobno stensko oblogo
lahko naredimo tudi, če steno oblepimo s pluto ali nanjo pritrdimo iverno
ploščo. V obeh primerih bomo lahko reči pritrdjevali kar z risalnimi
žeblički in lepljnim trakom.

sestavil	prostor	slika z	trd	padavina	pevec	pisatelj	gorski
Marko	za nakla-	vodnimi	kamen		Drarim	točkar	graben
Napast	danje	barvami					v južni
							Alžirji
posebno							
plačilo							
spreten							
cirkuški							
telova-							
dec							
ferment							
filmska							
igralka							
Turner							
enote							
površin-							
ske mere							
umaz							
dojenčka							
aluminij							
rimsko							
številu							
petdeset							
otok v							
srednjem							
Jadransu							
vojaško							
povelj-							
stvo							
čarovnik							
govorni-							
ški oder							

REŠITEV PREJŠNJE KRIŽANKE — Vodoravno: kariera, uvodnik, ra-
diant, etil, GI, Nalis, traktor, OA, Arno, V, Ota, antika, nauk, ri,
juvelir, Ema, rog.

OH, TI STARŠI!

„Še nisi v postelji?“ pride iz sosednje sobe kot nevihta. „Saj bom šla. Samo pet minut še. Ti sploh ne veš, kako čudovit film je!“ sem mlo odgovorila.

„Takoj spat!“ Ugasni televizor! To šumenje mi gre na živce!“ se oglasi nizek moški glas.

Jezno sem ga ugasnila in s počasnimi koraki odšla v svojo sobo. Legla sem.

„Oh, zakaj sta takšna? Pa prav danes, ko je tako lep film. Zdaj pa mi onadva prikažeta konec!“

Prizgala sem kasetofon. Zasišla sem počasno glasbo. Skozi okno je pokukala luna, ki se mi je zdela, kakor da razbuja obraze pevcev in pevk, ki krasijo steno. Kakor da odgovarja na moja vprašanja: „Ali so vsi starši takšni, da ne pustijo otrokom, kar si želijo?“ Kar naenkrat pa se prižge luč. „Sedaj

pa dovolj. Ugasni kasetofon in zaspi že enkrat. Jutri pa, da ne vidim več teh grdih ljudi po steni. Kdo pa misliš, da bo kupoval tapete? Kar sama jih boš, da veš!“

Ugasnila je luč in odšla. „No, krasno! Zdaj pa še to. Ne, posterji že ne bodo šli s stene, prav oni so okras sobe. Ti pa sploh ne razumeš današnje mladine,“ sem se potihlo jezila.

Veke so se mi počasi zapirale. Zaspala sem. Zbudila sem se pozno. Skočila sem s postelje, se obekla in stekla v kuhinjo.

„No, kaj nisi rekla, da moraš iti zgodaj spat? Zdaj pa kar zamudi šolo. Jaz že ne bom kriva,“ se je jezila mama.

Rada bi ji kaj odgovorila, toda njen pogled mi je povedal dovolj. Odšla sem.

Gordana Kokolj, 8. a
Gradišče v Slov. gor.

Pripovedovali so mi

Moj dedek je bil pri partizanih dve leti. Večkrat ga prosim, naj mi pove nekaj o vojni.

Bilo je leta 1944 spomlad, ko je dedek končno našel stik s partizani. V Mozirju je prišil do hudega boja med partizani in nemanshobatom. Dedek je po tem boju prešel k četam XIV. divizije. Z njimi je šel na Dolenjsko in v Belo krajino. Bila je dolga zima in hud mraz. Čevljev ni imel, noge je imel zavite v vrečevino. Pretrpel je mnogo lakote in hudega mraza. Dobil je črn omlajšega voznika. Hodil je v patroljo. Pred zadnjo ofenzivo je dedek zbolel, zato so ga z letalom prepeljali v italijansko bolnišnico Bari.

Medtem ko se je zdravil, je Nemčija kapitulirala. Na Dolenjskem je dedek dobil odlikovanje za hrabrost. Po ozdravljenju se je vrnil v Ljubljano. Tam so ga dodeli na mejo v Radgono in Šentilj. Potem se je vrnil domov. Štirinast dni po prihodu domov je dobil drugo odlikovanje od tovariša Tita „Zasluge za narod“.

Zelo sem ponosna na svojega dedka.

Aleška MAUKO, 3. a
OŠ STROČJA VAS

IZBRANA RISBA: »Ilustracija zgodbe Zmaj Dirindaj« — Narisal Simon Škrinjar, 2. raz. OŠ Stročja vas.

Spomin na vas, tovariši, ne sme umreti

Kot žrtve ste padli

v boju za nas,

da srečo, svobodo

bi užival trpin . . .

Tako pojejo žalostne pesmi, ki jih ta trenutek prebiram in gledam sliko porušenega mosta na Neretvi. In takrat mi pred oči stopi četa mladih fantov in deklet, ki se skozi tesne sovražnikove obroče prebijajo k osvobodjenemu ozemlju. Ko listam naprej, se ustavim pri vrsticah, ki govorijo:

Gazimo, gazimo

v belo mečavo,

kmalu snega bo do

uhljev in čez . . .

Sedaj se zavem, da ni bila prva ovira sovražnikov obroč, ampak so partizane ovirali velik sneg, mrz in lakota. Nekaterim so morali odrezati prste, ker so jim zmrzili med maršom, drugi so od lakote umrli, kajti partizani so ječali tako slabo, da danes človeku, ki bi ves dan počival, to ne bi zadostovalo, kaj šele, če bi moral v nemogočih razmerah pešati brez spanja in počitka več dni in noči.

Kurirček Andrejec me opozori, da je v boju sodelovalo tudi veliko mladih ljudi. Ti so nosili pošto, trosili letake, pisali parole, obveščali partizane in stražili. Med njimi so bili tudi tako pogumni, da so lahko nosili puške, čeprav so bile včasih večje od njih. Ob naslednji pesmi se me poloti še večja žalost in še tesnejša bolečina rine vame.

Petindvajset nas je

tu zaprtih,

petindvajset lic udrtih . . .

Saj res, koliko nedolžnih ljudi je bilo zaprtih v koncentracijskih taboriščih, kjer so z njimi ravnali nečloveško, zverinsko! Pesmi se vrstijo druga za drugo:

Morda nikoli več

ne bova zrla si v obraz,

vendar nikdar ne bom

pozabil nate,

a želel bi,

da ne utihne prej mi glas,

dokler ti ne porečem:

Glej, svet je tudi zate!

Sedaj premišlujem, kdo vse je ta nedolžni, mučeni človek. Vrstice mi govorijo o zaprtih, izgnani materi, na njenega sina in potem na tisto, za kar so se ti ljudje borili štiri dolga težka leta za svobodno domovino. Zato, da zdaj lahko živimo v miru, moramo tem ljudem biti hvaležni, kajti domovina je mati in dom, sreča in upanje, ponos in pravičnost, veselje in odločnost, sanje in življenje, sonce in kruh . . . domovina je svobodna in naša, domovine ne damo in je ne zamenjamo!

Anita Žižek
OŠ Miško Kranjec
Vel. Polana

DAN SAMOUPRAVLJANJA

Pred kratim smo imeli dan samoupravljanja. Učenci smo dobili vloge učiteljev, čistilcev, kuharjev, vzgojiteljic, ravnateljice in tajnice. Torej smo učili, kuhali, čistili, vzgajali, pisali ipd.

Jaz sem prevzela vlogo vzgojiteljice. Z mano sta bili tudi dve sošolki. Ves dan sem bila z otroki, kar sem si že dolgo želela. Igrali smo se različne igre, risali, telovadili, šli na sprehod, jedli in spali. Potem so šli nekateri sami domov, drugi pa so počakali svoje

starše, ki so prišli ponje, ko so se vračali iz službe. Mislim, da je bil ta dan zelo koristen, saj smo tako spoznali, kakšno je delo tistih, ki v šoli skrbijo za našo vzgojo, prehrano in za čistočo razredov. Takih dni bi moralo biti več, da bi vsi učenci spoznali delo, ki ga opravljajo učitelji in delavci na šoli.

Marijana Kosalec, 8. raz.
OŠ Jože Hedžet, ŠAFARSKO

STANE ČERVIC-BOJAN

O teh srečanjih piše

Miško Kranjec v svoji izjavi:

»Izjavljam, da je leta 1944

prišla Šumenjakova par-

tizanska skupina. V njej so

bili poleg Šumenjaka še Juš

Kramar, Rastko Oreš, Bojan

Červič in Ciril Zerkovič. da

bi z njimi odšel prek Štajerske

na osvobodeno ozemlje. Dru-

gič smo se srečali v začetku

oktobra in se dogovorili, da v

štirinajstih dneh pridejo

mimo in da potem odpotuje-

mo. Do odhoda pa ni prišlo,

ker so vmes prišli oktobrski

dogodki v Prekmurju. Takoj

po drugem srečanju z Miš-

kom Kranjcem smo se ta-

kratni partizani in aktivisti

ponovno sestali v Hirslovi vili.

Na sestanku smo razpravljali

o političnih razmerah na te-

renu, obravnavali pa smo tudi

ljudi, ki so naklonjeni in po-

magajo okupatorju. Govor je

bil tudi o zbiranju orožja in

sanitetnega materiala ter o

predvidenih manjših akcijah

naše skupine. Dalje smo raz-

mišljali o formiranju manjše

vojaške enote, ki bi jo

ustanovili iz dezertirjev in

skrivačev, ki so pobegnili iz

madžarske vojske. Enota bi

naj bila hitro gibljiva in neo-

pazna pri svojih premikih iz

enega v drug konec Prek-

murja. Dogovorili smo se, da

čimprej pritegnemo več pro-

stovolcev in ilegalcev ter jih

oborožimo, da bi lahko sode-

lovali pri raznih akcijah. Pri

tem je treba opozoriti na

strogo konspiracijo. Razpra-

va je tekla tudi o vplivu tako

imenovane bele garde na Gi-

bini, v Razkrižju in Štrigovi.

Sklenili smo, da s tem poja-

vom čimprej razčistimo in

onemogočimo to delovanje.

Na tem sestanku so bili pri-

sotni razen naše stalne sku-

pine, ki so jo sestavljali Juš,

France, Rastko in Bojan, še

tudi Miran, ki se ni odpotoval

v Budimpešto, ter Zerkovič.

Prisostvovali pa so tudi akti-

visti Ludvik Rogan, Ljubo-

mir Deškovič, Jože Velmar in

Štefan Kuhar, ki je tudi po-

ročal o sestavi OO OF ter o

organizaciji OF in postojan-

kah na goričkem delu Prek-

murja.

Z Miškom Kranjcem se po

tem več nismo srečali. Kra-

njec pa je kljub temu novem-

bra odšel na ljutomerski teren

po že postavljeni zvezi prek

postojanke v Globoki, ki sva

jo vzpostavila in koristila z

Jušem. Miška so spremljali

kurirji Lojze Žalik — Dušan

do Črenšovec, kjer sta Miška

prevzela Ignac Pergar in

partizan Štefan, ki je prišel z

Dolenjske. Potovali so po li-

niji TV postojank, ki so po

oktobrskih dogodkih, v Prek-

murju ostale neodkriti.

Lojze Žalik se tega spo-

minja takole: »V drugi polo-

vici septembra 1944 sem se

sestal z Bojanom, Miranom,

Francem in Jušem ob potoku

Črnc (v šolskem Gatišču), to

je med Polano in Gomilicami

oziroma Brezovico. Javka je

bila vzpostavljena prek Per-

garjevih iz Turnišča. Namen

javke je bil dobiti osebni stik z

Miškom Kranjcem in mojim

bratom Martinom. Potem

smo odšli k Jožetu Kojniku v

Polani, kjer je bil govor o tem,

kako priti do Miška Kranja

in ga spraviti na Štajersko.

Sporočilo Mišku Kranjcu, ki

je bil takrat v Veliki Polani,

je vročil Jože Tompa ob pomoči

Miškovega nečaka Jožeta

Kranjca. Nova javka je bila

napovedana pri Trnjarskem

mlinu. Do te javke ni prišlo.

Nova javka je bila napoveda-

na na istem mestu in to na

dan, ko je bila v M. Soboti pri

Spomini na partizansko leto 1944 v Prekmurju

Bumnovih napadena skupina partizanov. Tako tudi do tega srečanja ni prišlo. Pozneje z Bojanom ni bilo več stikov. Vzrok so bili dogodki v M. Soboti. Približno po dveh tednih po tem je bil Miško Kranjec odpeljan na Štajersko pa zvezi Zvonko Pergar

Franc Flisar-Brko

— partizan Štefan. Partizanu Štefanu vem samo ime, kdo je bil v resnici, ne vem. Čez Muro bi takrat moral oditi tudi Ivan Čurič. Ker pa prvi večer na Hotizi niso mogli priti čez Muro, je Čurič ostal. Madžarski žandarji so ga pozneje ujeli in ustrelili.

V poročilu oblastnemu komiteju KPS za Štajersko, ki ga je napisal Viktor Stopar v Ljutomeru dne 28. novembra 1944 beremo: »Z današnjim dnevom odhaja do vas tov. Miško Kranjec, ki je končno

le prišel na sedež okrožja. Tovariša pošiljamo, ker je to navodilo prinesla tov. Štefka. Mi smo tov. Miška spraševali o stanju naše organizacije v Prekmurju, toda kakor ste sami videli, da nima vpogleda v delo, ker je bil tudi do prekmurskega prebivalstva odrgan . . .«

DŽEMSOVA ČETA V PREKMURJU

Okrog 6. oktobra 1944 je Prekmurje razgibal prihod partizanske čete, ki jo je vodil Ivan Majnik — Džemsova četa je štela 32 dobro oboroženih borcev iz Kozjaškega odreda. V Prekmurje so prišli s Pohorja preko Kozjaka, čez Slovenske gorice, Apače, Gornjo Radgono, Ljutomer in prek meje do postojanke na Gibini. Tam se jim je pridružil domačin Ivo Ščavničar, ki je bil že prej povezan z NOG na Razkrižju, določili so ga za vodiča četi po Prekmurju, katerega je poznal. Četa se je pomikala mimo Bistrice, Črenšovec v smer Polane in precej spretno manevrirala, da je Madžari niso takoj opazili. Kmalu pa so jo Madžari začeli zasledovati, in to v umiku v smeri Turnišča in Polane.

Takoj ko je Džemsova četa prekoračila Muro, sva bila prek Kustečevih in Krapčevih na Bistrici o tem obveščena tudi midva z Jušem. Naslednji dan popoldne pa je prišel v

Mursko Soboto še Joško Zdravec-Marjan, poverjenik OF v Turnišču, in sporočil, da bodo partizani Džemsove čete zvečer prav gotovo v Veliki Polani. J. Š. France in jaz smo odšli proti Polani in se po zaslugi Jožka Zdravca okrog polnoči v Polani sestali.

Džemsovo četo. Opozorili smo jih, da se s premiki pribelem dnevu pretirano izpostavljajo sovražniku, pa tudi ljudi, pri katerih se oglašajo podnevi, izpostavljajo okupatorjem represalijam. Džemsovi smo predlagali, da bi se povezali in skupaj sodelovali, seveda tako, kot to omogočajo tukajšnje razmere. Svetovali smo jim, naj se še isto noč previdno umaknejo proti Dobrovniku in Motvarjevcem v tamkajšnje gozdove in zarišejo sled za seboj. Predlagali smo sodelovanje v manjših akcijah po Prekmurju. Pojasnjevali smo, da je teren v Prekmurju neugoden za večje partizanske enote, kajti partizani tu nimajo pravega kritja, ker ni večjih gozdov in hribov. Goričko je premajhna, Prekmurje pa obkrožena nemška in madžarska meja. Tako se po večjih spopadih ali hajkah ne bi imeli kam umakniti. Manjše skupine pa bi hile bolj gibljive in bi se tudi veliko lažje skrite. Džemsovi naših predlogov ni sprejel.

Fantje so bili zelo bojevit. V razgovoru je Džemso skoraj jezno dejal: »Končno smo pa

mi vojaška formacija; vi pa samo politični delavci! Mi imamo svoje naloge, vi pa svoje. Madžarov se ne bojimo. Proti Italijanom smo se borili eden proti desetim, tukaj pa jih bo gnal eden petdeset!« Tako smo se poslovili in se hitro umikali iz Polane. Slutili smo, da se Džemsovi četi ne obeta prijeten naslednji dan. In res, naslednjega dne so Madžari že zbrali vse razpoložljive sile okrog Polane in to vojsko, graničarske enote, žandarmerijo in policijo. Džemsova četa, ki je sicer bila dobro oborožena z avtomatskim orožjem, disciplinirana in v bojih prekaljena, je nekaj časa manevrirala v umiku, vendar so jo Madžari, ki so bili v veliki premoči, po nekaj dneh razbili. Četa se je razdeljena na skupine, umaknila iz Prekmurja prek Mure proti Ljutomeru in nazaj na Pohorje.

Pohod Džemsove čete je naredil močan vtis na prekmursko prebivalstvo, pri Madžarih pa povečal zmedo in strah. Škoda, da med nami in Džemsovo četo ni prišlo do koristnega sodelovanja, kar bi NOG v Prekmurju prav gotovo močno koristilo. Če bi bilo vzpostavljeno sodelovanje, bi bilo več možnosti vzpostaviti stike z našimi zaupniki in prebivalstvom ter pri članih odborov OF. Tako pa je četa pri belem dnevu hodila iz kraja v kraj in na slepo vzpostavljala stike s prebivalci, ki so bili večinoma nezaupljivi do neznanih oboroženih ljudi. Take stike bi lahko uspešno vzpostavljali le prek političnih aktivistov — domačinov, ki so razmere dobro poznali.

(dalje)

BESEDA DVE O...

ODRANCI — V ponedeljek smo imeli delovno akcijo. Delali smo dve uri. Pripeljali smo voz, nanj smo nalagali veje, potem smo grabljali in čistili dvorišče. (RENATA ZVER, 3. raz. OŠ Odranci).

GENTEROVCI — Tudi jaz sem se udeležila otvoritve kiparske razstave v hotelu Radin v Radencih. Ravno tedaj so bili tam tudi vsi naši znani smučarji. Na stopnišču smo se srečali z Bojanom Krizajem in se slikali z njim. Srečanje z junaki zimskih olimpijskih iger v Sarajevu je bilo zame nepozabno doživetje. (MARICA ŠKRBAN, 8. raz. OŠ Genterovci).

TURNIŠČE — Redkokdaj se ponudi priložnost, da srečamo ljudi, ki so doma na drugih delinah. Našo šolo so pred kratkim obiskali trije tuji študentje: dva iz Iraka in eden iz Zaira. Povedali so nam marsikaj o njihovih deželah. Najbolj sem bila presenečena, ko je Iračan pokazal, kako pri njih pišejo — namreč od leve proti desni in tako tudi berejo. (RENATA KOREN, 7. a OŠ Turnišče).

STROČJA VAS — Pred nedavnim nas je obiskal pesnik in pisatelj Kajetan Kovič. Pri podaljšnem bivanju smo se učenci še posebej pripravljali na njegov prihod. Tovarišica nam je brala njegove pesni in vse, kar smo prebrali, smo tudi ilustrirali. Kovič se je razveselil naših risbic in nas pohvalil. Prebral nam je tudi nekaj svojih šaljivih pesmic. (Učenci PB od 1.—4. razreda. OŠ Stročja vas).

NAMIZNI TENIS — DRŽ. PION. PRVENSTVO

PO OSMIH LETIH SPET
DRŽAVNI PRVAKI

Na letošnjem državnem pionirskem prvenstvu, ki je bilo v Kranju, so spet zablisteli mladi Sobočani, ki so v konkurenci 48 klubov vseh republik in pokrajin osvojili dva naslova državnih prvakov — ekipa v postavi Ivan Kuzma, Smiljan Mekicar, Mirko Unger, Matjaž Žitek ter dvojica Kuzma-Smrekar (Vesna) in dve tretji mesti — posamezno Ivan Kuzma ter dvojica Mekicar-Požun (Vesna) — to so pa rezultati podobni tistim pred osmimi leti, ko so Sobočani zadnjič osvajali naslove državnih prvakov v pionirski konkurenci. Treba pa je poudariti, da naslovi niso plod naključja, temveč štiriletnega trdega dela s to generacijo, ki ji je dal največ v zadnjih dveh letih sedanjí trener Matjaž Serčer.

V finalni skupini so premagali Olimpijo ter Slogo iz Doboja prav tako s 3:0 in v odločilnem srečanju za naslov državnega prvaka Vesno iz Zaloga po veliki borbi, polni preobratov, s 3:2. Treba je še povedati, da je bil junak ekipnega dela Ivan Kuzma, ki je tekmovalje končal brez poraza.

V posamezni konkurenci se je Kuzma po zanesljivih zmagah uvrstil v polfinale, kjer se je srečal z glavnim favoritom za naslov prvaka in novim državnim prvakom Jakšičem iz Vinkovcev ter v najlepši in najboljsti partiji moškega dela prvenstva tesno izgubil po veliki borbi z 1:2. Kuzma je bil na pragu velikega uspeha, saj je po dobljenem prvem setu vodil tudi v drugem, vendar v odločilnem trenutku ni odigral najbolje in to ga je stalo zmage, vendar je tudi njegovo 3. mesto odlično rezultat in njegov najboljši dosežek v posamezni konkurenci. Velik uspeh pomeni tudi uvrstitev Mekicarja med osmerico, ko je nepričakovano premagal Smrekarja z 2:0. K temu je potrebno dodati še uspeh Mirka Ungerja ter Tanje Sinic, ki sta se uvrstila med najboljših 16. Drugi naslov državnih prvakov pa je osvojil Kuzma v igri dvojic skupaj s Smrekarjem, ko sta v polfinalu premagala dvojico Boldin—Volf (Olimpija) z 2:0 ter v finalu favorizirano dvojico Kožokar—Markov (Unirea) prav tako z 2:0. Tako je bil Kuzma najuspešnejši igralec prvenstva z dvema naslovoma ter enim tretjim mestom v moški konkurenci. Velik uspeh pa pomeni tudi tretje mesto dvojice Mekicar—Požun (Vesna).

M. U.

NAMIZNI TENIS

Fridrih zmagovalec

Tretji republiški selekcijski turnir za pionirje, ki je bil v Novi Gorici in na katerem niso nastopili najboljši, ki so igrali na državnem prvenstvu v Kranju, je prinesel v prvi skupini presenetljivo zmago Sobočanu Alešu Fridrihu, ki je zmagal brez poraza, 7. mesto pa je osvojil Tinec. V drugi skupini je Gerendaj zasedel osmo mesto, v tretji pa Rihtarčič (Ra), ki je prvič igral na tem tekmovanju, deseto mesto.

Na podobnem turnirju pionirk v Ljubljani je v prvi skupini Drozd-kova (Ra.) osvojila 9. mesto, v drugi skupini Mikolčičeva (Ra.) drugo, Trčkova (So) četrto, v tretji skupini pa najmlajša udeleženka tekmovanja Korošičeva (So.), ki je prvič nastopila na takšnem tekmovanju, šesto mesto.

M. U.

ROKOBORBA — MEDNARODNI TURNIR

VSA PRVA MESTA RUSOM

Rokoborski klub Pomurje iz Murske Sobotice je organiziral mednarodni rokoborski turnir, na katerem so sodelovali tekmovalci 6 klubov iz Belorusije, Vojvodine in Slovenije. Po pričakovanju so imeli največ uspeha beloruski tekmovalci, ki so osvojili vsa prva mesta. V ekipi reprezentance Belorusije sta nastopila prvaka Sovjetske zveze Arutinjan in Dubrovski. Slednji je leta 1981 na evropskem prvenstvu zasedel drugo mesto. Tekmovali so le v štirih kategorijah.

Rezultati — do 52 kg: 1. Černiš (Belorusija), 2. Jože Vrbancič, 3. Kranjc (oba Pomurje); **do 57 kg:** 1. Arutinjan (Belor), 2. Danijel Vrbancič (Pomurje), 3. Mikuška (Kaniža); **do 74 kg:** 1. Kazovski (Belor), 2. Podlessek (Pomurje), 3. Toth (Spartak); **do 100 kg:** 1. Dubrovski (Belorusija), 2. Miloša

Hrvat (Pomurje), 3. Savovič (Kaniža).

VALERIJE DUBANJEVIČ — zaslužni trener BSSR: Srečanja z rokoborci Pomurja so pomembni za razvoj te panoge, hkrati pa tudi prijateljstva. Zadovoljen sem s prvim gostovanjem pri vas in upam, da bomo sodelovanje naprej razvijali. Presenečen sem nad velikim zanimanjem med mladino za rokoborbo. Med njimi je tudi nekaj velikih talentov.

BORIS BARAČ — sekretar RZ Slovenije: Za nas so srečanja z rokoborci iz Belorusije velikega pomena, saj gre za kvalitetne tekmovalce z mednarodnimi izkušnjami. Prav tako so za nas velikega pomena skupno priprave tekmovalcev, kjer lahko mnogo pridobimo. Potrudili smo se za prijetno bivanje gostov pri nas in upamo, da se zadovoljni vračajo domov.

ROKOBORBA — REP. PIONIRSKO PRVENSTVO

OSEM NASLOVOV V POMURJE,
EKIPNO PUCONCI

V Lenartu je bilo republiško pionirsko prvenstvo v rokoborbi, na katerem je sodelovalo 57 tekmovalcev iz 9 slovenskih društev in klubov. Daleč najuspešnejši so bili pomurski tekmovalci, ki so osvojili kar osem naslovov republiških prvakov. Zlasti pa je razveseljevalo, da se Puconci in Radenci razvijajo v nova centra rokoborbe. Mladi rokoborci iz obeh krajev so se tokrat posebej izkazali, saj so osvojili po tri prva mesta. Najuspešnejši so bili tekmovalci iz Pucoc, ki so v ekipni konkurenci zasedli prvo mesto pred Radenci in Mariborom.

Naslove republiških prvakov so osvojili — Herbjav v kat. do 32 kg, Vukan v kat. do 35 kg in Ficer v kat. do 49 kg, vsi OŠ Puconci; Himerlajt v kat. do 45 kg, Vukajič v kat. do 56 kg in Mesiček v kat. do 70 kg, vsi OŠ Radenci; Kerec v kat. do 30 kg in Mekicar v kat. do 52 kg, oba Pomurje iz Murske Sobotice. Druga mesta so osvojili — Kološa, Celec, Terplan in Bačič, vsi iz OŠ Puconci; Domanjko iz OŠ Radenci; Tretji pa so bili: Kumlan in Mir iz OŠ Radenci, Trivič — Pomurje, Lazar iz OŠ Puconci in Vuk iz OŠ Srednja Bistrica.

KAJAKAŠTVO

Varga v članski
reprezentanci

Na reki Soči pri Kobaridu je bilo izbirno tekmovanje za sestavo državne članske reprezentance. Tekmovanja sta se udeležila tudi člana BD Mura iz Kroga Štefan Varga in Milan Karas. Varga je v spustu zasedel tretje mesto in si s tem zagotovil mesto v državni reprezentanci, ki bo sodelovala na evropskem pokalu in drugih mednarodnih tekmovanjih. Z osvojenim šestim mestom pa si je Karas zagotovil sodelovanja na mednarodnih tekmovanjih doma.

— SNL —

Zmaga Nafta
in remi Mure

V nadaljevanju tekmovanja v slovenski nogometni ligi je sobotška Mura v Novi Gorici igrala z Vozili neodločeno 1:1. Gol za Muro je dosegel Ivanič. Lendavska Nafta pa je v tekmovanju druge slovenske lige — vzhod v gosteh premagala Ojstrico z rezultatom 2:1.

— SRL —

Tokrat brez točke

V nadaljevanju prvenstva v slovenski moški in ženski rokometni ligi so pomurske ekipe gostovale in se vrstile brez osvojene točke. Rokometaši Poleta so izgubili v Grižah z Minervo 32:23. Najboljši strelci: Benko 9, Katona 6, Horvat 3. Rokometašice Polane so izgubile tekmo v Smartnem s 23:16. Najboljše strelke: Kociprova in Horvatova po 5 ter Vugrinčeva 4. Beltinka pa je izgubila na Ravnah s Fužinarjem 36:17. Strelke za Beltinko: Zakojčeva 7, Puklavčeva 4 in Hozjanova 3.

II. SRL — MOŠKI

Bakovci premagali
prvaka

V prvenstveni tekmi druge slovenske rokometne lige so igralci Bakovci premagali novega prvaka Ormož z rezultatom 27:20. Najboljši strelci pri Bakovcih je bil Lerbar, ki je dosegel 8 golov.

STRELSTVO

Nočno streljanje

Občinska strelska zveza Murska Sobotica organizira tradicionalno tekmovanje v streljanju z malokalibrsko puško. Tekmovanje bo v soboto, 19. maja 1984, ob 20.00 uri na strelišču pri kanalu v Murski Soboti. Pravico nastopa imajo 3. članske ekipe.

Noršinci in
Bukovec

Odigrano je bilo drugo kolo tekmovanja v občinski letni strelski ligi Murska Sobotica. Vodi SD Noršinci z 21 točami (2851) pred Tišino 20 točk (2843), Tišino II. 14 (2665), Graficarjem 12 (2362), Gančani 11 (2478), Muro 10 točk (1412) in. Med posamezniki vodi Bukovec (Tiš.) s 721 krogi pred Pertocijem (Tiš.) 721 in Turnerjem (Nor.) 715 krogov.

Pomurci
tretji

Odbojarska reprezentanca Pomurja, ki so jo sestavljali igralci Ljutomer in Radenci, je sodelovala na turnirju v Ingolstadtu v ZR Nemčiji ob praznovanju 10. letnice tamkajšnjega policijskega kluba. Med 12 ekipami so Pomurci osvojili solidno tretje mesto. Ekipo so vodili dr. Jože Šumak ter trenerja Tone Ficko in Edi Starčič.

POL — MOŠKI

Cven brez
poraza prvak

Sklenjeno je bilo pomursko prvenstvo v odbojki za moške, kjer je sodelovalo šest moštev. Naslov prvaka je osvojilo moštvo Cvena, ki je premagalo vse svoje tekmece.

Rezultati: Cankova—Veržej 2:0, Elrad—Apače 1:2, Cven—Pomurje 2:0, Veržej—Pomurje 0:2, Cven—Apače 2:1, Cankova—Elrad 0:2, Elrad—Veržej 0:2, Cven—Cankova 2:0, Pomurje—Apače 2:1, Veržej—Apače 0:2, Cankova—Pomurje 0:2, Elrad—Cven 0:2, Cven—Veržej 2:0, Pomurje—Elrad 2:0, Apače—Cankova 2:1.

POL — ŽENSKO

Ljutomerčanke
prve

Končano je bilo pomursko prvenstvo v odbojki za ženske, kjer je tekmovalo pet ekip. Naslov prvaka je osvojila ekipa Ljutomer pred Puconci, obe ekipi pa sta zbrali enako število točk.

Rezultati: Mladost—Beltinci 2:0, Ljutomer—IC Ljutomer 0:2, Ljutomer—Beltinci 2:0, Puconci—Mladost 2:1, Ljutomer—Puconci 2:0, IC Ljutomer—Beltinka 0:2, Puconci—IC Ljutomer 2:0, Mladost—Ljutomer 0:2, IC Ljutomer—Mladost 2:0 in Beltinci—Puconci 0:2.

Ljutomer	4	3	1	6:2	6
Puconci	4	3	1	6:3	6
IC Ljutomer	4	2	2	4:4	4
Mladost	4	1	3	3:6	2
Beltinci	4	1	3	2:6	2

PNL

Rezultati — 18. kolo

Bakovci—Turnišče	2:1
Črenšovci—Mostje	3:3
Lipa—Ljutomer	4:2
Beltinka—Hotiza	1:2
Veržej—Čarda	1:1
Dobrovnik—Petišovci	0:2
Beltinka	18 11 4 3 49:26 26
Čarda	18 10 3 5 37:28 23
Črenšovci	18 7 7 4 35:30 21
Hotiza	18 7 6 5 22:27 20
Turnišče	18 8 3 7 36:27 19
Veržej	18 6 7 5 27:24 19
Bakovci	18 6 5 7 32:29 17
Dobrovnik	17 6 4 7 34:34 16
Lipa	18 6 3 9 23:36 15
Petišovci	18 4 6 8 23:38 14
Mostje	18 5 3 10 24:32 13
Ljutomer	17 4 3 10 23:36 11

I. MNL MS

Rezultati — 15. kolo

Tišina—Salovci	5:1
Rakičan—Bogojina	0:0
Tešanovci—Radgona	1:3
Dokležovje—Apače	3:1
Puconci—Pušča	7:4
Apače	14 9 3 2 40:22 21
Puconci	15 8 3 4 48:37 19
Rakičan	15 7 5 3 35:25 19
Tišina	15 8 2 5 31:21 18
Bogojina	15 6 4 5 27:25 16
Radgona	14 5 4 5 23:25 14
Salovci	15 5 3 7 23:34 13
Dokležovje	15 6 0 9 34:37 12
Tešanovci	15 5 2 8 31:34 12
Pušča	15 2 0 13 23:55 4

I. ONL Lendava

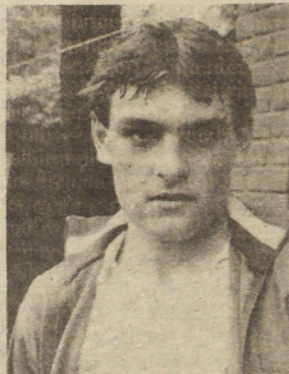
REZULTATI — 14. KOLO

Renkovci—Mladost	1:1
Kobilje—Panonija	3:2
Graničar—Bistrica	2:1
Olimpija—Nafta	2:1
Odranci—Nedelica	4:2
Odranci	14 10 2 2 43:21 22
Olimpija	14 8 3 3 33:24 19
Mladost	14 7 2 5 31:25 16
Nedelica	14 6 4 4 28:25 16
Panonija	14 3 8 3 19:23 14
Nafta	14 5 3 6 22:22 13
Renkovci	14 4 4 6 21:23 12
Kobilje	14 5 0 9 24:36 10
Bistrica	14 2 5 7 15:21 9
Graničar	14 4 1 9 18:34 9

III. MEDNARODNI HOKEJSKI TURNIR MLADINCEV

AVSTRIJA PRVA, JUGOSLAVIJA
TRETJA

Zveza za hokej na travi Slovenije, ki ima sedež v Murski Soboti, je v okviru praznovanja 35-letnice hokeja v Sloveniji in meseca mladosti pripravila III. mednarodni turnir mladincev (do 18 let) pod pokroviteljstvom občinske konference ZSMS in ZTKO Murska Sobotica. Na dvodnevem turnirju, ki je bil na igrišču NK Mura v Murski Soboti, so presenetljivo zmagali Avstrijci, medtem ko je Jugoslavija zasedla šele tretje mesto. Naši so zamudili izredno priliko za srečanje z Avstrijo, kjer so izgubili z 0:1 in zastreljali kar dva kazenska strela. Jugoslavija je premagala Madžarsko s 4:0 ter izgubila z Avstrijo 0:1 in Poljsko 1:2. V jugoslovanski reprezentanci je na vseh treh tekmah igral, kot edini Slovenec, domačin Vito Fujs. Tako ima za seboj pet nastopov za državno mladinsko reprezentanco. Najboljši strelec na turnirju

Vito Fujs

je bil Tomac (Jugoslavija) s 3 goli. Za najboljšega igralca pa so razglasili Hübnerja iz Avstrije. Kljub slabemu vremenu je turnir lepo uspel.

Vrstni red reprezentanc: 1. Avstrija 5, 2. Poljska 3, 3. Jugoslavija 2 in 4. Madžarska 2 točki.

F. Maučec

JUDO — REP. PRVENSTVO

Kulčar republiški prvak

Na jesenih je bilo republiško prvenstvo za mlajše mladince v judu, na katerem je sodelovalo okrog 100 tekmovalcev iz 17 klubov. Med njimi so nastopili tudi judoisti Mladosti iz Lendave in se odlično odrezali. Najboljši je bil Kulčar, ki je v kategoriji do 62 kg zasedel prvo mesto in osvojil naslov republiškega prvaka. Z izredno borbenostjo je prepričljivo premagoval vse tekmece in povsem zaslužen osvojil najvišji republiški naslov. Solidna sta bila tudi Lendavčana Hajdinjak in Petkovič, ki sta v kategorijah do 57 kg in 68 kg zasedla peti mesti.

V soboto bo v Lendavi četrti in hkrati zadnji pozivni turnir pionirjev Pomurja, na katerem bo sodelovalo okrog 70 tekmovalcev.

S. O.

— KOŠARKA —

SOBOČANKE V FINALU

Na polfinalnem turnirju v okviru Festivala pionirske košarke, ki je bil v Murski Soboti, so ml. pionirke Tišine izgubile s sovratniki iz Titovega Velenja 0:96. M. pionirke OŠ Edvarda Kardelja iz M. Sobotice pa so premagale Hrastnik 37:30 in se uvrstile v sklepi del tekmovanja.

V tekmovanju kadetinj za prvenstvo Slovenije je Marles premagal Pomurje s 63:44, mladinke Metke iz Celja pa so premagale Pomurje s 77:53.

— KEGLJANJE —

PARAPLEGIKI SO TEKMOVALI

V okviru praznovanja 7. krajevnega praznika KS Ljutomer je Društvo paraplégikov Pomurja pripravilo tekmovanje v kegljanju. Med posamezniki je zmagal Avgust Grnjak (Mb) s 331 keglji pred Jožetom Magdičem (Ljutomer) 317, Milan Prelog iz Ljutomera je bil četrty (242), Evgen Baranja iz M. Sobotice pa peti (240). Ekipno je prvo mesto osvojil Maribor s 1.396 keglji pred Pomurjem 1.333 kegljev.

S. Feuš

V NEDELJO V GORNJI RADGONI

ČETRTFINALNA TEKMA ZA
SVETOVNO PRVENSTVO

Avto-motó društvo Gornja Radgona, ki ima edino v Jugoslaviji dolgo pešeno stezo, in se je doslej že uveljavilo kot odličan organizator speedway tekmovanj za svetovno prvenstvo, saj je bilo kar dvakrat organizator finala svetovnega prvenstva, bo v nedeljo zopet organizator četrtfinalne dirke. Prihodnje leto naj bi bilo v Gornji Radgoni polfinale, za tem pa se Radgončani potegujejo tudi za tretji final.

Na nedeljski dirki v Gornji Radgoni bo sodelovalo 18 tekmovalcev iz 9 držav: Avstrije, ČSSR, Velike Britanije, Italije, Madžarske, Nizozemske, ZR Nemčije, Francije in Jugoslavije. Prvič približno na dirko v Gornjo Radgono tekmovalci iz Francije. Med udeleženci nedeljske dirke so nekatera znana svetovna imena med katerimi velja posebej omeniti bivšega svetovnega prvaka Wlesbocka iz ZR Nemčije, ki je tudi prvi favoriti, Stanclia iz ČSSR — lanskega svetovnega vicešampiona, Angleža Banksa in Collinsa Avstrijca Wala in Ederja itd. Jugoslavijo bosta zastopala domača tekmovalca Albert Kocmut in Ivan Vrbnjak, ki bosta imela težko delo, če želita izpolniti pričakovanja, da bi se vsaj eden od njih uvrstil med prvo deveterico, ki se bo uvrstila v polfinale.

Prizadevni športni delavci AMD Gornja Radgona se na to edinstveno letošnjo športno prireditelje že dalj časa zavzeto pripravljajo pod vodstvom predsednika organizacijskega odbora Jožeta Šavla. Direktor dirke bo Oto Škofič, glavni sodnik Albert Seitz iz ZRN, delegat FIM pa Vaessen iz Nizozemske, Pokroviteljstvo nad prireditelji pa prevzela delovna organizacija Avtoradgona. Organizatorji pričakujejo, da si bo dirko ogledalo okrog 10.000 ljubiteljev moto športa.

Feri Maučec

SPEEDWAY—STADION BRATSTVA IN ENOTNOSTI V GOR. RADGONI

Četrtfinale svetovnega prvenstva na dolgi stezi, v nedeljo 20. 5. 1984 ob 14.30 uri.
Trening v soboto 19. 5. 1984 ob 15. uri.

Sodelujejo tekmovalci iz Avstrije, Anglije, ČSSR, Francije, Italije, Madžarske, Nizozemske, ZR Nemčije in Jugoslavije (A. Kocmut, I. Vrbnjak). Vabi AMD Gor. Radgona.

GORNJI PETROVCI

Proslavili dan in 40-letnico ONZ

V počastitev dneva in 40-letnice ONZ je Strelska družina »Tromejnik« Gornji Petrovci na domačem strelišču maja že drugi priredila tradicionalno tekmovanje v streljanju z MK puško in šahu, katerega se je udeležilo šest ekip in sicer: SD »Tromejnik« iz Petrovec, OM Šalovci, PMM Hodoš, Kompas iz Petrovec, Carinarnica Hodoš in karavli Hodoš in Čepinci.

Prehodni pokal so že drugi po vrsti osvojili člani ekipe PMM Hodoš pred ekipo OM Šalovci in Kompas iz Petrovec. Milan Gašpar

TEŠANOVCI

Začetek komasacij

Na območju katastrske občine Tešanovci so se lotili komasacije, ki bo zajela okrog 400 hektarov površin. V teh pomladnih dneh polagajo kanale in urejajo ceste, kmalu pa bodo s posebnimi stroji, ki jih bodo najeli v sosednji Madžarski, položili drenažne cevi. J. S.

V Dolencih »električni pastir«

Ljudje v tem kraju ob državni meji so skoraj že obupali nad svojo nemočjo pred divjadjo, ki je vsako leto neusmiljeno zdesetkala pridelek. Niso pomagali ognji, strašila, niti huda kri. Seveda, vse ni tako črno kot se včasih zdi. Rešitev prihaja, in to v obliki »električnega pastirja«. Pobudnik za akcijo je bil Ludvik Lepoša, za delo pa so prijeli vsi, ki so bili več ali manj prizadeti. Gojitveno lovišče Kompas je prispevalo »pastirja« in žico, kmetje pa akumulator, kole, pa tudi precej prostovoljnega dela so opravili. Z žico so obdali okoli 25 hektarjev plodne zemlje. Dolenci pravijo, da je to samo prvi korak: ohranjeni z uspehom objublajo, da ne bodo odnehali — skušali bodo rešiti pred divjadjo čimveč rodovitne zemlje. Zagnano in z veseljem so se lotili dela. J. Konkolič

NEMČAVCI

Dva vodnjaka in vaško gasilski dom

To pomlad bodo v Nemčavcih izkopali še dva vodnjaka za gašenje, tako, da gasilci ob morebitnem požaru v nobenem delu vasi ne bodo brez vode. Za to zbirajo denar, pa še nekaj prostovoljnega dela bodo opravili. Toliko spomladi, poleti pa se bodo lotili priprav na gradnjo vaško-gasilskega doma ob športnem igrišču. Vsa dokumentacija je pripravljena, tudi volje za delo ne manjka, denar pa zbirajo s krajevnim samoprispevkom. J. S.

Radgona dobila nove številke

Tik pred prazniki so pričeli pri geodetski upravi v Gornji Radgoni deliti nove tablice za označitev hišnih števil. Kot nam je povedal referent Franc Rauter, bodo v Gornji Radgoni razdelili 650 hišnih števil. Mesto Radgona pa bo odlej imelo 30 ulic, ki so delno dobila nova imena, nekatere ulice in naselja pa so obdržale stara imena. Novih števil so se razveselili krajan, poštariji in inkasanti, ki bodo tako naslovnik lažje našli. L. K.

NEGOVA

Krajša povezava

V krajevni skupnosti Negova si posamezni vaški odbori prizadevajo, da bi uredili čim več gramoziranih cest. Cesta, ki povezuje Negovo in Negovsko vas prek Viniša, je bila že dolgo časa kamen spotike. Ze pred več kot tridesetimi leti so jo nameravali posodobiti, pa je takrat zmanjkalo denarja. Toda letos si je vaški odbor zadal nalogo, da opravijo zemeljska dela. Ta so opravili z buldožerjem, pred kratkim pa so na cestišče navozili tudi nekaj gramozu. S to cesto bodo vaščani prihranili kaka dva kilometra poti. D. K.

Nekaj misli o TV nadaljevanke

»STRICI SO MI POVEDALI« (po romanu Miška Kranjca)

Na TV predvajajo nadaljevanke »Strici so mi povedali« — po romanu Miška Kranjca. V zvezi s tem bi pohvalil vse odgovorne iz VIBA filma zaradi jezika, ki je tokrat večinoma prekmurščina. Namreč že v stari Jugoslaviji, kakor tudi v novi Jugoslaviji so nekateri fanatiki, žal Slovenci, omalovaževali prekmurščino, ne glede na to, da je verjetno to najstarejše ohranjeno slovensko narečje.

Končno je dozorela misel, da bo slovenski narod velik le takrat, ko bo spoštoval svojo preteklost, ne

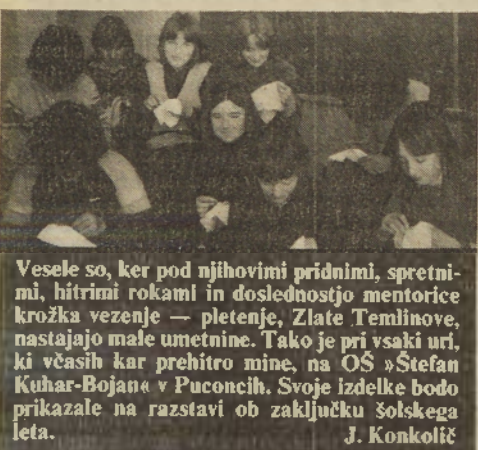
glede nato, ali je ta s Kranjske, Notranjske, Štajerske ali iz Prekmurja. Dialekti še nikomur niso škodovali, še manj velikim narodom v njihovem knjižnem jeziku.

Prav film je poklican, da odnese širom po svetu posebnosti svojega naroda. Gledalščini oziroma filmskim umetnikom je lahko le v ponos, da so sposobni in resnično poklicani, govoriti v raznih dialektih svojega lepega slovenskega jezika.

Tako je opaziti v prvem delu nadaljevanke, da so se ti umetniki stvarno potrudili tudi pri prekmurščini, ne glede nato, da so eni boljše, drugi slabše govorili v prekmurškem narečju. Vsekakor je to odvisno od posameznega izralca in njegovega smisla oziroma prave umetniške veličine.

Precej zaslug pripada Branku Šomnu, ki je našo lepo prekmurščino znal prenesti v umetniško izražanje, kljub odstopanju posameznih izvajalcev.

Glede kritike s filmsko-umetniške strani si ne morem dovoliti nobenih pripomb, ker na tem področju nisem strokovnjak. Končno bodo Prekmurci tudi preko filma spoznali in občutili, da so stvarno delček naše lepe Slovenije in ne le nujni geografski priveseček. Želim, da bi v prihodnje prekmurščino bolj cenili tudi drugje. Opaziti je predvsem praznino v prozi in poeziji. ZALUSO

Vesele so, ker pod njihovimi pridnimi, spretnimi, hitrimi rokami in doslednostjo mentorice krožka vezenje — pletenje, Zlate Temlinove, nastajajo male umetnine. Tako je pri vsaki uri, ki včasih kar prehitro mine, na OŠ »Štefan Kuhar-Bojana« v Puconcih. Svoje izdelke bodo prikazale na razstavi ob zaključku šolskega leta. J. Konkolič

POGOZDOVALI SO

Osmošolci OŠ Puconci so aktivni. Izpolnjujejo svoj program, ki zajema mnoge akcije. Med drugimi je bilo to tudi pogozdovanje kot družbeno koristno delo. Akcije se jih je udeležilo 68. Tistega dne je bil njihov cilj narediti čimveč. Delo ni bilo težko, saj so si ga porazdelili. Fantje so kopali jame, dekleta so sadila mlade smreke. Poseka, ki se je zdela še prej velika, je bila čez kratek čas posajena z mladimi smrečjem, učenci pa zadovoljni. Ob koncu so bili pohvaljeni za dobro opravljeno delo. In tako bo vzkilo novo življenje, kar bo obenem tudi največje plačilo za trud in napor. Naj na koncu dodam, da je 68 mladih posadilo blizu 6.000 sadik smrek. Bernarda Pintarič

GORICE PRI LENDAVI

Iz nič so naredili veliko

Čeprav gasilsko društvo Gorice pri Lendavi deluje komaj nekaj let, so z uspehi, ki so jih pregledovali na občnem zboru, zadovoljni. Zdaj je društvo eno od gonilnih sil v krajevni skupnosti Gorice pri Lendavi, ki zajema šest rajonov. Gasilci so ponosni na nov vaško-gasilski dom, ki so ga zgradili ob pomoči krajevnega samoprispevka. Društvo danes šteje 27 aktivnih članov.

Za letošnje leto so si med naloge zapisali, da bodo pripravili tečaj za izprašane gasilce, dokaj intenzivno se bodo vključili v požarno-varnostni teden, ker se krajevna skupnost razprostira po grapah, pa bi radi za vsak rajon imeli nekaj ročnih gasilnih aparatov. Kupiti hočejo priklopo za opremo ter se lotiti gradnje prizidka k vaško-gasilskemu domu. Jože Žerdin

BROJLERJI S FARMINOM

Framin, poslovna skupnost za izgradnjo in montažo objektov za proizvodnjo hrane iz Titovega Velenja, dosegla pomembne uspehe v borbi za hrano v Jugoslaviji. Meseca marca sta bili podpisani dve pomembni pogodbi, kar potrjuje, da so načrti za letošnje leto dobro postavljeni.

Prva pogodba je podpisana z investitorjem IPK Srbija-8. oktober, TOZD Fabrika za proizvodnjo i preradu živine i jaja iz Velike Plane, in obsega izgradnjo perutninske farme z desetimi proizvodnimi objekti z zmogljivostjo milijon brojlerjev letno. Vrednost pogodbenih del je 255 milijonov dinarjev in obsega projektiranje, izgradnjo, proizvodnjo in montažo tehnološke opreme, vse po sistemu »ključ v roke«. Rok izgradnje je 6 mesecev, z začetkom del 15. maja 1984. Izvajalci del so člane poslovne skupnosti Farmin: Inženiring, EKO TOZD Instalacija, izvajalec gradbenih del pa je GIK Sveta Mladenovič iz Velike Plane.

Druga pogodba je sklenjena z investitorjem Zemljoradnička zadruga 5. septembra iz Svilajнца. To pogodba obsega izgradnjo perutninske farne z dvanajstimi proizvodnimi objekti zmogljivosti 1,1 milijon brojlerjev letno v vrednosti 295 milijonov din.

Rok izgradnje je prav tako šest mesecev in obsega celotno projektiranje (gradbeno, inštalacijsko, tehnološko) izgradnjo infrastrukture, izgradnjo proizvodnih in spremljajočih objektov, proizvodnjo in montažo tehnološke opreme. Izvajalci del na tej farmi so izključno članice poslovne skupnosti Farmin: Inženiring, EKO in Vegrad, vsi iz Velenja.

Odločitev investitorjev, da zaupajo dela Farminu, temelji na dosedanjem sodelovanju, na celovitosti ponudbe in ne nazadnje na dobrih referencah, saj je Farmin s tehnološko opremo do sedaj opremil že 1500 objektov.

ČE JE OGREVANJE TUDI VAŠ PROBLEM, VAM PONUJAMO REŠITEV. PRIHRANILI BOSTE ENERGIJO, ČAS IN DENAR

NOVO • NOVO • NOVO!

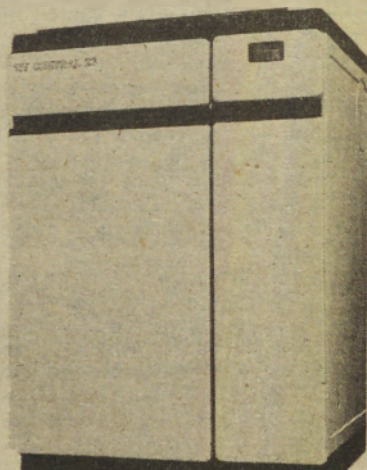
Trajno žareča peč za centralno etažno ogrevanje TVT CENTRAL

S pečjo TVT CENTRAL 17 K ali TVT CENTRAL 23 lahko optimalno rešite problem centralnega gretja po načelu etažnega ogrevanja. Pri tem načinu gretja je kotel v višini radiatorjev, zato v tem primeru ni naravnega kroženja vode in je treba v sistem vgraditi obtočno črpalko.

Trajno žareča peč se idealno vključuje v kuhinjsko pohištvo, to pa ji daje še eno prednost, saj ni potrebna nobena izolacija, ker izhodna toplota sočasno segreva bivalne prostore.

Peči za centralno etažno ogrevanje modela CENTRAL so namenjene montaži in uporabi v nepodkletenih stanovanjskih hišah in v stanovanjskih blokih, kjer ni centralnega ogrevanja. Glavne značilnosti peči:

- peč je prilagojena kurjenju z vsemi vrstami trdih goriv,
- brušena litoželezna kuhalna plošča omogoča ogrevanje jedi, letni režim kuhanja pri peči CENTRAL 17 K pa s premikom rešetke na zgornji nivo omogoča normalno kuhanje,
- izkoristek je med 70 in 80 odstotki, kar je odvisno od vrste goriva,
- ena polnitev kurilnega prostora zadošča za štiriurno kurjenje pri nazivni moči, ob minimalni obremenitvi pa do 12 ur,
- v dimnih plinih je zaradi odličnega izgorevanja malo saj in letedečega pepela,
- željeno moč vzdržuje avtomatski regulator,
- dimni priključek je pri CENTRALU 17 K možno izvesti z bočnih ali zadnje strani, pri CENTRALU 23 pa z zadnje ali desne strani.

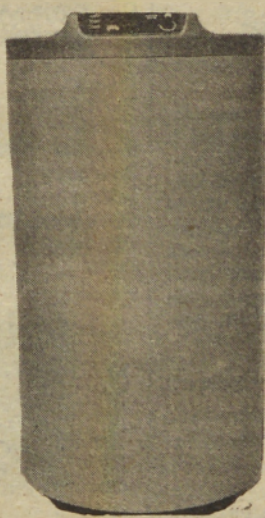

Če stanujete v veliki stavbi brez centralnega ogrevanja ali v manjši hiši brez kleti, želite pa imeti centralno gretje, bo trajno žareča peč za etažno ogrevanje CENTRAL izpolnila vaše želje.

Solarni bojler SAT

Za čim večje varčevanje in izkoriščanje vseh vrst energije so se v TVT BORIS KIDRIČ odločili za izkoriščanje energije, ki je je na pretek — to je sončne. V ta namen so izdelali solarni bojler za pripravo tople sanitarne vode.

Bojlerja SAT 301 in SAT 302 sta namenjena za pripravo tople sanitarne vode, ki jo lahko ogrevamo prek enega oziroma dveh vgrajenih izmenjevalcev s pomočjo sončne energije in sistema kolektorjev, ali pa v kombinaciji s toplotnim kotlom. Vodo v obeh bojlerjih je možno dodatno ogrevati tudi z električnim grelnikom.

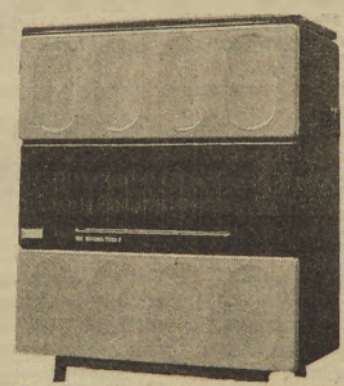

Vakuumsko emajliran bojler prostornine 300 litrov je pokončne izvedbe, nameščen na lastnem podstavku, in kakovostno toplotno izoliran. Zgornji (manjši) izmenjevalec ima 0,57 kv. m ogrevne površine in 2,65 litra prostornine, spodnji (večji) izmenjevalec pa 1,58 kv. m ogrevne površine in 7,36 litra prostornine. Odvisno od namena uporabe in tipa bojlerja je ob bojlerskem sklopu ustreza elektrokrmilno omara z avtomatiko potrebno za pravilno in varno delovanje. Bojlerja SAT 301 SOLO in SAT 302 SOLO sta v osnovi enaka kot SAT 301 in SAT 302, le da se dobavljata brez izolacijskega plašča in brez elektrokrmilne omare. Tako lahko kupec ta bojler uporabi v eni od mnogih možnih kombinacij, kot na primer za sistem talnega ogrevanja ali v povezavi s toplotno črpalko.

Trajno žareča peč za sobno ogrevanje TVT MAGMA TOBI 7

MAGMA TOBI 7 je konstruirana za kurjenje z vsemi vrstami domačih premogov granulacije nad 30 milimetrov, v njej pa lahko kurimo tudi les. Bistvene prednosti te trajno žareče peči za sobno ogrevanje so:

- peč je izdelana iz kakovostne sive litine, zunanje stene pa so pločevinaste in emajlirane ter estetsko oblikovane. Na sprednji strani peči je oškence iz ognjeodpornega stekla, ki daje ob gorenju občutek ugodja in ustvarja v prostoru prijetno vzdušje,
- trajno žareča peč MAGMA TOBI 7 ima zelo visok izkoristek, do 80 odstotkov in zagotavlja kakovostno in popolno zgorevanje,
- željeno moč peči vzdržuje avtomatski regulator,
- pri polni obremenitvi zadošča ena polnitev kurilnega prostora za štiriurno kurjenje, pri minimalni pa za dvanajsturno. Zerjavica ostane še dlje,
- čiščenje peči je enostavno, saj lahko s potezno rešetko stresamo pepel brez odpiranja vrat tudi med kurjenjem,
- pepel se zbira v pepelni posodi, ki je pod rešetko, in ga odstranjujemo po potrebi.

Za ogrevanje vaših stanovanjskih bivalnih prostorov pa priporočamo še nekaj peči iz proizvodnega programa peči za centralno ogrevanje:

TVT CENTRAL SPECIAL 24
TVT TAM STADLER H 33
TVT STANDARD
TVT STANDARD S
TAM TVT SPECIAL
TAM TVT SPECIAL — 8

TOVARNA VOZIL IN TOPLITNE TEHNIKE
BORIS KIDRIČ n. sol. o.
MARIBOR 1863-1983

62000 Maribor, Leninova 27
telefon: (062) 302-321
telex: 33-161
Predstavništvo:
11000 Beograd, Kataničeva 24
telefon: (011) 450-685

IZBERITE REŠITEV — PRIHRANILI BOSTE ENERGIJO, ČAS IN DENAR!

Voznik osebnega avtomobila Stanko Živkovič iz Ljutomerja je 7. 5. vozil avtomobil iz Borejca proti Ljutomeru. Ko je pripeljal v križišče lokalnih cest, je iz neprednostne ceste pripeljal kolesar Jakob Kosi iz Ključarovec. Živkovič je kolesarja kljub zaviranju in zavijanju v levo zadel. Kolesar je poškodovan, materialna škoda pa znaša 15.000 dinarjev.

Zaradi prevelike hitrosti se je 7. maja ob dvajseti uri voznik osebnega avtomobila Ladislav Koler zapeljal v občestni jarek, nakar se je zaletel v betonski propust in nato trčil v električni drog, ki se je prelomil. Telesnih poškodb ni bilo, materialna škoda znaša 115.000 din. Voznik je kazal znake vinjenosti, kar je potrdil alkotest.

Pri gostišču Lovca se je voznik motornega kolesa Janez Recek iz Zg. Črnca, ki se je 8. maja pripeljal s parkirnega prostora na cesto, zaletel v zadnje kolo tovornega avtomobila s priklopnikom, ki ga je vozil Jože Jelen iz Radenec. Voznik motornega kolesa je padel po vozišču in se hudo poškodoval. Zdravi se v sobotški bolnišnici. Materialna škoda pa znaša 2.000 din.

V sredo, 9. maja okrog 22. ure dvesto metrov od gostilne Baranja je Ludvik Gorčan iz Moravca hodil po sredini ceste. V tistem hipu pa je za njim pripeljal voznik osebnega avtomobila Andrej Drbun iz Ljubljane, ki je zaradi vožnje s kratkimi lučmi in srečevanja z drugim vozilom pešca prepoznal opazil ter ga kljub močne-

mu zaviranju zadel, nakar je trčil v nasproti vozeči avtomobil Rudolfa Kokalja iz M. Sobote. Pešca je vrglo v občestni jarek in je hudo telesno poškodovan. Materialna škoda znaša 145.000 dinarjev.

Na križišču ulic Iva Lole Ribarja in Panonske je voznik osebnega avtomobila Jožef Špar, v četrtek 10. maja okrog pete ure, zbil po cestišču kolesarko Kristino Smolko, ki je pravilno prečkala cestišče.

Zaradi prevelike hitrosti 12. maja okrog osme ure voznik Josip Sajnkovič iz Dekonovca ni zvožil nepreglednega ovinka in je zapeljal na levi vozni pas, kjer se je zaletel v nasproti vozečega Jurija Berka iz Radmožanec. Materialna škoda znaša 20.000 din.

Zaradi prevelike hitrosti se je voznik osebnega avtomobila, ki ni imel ustreznega voznškega dovoljenja, v soboto, 12. maja, okrog 17. ure zaletel v napis ob cesti Kamenščak-Ljutomer. Vozilo se je večkrat prevrnilo, voznik in sopotnika Peter Gabor in M. S. pa so padli iz vozila in se pri tem poškodovali.

13. maja se je okrog devete ure peljal voznik osebnega avtomobila Martin Škrlec iz Radenec proti Kapeli. Ko je pripeljal pred odcep stranske Dajnikove ulice, je nakazal smer desno zavil pa na levi vozni pas in pri tem zadel pe-

NESREČE

denj. Sinic se je tako hudo poškodoval, da je med prevozom v bolnico umrl.

V noči na 10. maj je neznani storilec na dvorišču avtomobila Kolomana Malačiča snel z vozila lada dve kolesi, last Milana Gruškovnjaka iz Rakičana.

Prav tako v noči na 10. maj je nekdo vlomil v skladišče KK Radgona na Janževem vrhu in ukradel 300 kg KAN ter oškodoval delovno organizacijo za 9.000 dinarjev.

Neznani storilec je ponoči 13. maja prišel v stanovanje M. Bertalanč in ukradel zlati nakit v vrednosti 70.000 dinarjev.

V Domanjševcih je zgorelo v ponedeljek 7. maja okrog 50 arov gozdne podrašč in grmičevja. Materialna škoda znaša 10.000 dinarjev. Do požara je prišlo zaradi malomarnosti.

Do delovne nezgode je prišlo na gospodarskem poslopiju Franca Senica v ponedeljek 7. 5., ko je le-ta omahnil v ske-

RAZPISNA KOMISIJA ZAVODA ZA KULTURO OBČINE LENDAVALA

razpisuje prista dela in naloge

VODJE ZAVODA

(reelekcija)

Kandidati morajo poleg v zakonu določenih pogojev izpolnjevati še naslednje pogoje:

- visoka izobrazba ustrezne smeri in tri leta delovnih izkušenj na področju kulturnih dejavnosti ali
- višja šolska izobrazba ustrezne smeri in pet let delovnih izkušenj na področju kulturnih dejavnosti
- zaželeno je znanje madžarskega jezika

Kandidat bo imenovan za dobo štirih let. Rok za prijavo je 8 dni po objavi razpisa. Vsi kandidati bodo obveščeni o izbiri v roku 15 dni. Prijave z dokazili o izpolnjevanju pogojev je potrebno poslati na naslov: ZAVOD ZA KULTURO OBČINE LENDAVALA, Partizanska 10, 69220 LENDAVALA.

za izgradnjo kirurgije

OOS SDK Murska Sobota (namesto venca na grob pok. očeta sodelavca Franca Gvörhija) — 1.500,00 din; Jolanka Flisar, Cankarjeva 2 (namesto venca za Nikolaja Gvörhija) — 1.000,00 din; Rotdajc, Pleša, M. Sobota, Cankarjeva 32 (namesto venca na grob pok. sosedo Jolanke Črnko) — 1.500,00 din; Družini Poredoš, Šegerič (namesto venca pok. Jožetu Ruesu, M. Sobota, Gregorčičeva ul.) — 1.000,00 din; Družini Bežjak, Turk (namesto venca pok. Jožeta Ruesa, M. Sobota, Gregorčičeva ul.) — 1.000,00 din; ABC Pomurka, Živinorejsko veterinar. zavod za Pomurje Murska Sobota (namesto venca pok. materi Vjekoslava Čuže iz Radenec in namesto venca pok. materi Antona Makovec iz Dol. Slavec) — 5.000,00 din; Janez Šafarič, Žitna 12, Beltinci (namesto venca pok. Jožeta Poredoš) — 1.000,00 din; Antonija Osterc, Beltinci (namesto venca ob smrti Jožeta Poredoša, Beltinci) — 1.000,00 din; Gasilsko društvo, Iljaševci (namesto venca na grob, pok. Micke Vajs iz Iljaševca) — 2.000,00 din; Mura TOZD Ženski plašči — Komercialna in tehnična režija Murska Sobota (namesto venca na grob Jožeta Poredoša) — 3.970,00 din; Družina Jožefa — Terezije Poredoš, Beltinci, Panonska 34 (namesto venca ob smrti Jožeta Poredoša, Beltinci) — 2.000,00 din; Družina Viljema Zelko, Rakičan (namesto venca na grob pok. Ani Bežec iz Mačkovec) — 1.000,00 din; Jože Verban, Tropovci 16 (namesto venca za pok. Štefana Konkoliča) — 2.000,00 din;

Družina Kristine Kološa, Murska Sobota (namesto venca na grob pok. Jožeta Titana, Bakovci) — 1.000,00 din; Prijatelji Božeta Gumilarja, M. Sobota (namesto venca na grob pok. ženi Anki Gumilar, M. Sobota) — 7.500,00 din; Družina Varga iz M. Sobote in Marija Golob (namesto venca na grob pok. Marjane Horvat, M. Sobota in Vere Sereďy, M. Sobota) — 4.000,00 din; Ervin Pitz, M. Sobota, Temlinova 9 (namesto venca na grob ing. Ferija Šiftarja iz Kupšinec) — 2.000,00 din; Jože Pitz, Topolovci 2 (namesto venca na grob ing. Ferija Šiftarja iz Kupšinec) — 2.000,00 din; Družina Barbarič-Mesarič, Polana 12 (namesto venca pok. ing. Francu Šiftarju iz Kupšinec) — 1.000,00 din; Lovska družina Ivanovci (namesto venca za pok. Franca Šiftarja iz Kupšinec) — 3.000,00 din; Hilda Softić, Černelavci n. h. (namesto šopka pok. ing. agr. Feriju Šiftarju) — 1.000,00 din; Franc Škrlec, Polana 3 (namesto venca na grob Franca Šiftarja iz Kupšinec) — 1.000,00 din; Stefan Pavel, Polana 8 (namesto venca na grob Franca Šiftarja iz Kupšinec) — 1.000,00 din; Jože Ritupe, Polana 13 a (namesto venca Franca Šiftarja iz Kupšinec) — 1.000,00 din; Bela Bac, Polana 9 (namesto venca na grob Franca Šiftarja iz Kupšinec) — 1.000,00 din; Marija Špilak, Dolič 16 (namesto venca na grob Franca Šiftarja iz Kupšinec) — 500,00 din; Mura OOS Ženska oblačila M. Sobota (namesto venca na grob pok. hčerki Nade Sereď) — 2.000,00 din; Karolina Žibrik z družino iz Sebeborca 125 (namesto venca na grob pok. Ferija Šiftarja) — 1.500,00 din; OO sindikata uprave občine Murska Sobota (namesto venca na grob pok. Karelja Kučana, delavca KU Križevci v pokoji) — 1.000,00 din; „Rašica“ Ljubljana — Gamelje (namesto venca očetu Neže Horvat in Alojzije Lutar) — 2.500,00 din; Franc Barbarič, Polana 37 (namesto venca za pok. Ferija Šiftarja iz Kupšinec) — 1.500,00 din; Jože Marič z družino, Polana 14 (namesto venca pok. Francu Šiftarju iz Kupšinec) — 1.500,00 din; ABC Pomurka, DS skupnega pomena SOZD M. Sobota (namesto venca za pok. Marijano Horvat iz M. Sobote) — 2.000,00 din; Olga Gjerek, Cankarjeva 30, M. Sobota (namesto šopka na grob pok. Jolanki Črnko, M. Sobota, Cankarjeva ul.) — 1.500,00 din; Družina Vinkovič, M. Sobota, Partizanska 11 (namesto venca na grob pok. Franca Šiftarja) — 2.000,00 din; Osnovna šola Gornji Petrovci (namesto venca mami Šariki Kučan, G. Petrovci 2/2) — 2.900,00 din; Družina Ludvika Kuharja, Puconci 28 (namesto venca za pok. Gizelo Kološa iz Puconci) — 1.000,00 din; Sabina Vučak, Mladinska 39, M. Sobota (namesto venca na grob pok. Zoltana Sečka, Puconci) — 2.000,00 din; Viljem Haki, St. Kovača 16 (namesto venca za pok. Franca Šiftarja) — 2.000,00 din; Društvo paraplegikov Pom. regije, Glavni trg 2 (namesto venca na grob pok. Franca Brusa iz Doma oskrbovancev Rakičan) — 1.000,00 din; Družine: Števanec, Belarac, Berac in Zaunhar iz M. Sobote (namesto venca na grob Jožeta Balčiča iz Prešnice) — 2.000,00 din; ABC Pomurka DO Agromerur OOS M. Sobota (namesto venca na grob pok. očeta sodelavca Janeza in Avgusta Kermana) — 1.000,00 din; OOS pri LB Pomurska banka M. Sobota (namesto venca na grob očeta sodelavke Eve Božanič) — 2.000,00 din; Sodelavci DSS Mura M. Sobota (namesto venca za pok. mater Marije Jablanovec) — 2.100,00 din; Društvo invalidov M. Sobota (namesto venca pok. članov Antona Mesa, Bakovci 4 in Franca Pintariča, Dokležovje 37) — 2.000,00 din.

DAROVALCEM SE ZAHVALJUJEMO!

Pripravek nakazujte na račun: 51900-763-30297

krvodajalci

BAKOVCI — Milan Vogrinčič (9), Štefan Balcer (13), Silva Balcer (7), Milan Zorko (8), Drago Kolmanič (3), Vera Perkič (10), Jolanka Sreš (10), Avgust Sreš (4), Marija Mesarič (4), Cecilija Sreš (11), Valerija Mesarič (1), Irma Sreš (2), Štefan Štefanec (5), Janko Božič (4), Franc Rajnar (8), Ivanka Rajnar (2), Kalman Šeruga (4), Janez Zadravec (7), Janko Rožman (6), Alojz Šušlar (16), Majda Meolic (7), Janez Novak (4), Branko Fister (4), Franc Donša (13), Jože Martinec (14), Alojz Buzeti (8), Anton Novak (14), Štefan Šeruga (9), Janez Matoš (1), Anton Smodiš (7), Emil Kovač (3), Janez Meolic (1), Štefan Drvarič (11), Alojz Fras (25), Marta Bagari (25), Kristina Tratnjek (11), Jože Buzeti (11), Janez Rajnar (3), Štefan Grah (1), Marjan Jančar (1), Anton Šeruga (1), Katarina Maučec (8), Anica Novak (2), Apolonija Veindorfer (17), Ana Horvat (5), Marija Denko (12), Štefan Antolin (16), Vida Antolin (11), Marjan Stranjščak (4), Viktor Novak (10), Janez Kuzma (22).

FOKOVCI — Josip Kranjec (4), Jože Počič (6), Ludvik Lanšček (4), Eva Lanšček (5), Ernest Eöry (8), Irena Eöry (10), Helena Horvat (3), Irena Šeruga (9), Koloman Malačič (3), Nada Kranjec (7).

SELO — Oskar Makari (5), Vlasta Zadravec (7), Jože Zadravec (10), Drago Novak (8), Erika Novak (7), Miki Balajc (7), Marija Kodila (10), Jože Kološa (8), Irma Grabar (4), Emilija Kerec (5), Anica Balajc (4), Helena Lazar (4), Koloman Kranjec (7), Emil Balajc (2), Geza Geci (2), Koloman Lazar (10).

MOTVARJEVCI — Štefan Žohar (16), Štefan Danč (4), Mirko Voroš (3), Franc Bači (2), Gyöngy Žohar (4), Olga Zakal (4), Geza Kovač (2), Ladislav Dora (3), Evgen Kovač (1), Klara Kolman (1), Julij Vida (1), Jože Györek (2), Ladislav Magyar (4), Matilda Voroš (2), Ernest Voroš (6), Jože Kučan (6).

KRVODAJALCI OD DRUGOD — Štefan Luk (3), Potrošnik; Karel Dolgov (21), Certus; Štefan Kocet (1), Aranka Kološa (2), Jožica Voroš (1), Marija Malačič (1), Helena Karoli (1), Evžen Pan (3), Čikečka vas; Šandor Gall (4), Središče; Geza Pocak (3), Karel Konkolič (4), Stanko Cigut (17), Jože Fister (11), Štefan Hartman (7), Jože Zavec (11), Anton Rezonja (13), vsi KIK Pomurka; Vladimir Muršič (8), Certus; Jožefa Herman (2), OŠ Prosenjakovci; Františka Ferenc (15), Turjanski vrh; Marjan Zelko (11), Mura; Štefan Fartelj (18), KIK Pomurka; Dragica Jakiša (7), Fokovci; Elizabeta Karolji (3), Margit Cahuk (1), Tea Kolar (1), Prosenjakovci; Jože Hari (1), Ivanjševci.

HVALA ZA SODELOVANJE!

VOZOVNICE ZA
VESTNIKOV VLAK
NA UPRAVI ČASOPISA

FERI
MAUČEC

18

60 LET NOGOMETA V POMURJU

Ustanovljena nogometna podzveza Murska Sobota

Kot prvak Nogometne podzveze Maribor si je moštvo Sobote leta 1958 priborilo pravico sodelovanja na kvalifikacijah za vstop v enotno slovensko ligo, ki je bila ponovno ustanovljena. Sobočani so odigrali dve kvalifikacijski tekmi z Brežicami in obe zmagali — v Brežicah s 7:2, v Murski Soboti pa s 5:0. Tako je Pomurje zopet dobilo slovenskega ligaša. Za moštvo Sobote, ki si je pridobilo pravico sodelovanja v slovenski ligo, so nastopali: Morčič, Babič, Kološa, Dozet, Skalar, Jože Norčič, Janez Sečko, Lali Norčič, Radulović, Maučec in Matjašec. V sezoni 1958/59 je naslov prvaka v slovenski ligo osvojilo moštvo mariborskega Branika s 36 točkami, medtem ko je Sobota z 21 točka-

mi zasedla sedmo mesto. V naslednji sezoni tekmovala v slovenski ligo (1959/60) je Sobota igrala precej boljše in se nekaj časa celo borila za prvo mesto, vendar je zaradi nekaterih spodsljajev na domačem igrišču na koncu osvojila četrto mesto s 26 točkami (prvak je bil Branik s 37 točkami). Najvišji rezultat, ki ga je zabeležila Sobota, je bil na srečanju z Jesenicami v Murski Soboti — 10:0. V tem času je imela Sobota v svojih vrstah tudi najboljšega strelca slovenske lige Ferija Maučeca, ki je v sezoni 1958/59 dosegel 34 golov pred Knaušom (Rudar) 22 in Brežigarjem (Ljubljana) 20 golov. Tudi v naslednjih nekaj sezonah je bil Maučec najboljši ali pa med najboljšimi strelci slovenske lige. V tem času so radi prihajali na priprave v Mursko Soboto tudi zvezni ligasi. Tako sta bila leta 1959 na pripravah v Murski Soboti SFK Beograd in Dinamo iz Zagreba. Reprezentanca Pomurja, ki so jo sestavljali igralci Sobote in Nafta: Djurinek (Čak), Varga (Sarotar), Kološa, L. Norčič, Skalar, J. Norčič, Sečko,

Dominko, Erjavec (Zabkar), Maučec in Kulčar, je odigrala prijateljsko tekmo z Beogradom in tesno izgubila z 1:3. Tekmo je vodil zvezni sodnik Kučan iz Murske Sobote. Srečanje Sobote in Dinama pa se je končalo z zmago Zagrebčanov 6:0.

Marca leta 1960 je bil v Murski Soboti ustanovljen aktiv Graficar, ki je sprva deloval v okviru Partizana, vendar ne dolgo, ker se je združil z Rakičanom in nastopal kot Graficar v mariborski nogometni podzvezi, kjer je tekmovala tudi lendavska Nafta. V sezoni 1959/60 je naslov prvaka v mariborski podzvezi osvojila Drava s Ptujem z 28 točkami, Nafta je z 19 točkami zasedla četrto, Graficar pa s 13 točkami osmo mesto. Za moštvo Graficarja so nastopali: Ouček, Pavlič, Zavec, Bakan, Merica, Flisar, Horvat, Puklavac, Varga, Svatina, Kološa in Ritupe.

Zaradi vedno večjega zanimanja za nogomet in ustanavljanja novih klubov je bila na pobudo Nogometne zveze Slovenije 6. marca 1960 ustanovljena Nogo-

FERI MAUČEC — dolgoletni napadalec Sobote (Mure) in nekaj časa najboljši strelac slovenske lige. Bil je tudi trener Mure.

metna podzveza Murska Sobota. Za prvega predsednika je bil izvoljen Franjo Škarabot, za podpredsednika Rihard Firm, za sekretarja Henrik Hakl, za blagajnika pa Koloman Katona. Člani upravnega odbora pa so še bili: Vlado Kukanja, Slavko Svatina in Ladislav Koblenec.

(nadaljevanje)

Nogometno moštvo Graficarja s člani upravnega odbora leta 1961. Stojijo od leve: Kolar, Merica, Šiljegovič, Kološa, Flisar, S. Horvat, Bakan, Jani Horvat, Stanko Horvat, Antalič, Gumilar, Čepič: Ovsejnjak, Ritupe, Zavec, Puklavac, Gomboš in Pavlič.

Nogometno moštvo Sobote leta 1959. Stojijo od leve: Erjavec, Babič, Dozet, Radulović, Rantaša, Matjašec, Čepič: Sečko, L. Norčič, Djurinek, Skalar in Maučec.

prodam

VSELIJO HIŠO Z VRTOM V MURSKEM SREDIŠČU, Martinska 17, prodam. Informacije od 18. do 19. ure po telefonu 062 771-287. M-1926

SEDEŽNO KOTNO GARNITURO za dnevno sobo prodam. Papič, Murska Sobota, Cankarjeva 14. M-2062

NOVO JADRALNO DESKO D 2 PRODAM. Borejci 39. M-2063

TRAKTOR FERGUSON, 35 KS, 4-redni sadilec OLT za koruzo, gumi voz in večjo količino sena prodam. Alojz Lukač, Mali Bakovci 86, telefon 76-054. M-2067

JAWA ČZ 350, registrirana, potrebna manjšega popravila, naprodaj. Cena po dogovoru. Ogled vsak dan popoldne. Roman Slatinšek, Beltinci, Ravenska 62. M-2068

ŠKODO 110 L, letnik 1976, prodam. Franc Vrečič, Kupšinci 55. M-2070

MALE PUJSKE PRODAM. Satahovci 34. M-2071

MALE PUJSKE PRODAM. Avguštin, Gederovci 37. M-2072

OTROŠKO POSTELJO PRODAM. Gradišče 54, p. Tišina. M-2075

HIŠO V MALI POLANI št. 24 prodam. Informacije: Pertoci, Murska Sobota, Štefana Kovača 1/B, telefon po 16. uri: 23-691. M-2077

KRAVO, visoko brejo, prodam. Bratonce 155. M-2079

ŽETVENI KOMBAIN, 2-metr-ska kosa, mercedesov motor, prodam. Kušanovci 69, p. Mačkovci. M-2083

GOLF, letnik 1977, z okvaro, ugodno prodam. Naslov v upravi lista. M-2085

PRINCA 1200 C, letnik 1971, registriran do aprila 1985, ugodno prodam. Marjan Divjak, Hrstje-Mota 43/A, p. Radenci. M-2089

ZASTAVO 101, letnik 1978, prodam. Murska Sobota, Mladinska 41. M-2090

KRAVO, brejo devet mesecev, prodam. Noršinci 46. M-2091

ZAMRZOVALNO SKRINJO PRODAM. Rituper, Andrejci 3/A. M-2092

NAKLADALEC RIKO ZTN I ZA GNOJ prodam. Ivanci 70, p. Bogojina. M-2093

KOMBAIN LANZ PRODAM. Dolenci 109. M-2096

MALE PUJSKE PRODAM. Rankovci 52. M-2097

ZASTAVO 101, starejšo, poceni prodam. Puconci 33. M-2098

KORUZO ZRNJE in bučno olje prodam. Murska Sobota, Bakovska 11. M-2099

MALE PUJSKE PRODAM. Puconci 78. M-2101

KOSO OLT ZA TRAKTOR, priklop zadaj, in trosilec za umetno gnojilo prodam. Polana 37. M-2102

ZASTAVO 750, letnik 1982, moped APN 4 in svinjo, brejo tri mesece, prodam. Naslov v upravi lista. M-2103

NJIVO in travnik v Večeslavcih prodam. Pintarič, Kupšinci 48/A. M-2104

PRALNI STROJ GORENJE, v odličnem stanju, italijansko kombi peč znamke BOSCHETTI za kopalnico, novo, električno ritem kitaro PHOL in zastavo 101, tudi po delih (za 45.000 din), ugodno prodam. Vprašati po 16. uri: Pečaroviči 47 ali telefon 77-117. M-2105

MALE PUJSKE PRODAM. Tropovci 11. M-2140

KRAVO PO IZBIRI, kontrola A, prodam. Sebeborci 130. M-2141

TRAKTOR IMT 558, v odličnem stanju, s kabino in koso prodam. Strukovci 48, p. Bodonci. M-2142

SVINJO (160-170 kg), krmljeno z domačo hrano, prodam. Strukovci 148, p. Bodonci. M-2143

AVTO POLONEZ 1500, letnik 1982, nujno prodam. Tibor Šavel, Sebeborci 38. M-2120

TELICO, brejo osem mesecev, kontrola A, prodam. Naslov v upravi lista. M-2121

RAV KOMBI z dvojnimi mrvlini in elevator za koruzo prodam. Rankovci 32, telefon (069) 76-433. M-2107

ŠKODO 110 L, letnik 1975, registrirano do aprila 1985, prodam. Tropovci 19/A, telefon: 76-404. M-2108

KUNCE, PASME BELI NOVO-ZELANDEC, stare tri mesece, prodam. Informacije od 16. do 20. ure. Banovci 5/A, p. Veržej. M-2109

PRAŠIČA ZA ZAKOL (120 kg) prodam. Rakičan, Zvezna 1. M-2110

KRAVO, kontrola A, brejo, prodam. Filovci 50. M-2112

ZASTAVO 750 PRODAM. Naslov v upravi lista. M-2113

KOSO ZA TRAKTOR URSUS UGODNO PRODAM. Naslov v upravi lista. M-2114

BREJO SVINJO PRODAM. Ivan Vučko, Srednja Bistrica 72. M-2115

PLEMENSKO TELICO PRODAM. Leopold Flisar, Skakovci 40. M-2117

NAKLADALEC ZA GNOJ, dvobrazdni plug in kravo, z drugim teletom brejo pet mesecev, kontrola A, prodam. Gornji Slaveči 6, telefon (069) 78-271. M-2118

TRAKTOR STEYR, 30 KS, prodam. Tešanovci 42. M-2119

POLONEZ, registriran do maja 1985, star dve leti, in 126 P, reg. do novembra 1984, prodam. Grof, Sebeborci 110. M-2125

TELICO, brejo v devetem mesecu, prodam. Janez Temlin, Kušanovci 27. M-2127

KOSILNICO BCS, tip 602, prodam. Valner, Plitvica 8, p. Apače. M-2128

TV GORENJE, črno-beli, prodam. Murska Sobota, Zorana Velnarja 28, telefon popoldne: 22-587. M-2129

KRAVO, brejo osem mesecev s tretjim teletom, kontrola A, prodam. Markovci 4. M-2130

PLUG ZNAMKE OLT, 12-col-ski, nov, dvobrazdni, prodam. Telefon: 23-738 ali 21-274. M-2131

WARTBURG, letnik 1979, in dvobrazdni plug prodam. Kuronja, Križevci 69 v Prekmurju. M-2132

BARVNI TELEVIZOR GORENJE, ekran zamenjan, in črno-beli televizor ugodno prodam. Telefon 21-609. M-2133

ZLEBOVE ZA STREHO, 30 m, malo rabljene, prodam. Murska Sobota, Juša Kramarja 11. M-2134

KOMBINIRANI ŠTEDILNIK (elektrika in plin) prodam. Šalamenci 90. M-2135

KRAVO, staro šest let, brejo šest mesecev, prodam. Črenšovci 67. M-2137

»TERMOPUTZ« za fasado, 60 vreč, prodam. Naslov v upravi lista. M-2139

ZASTAVO 1300, letnik 1976, karambolirano, prodam. Anton Bogša, Grlava 21, p. Ljutomer. M-2148

ZASTAVO 101, letnik 1975, in zastavo 430 TK, letnik 1977, prodam. Milan Erjavec, Bratonce 76. M-2149

ZASTAVO 101, registrirano do julija 1984, prodam. Informacije po telefonu (069) 81-850, od 7.—10. ure. In-297

LESENO STANOVANJSKO HIŠO z gospodarskim poslopjem in sadovnjakom ter mešani gozd v Motvarjevcih prodam. Evgen Zohar, Motvarjevci 38. Le-180

WARTBURG, letnik 1975, prodam. Informacije: G. Lakoš 62, telefon 75-415. Le-176

BARVNI TELEVIZOR GORENJE, nov, prodam. Ana Sukič, Mlajinci 26, p. Martjanci. M-2144

DVE VISOKO BREJI TELICI, kontrola A, po zelo ugodni ceni prodam. Križevci 197 v Prekmurju. M-2147

ZASTAVO 750, letnik 1982, moped AP 4 in svinjo, brejo tri mesece, prodam. Banovci 1, p. Veržej. In-293

OBRAČALNIK ZA SENO FAVORIT 220, kot nov, poceni prodam. Ogled pri Jureju Biškupu, Babinci 45, p. Ljutomer. In-296

Razdalje se krajšajo. Gostišna na Hotizi je blizu.

MALE PUJSKE PRODAM. Krog, Murska 56. M-2057

POSTELJO Z JOGI VLOŽKOM, ohranjeno, poceni prodam. Murska Sobota, Cankarjeva 34. Ogled po 16. uri. M-EH

RENAULT 14 TL, letnik 1979, prodam. Telefon po 19. uri: 062 29-379. M-1971

KADET, letnik 1966, neregistriran, prodam. G. Petrovci 70. M-2003

DOBRO DOMAČE VINO PRODAM. Beltinci, Cankarjeva 10. M-2086

KAROSERIJO ZA ZASTAVO 401, lahko tudi po delih (vrata, pokrov, streha), prodam. Puževci 53. M-2087

ZASTAVO 101, letnik 1974, v voznem stanju, registrirano, in moped T-12, s tremi prestavami, v voznem stanju, nujno prodam. Ogled vsak dan. Vogrinčič, Pertoci 9, p. Rogašovci. M-2123

FIAT 750, registriran do julija, prodam. Stanko Feuš, Cezanjci 11/b, 69240 Ljutomer. In-288

KOMBI ZASTAVO 1300 T UGODNO PRODAM. Lipovec, Radomerščak 40/a, p. Ljutomer. In-294

KRAVO, staro štiri leta, brejo z drugim teletom, prodam. Boris Rus, Cven 66, p. Ljutomer. In-294

GOBELIN (MATI) Z OTROKOM, prodam. Božič, Cven 80/b, p. Ljutomer. In-295

HLADILNIK PRODAM. Murska Sobota, Mladinska 62. M-2150

OTROŠKO POSTELJICO in globok voziček prodam. Anica Drevnšek, Murska Sobota, Cankarjeva 82. M-2151

BREJO KRAVO PRODAM. Janez Gomboc, Otovci 8. M-2152

ŠOTOR ZA ŠTIRI OSEBE in sobni »šanka« prodam. Marič, Murska Sobota, Kroška 14, telefon 22-514. M-2153

STAREJŠO HIŠO NA GORIČKEM z nekaj zemljo, primerno za poč. hišico (voda, elektrika), ob glavni cesti in 1,20 ha gozda, prodam. Telefon: 72-278. M-2156

OSLA PRODAM. Janžev vrh 42, p. Radenci. GR-133

TRAKTOR FERGUSON F 65, s plugom in branami prodam. Ogled možen vsak dan po 16. uri. Viktor Zagorac, Žepovci 25, p. Apače. GR-136

FANTOVSKO ŠPORTNO KOLO, skoraj novo, prodam. Rajko Ploj, Cankarjeva 1, Gornja Radgona, telefon (069) 74-171. GR-143

FIAT 1300, registriran, prodam. Gornja Radgona, Trate 5. GR-146

MALE PUJSKE PRODAM. Ivan Hoheger, Tišina 41. M-2157

KRAVO, staro sedem let, brejo osem mesecev, kontrola A, prodam. Prosenjakovci 23. M-2159

TRI NOVA ZASTEKLENA OKNA STERMO, 180 x 1,20, po zelo ugodni ceni prodam. Marija Kocbek, Lutverci 50, pri Gornji Radgoni. M-2160

BREJO SVINJO PRODAM. Dolnja Bistrica 38. M-2161

RAV KOMBI, peresast, 2,20 m, z enimi valji, prodam. Borejci 23. M-2162

HARMONIKO WELTMEISTER, 48-basno, prodam. Trdkova 27, p. Kuzma. M-2163

ZAMRZOVALNO SKRINJO, LTH, 300 l, rabljeno, ugodno prodam. Gancani 58. M-2164

MOTOR ZA OPEL, generalno popravljen, 1500 ccm, s štirimi prestavami, prodam. Helena Gomboc, Murska Sobota, Štefana Kovača 6. M-2165

TRI TRIDELNA OKNA, ZASTEKLENA. Z ROLETAMI, dobro ohranjena, prodam. Lipovci 113. M-2166

LIGHT SCHOW, nov, 3-kanalni, 600 W, ugodno prodam. Telefon 74-941, interna 280 — Branko. GR-132

ENOOSNO PRIKOLICO, prekučnik, v dobrem stanju, prodam. Feliks Vrzel, Dragotinci 31, p. Videm ob Ščavnici. M-2177

NERABLJEN LEDOMAT OBOD APL-25 PRODAM. Murska Sobota, Lendavska 19/b, CAFFE BAR ATRIJ. M-2178

TELICO s teletom, kontrola A, prodam. Kapca 109. M-2175

MEŠANI GOZD V TEŠANOVCIH, 29 arov, prodam. Geza Počič, Vučja gomila 54. M-2172

KRAVO, vozno, dobro mlekarico, prodam. Velika Polana 102. M-MM

MOTOR ZA RENAULT 4 prodam za 15.000 din. Prša, Velika Polana 147. M-MM

OSEBNI AVTO LADA 1600, letnik 1980, prodam. Balazic, Hotiza 155. M-MM

WARTBURG, letnik 1976, dobro ohranjen, prodam. Marija Škafar, Lipovci 111/a. M-2167

TRAKTOR PORCHE, 14 KM, s koso in gumi voz, ugodno prodam. Murski Petrovci 15. M-2168

AVTO FIAT 1300 in ZASTAVO 750 prodam. Ogled vsak dan. Grabanoš 80, p. Videm ob Ščavnici. M-2169

OBRAČALNIK ZA SENO PRODAM. Ključaroviči 21. M-2170

STAREJŠO HIŠO V KRAMAROVCIH z 1,5 ha zemlje prodam za 1.000.000,00. Telefon 062 22-322. M-2171

KRAVO, brejo osem mesecev, prodam. Bogojina 26. M-2173

ROČNO MOTORNO KOSILNICO ROTAKS, širina kose 140 cm, prodam. Pečaroviči 86. M-2176

FIAT 125 P, registriran do marca 1985, prodam. Naslov v upravi lista. M-2181

KRAVO s teletom prodam. Stanjeveci 73. M-2182

DIANO 6, letnik 1976, obnovljeno, prodam. Simič, Beltinci. M-2183

SEDEM FOTELJEV in tapetirani kuhinjski kotiček prodam. Robert Novak, Bakovci, Cvetna 5, telefon 76-048. M-2184

POHIŠTVO ZA SPALNICO, skoraj novo, prodam. Telefon 23-191. M-2185

TOMOS AVTOMATIK IN FERGUSONOV PLUG, 10-col-ni in gumi 750 x 16 s platiščem prodam. Bakovci, Partizanska 30. M-2186

MALE PUJSKE PRODAM. Rakičan, Tomšičeva 2. M-2188

JAWO, 350 ccm, staro petnajst mesecev, prevoženih 1300 km, prodam. Murski vrh 5, p. Radenci. M-2189

PUJSKE, stare osem tednov, prodam. Rakičan, Zvezna 15. M-2190

DVE GARDEROBNI OMARI (oranžno beli) in 170-litrski hladilnik po ugodni ceni prodam. Mazouzi, Murska Sobota, Vrtna 6, telefon 21-628. M-2179

FIAT 132 GLS, letnik 1976, s plinsko napravo prodam za 370.000 din. Jambor, St. Rozmana 8, telefon 21-685, dopoldne 21-750. M-2192

LADO 1200, letnik 1974, prevoženih 85.000 km, garažirano, prodam. Markišavci 8. M-2194

OBRAČALNIK ZA KOSILNICO BCS PRODAM. Zdenko Vogrinec, Zg. Kamenščak 7, p. Ljutomer. In-299

MALE PUJSKE PRODAM. Krog 72. M-2211

POHIŠTVO ZA OTROŠKO SOBO, malo rabljeno, ugodno prodam. Murska Sobota, Matija Gubca 18/a. M-2196

OBNOVLJENO ZASTAVO 101, nov električni agregat in barvni televizor GORENJE na daljinsko upravljanje, nov, prodam. Sinic, Zenkovci 63. M-2198

MALE PUJSKE PRODAM. Ogled po 15. uri: Rakičan, Prešernova 18. M-2199

MALE PUJSKE PRODAM. Velika Polana 157. M-2201

KOMPLETNO 3-FAZNO VODOVODNO ČRPALKO PRODAM. Murska Sobota, Cankarjevo naselje 40. M-2202

DVE KRAVI, ena stara 3 leta, šest mesecev breja in druga stara 9 let, pripuščena, vozna, dobra mlekarica, prodam. Kovačevci 38, p. Grad. M-2203

ZASTAVO 750, letnik 1978 (cena 35.000 din) in moped s 4 prestavami ter gume 145 x 12 in dve gumi 175 x 13, nove, prodam. Dankovci 26. M-2204

PUJSKE PRODAM. Gider, Tropovci 32. M-2205

SALONITKE, 8-valne, 50 kosov, rjave, prodam. Naslov v upravi lista. M-2207

MALE PUJSKE PRODAM. Krog, Trubarjeva 42. M-2208

LAHKI GUMI VOZ PRODAM. Naslov v upravi lista. M-2209

KRAVO, v devetem mesecu brejo, prodam. Turnišče, Pod logom 27. M-2214

ZASTAVO 101, letnik 1979, prodam. M. Sobota, Cankarjeva 42. M-2191

Dragima staršema HELENI in BELEKU MARIČEVIMA iz Nuskove ob praznovanju 26. obletnice poroke iskreno čestita ter želi še veliko praznovanj, predvsem pa trdnega zdravja — hčerka z možem, vnuk Matej pa pošilja starima staršema 26 poljubčkov.

OPREMLJENO SOBO ODDAM DVEMA DEKLETOMA. Štefana Kuzmiča 5. M-2197

OPREMLJENO SOBO s posebnim vhom oddam. Murska Sobota, Partizanska 50. M-2203

zaposlitve

GOSTIŠČE MID Mostičje 1, p. Črni Kal pri Kopru takoj zaposli kuharja ali kuharico. Stanovanje, hrana in OD po dogovoru. M-2106

KV FRIZERSKO POMOČNICO z nekaj prakse zaposli FRIZERSKI SALON Majda, Gornja Radgona, Kerenčičeva 7. M-2193

razno

K HIŠI SE JE ZATEKEL BELO PISANI PES. Lastnik ga lahko dobi pri Agici Šabjan, Murska Sobota, Cankarjevo naselje 17. M-2187

DVE ENOSOBNI STANOVANJI V MARIBORU menjam za trisobno v Lenartu ali Gornji Radgoni. Franc Korošec, Maribor, Raičeva 3, telefon 069 74-991. M-2193

DOBRODELNA USTANOVA NUJNO VZAME V NAJEM ZA DOBO PET LET HIŠO ALI DEL HIŠE. Ponudbe pošljite na naslov: Korat, Murska Sobota, Trstenjakova 8. M-2195

kupim

PANJE ZA ČEBELE KUPIM. Milan Kranjc, Radoslavci 13, p. Bučkovci. In-289

KOZO, po možnosti molzno ali z mladičem kupim. Naslov v upravi lista. M-2146

sobe

SOBO ali garsonjero (smer Radenci—Radgona) iščem. Ponudba pod šifro „RADENCI“. M-2081

SOBO s posebnim vhom ali garsonjero v Murski Soboti išče mati z odraslo hčerko. Mešič Štefan, Marija, Murska Sobota, St. Rozmana 8, telefon 23-376. M-2116

INA-NAFTA LENDAVALA

Razpisna komisija pri delavskem svetu TOZD Strojne delavnice

Razpisuje

v skladu s splošnimi samoupravnimi akti, družbenim dogovorom o temeljnih kadrovske politike v občini Lendava in sprejetim sklepom delavskega sveta TOZD prosta dela in delovne naloge

1. Tehnični vodja TOZD
2. Obratovodja proizvodnje
3. Vodja priprave proizvodnje
4. Vodja tehnične kontrole

Kandidati morajo poleg splošnih pogojev izpolnjevati še naslednje:

- pod 1. da imajo visokošolsko izobrazbo strojne smeri in vsaj 5 let ustreznih delovnih izkušenj in da obvladajo vsaj en tuji jezik;
 - 2., 3. da imajo visokošolsko ali višješolsko izobrazbo strojne smeri in vsaj 4 leta ustreznih delovnih izkušenj;
 4. da imajo višješolsko izobrazbo strojne smeri in 4 leta ustreznih delovnih izkušenj.
- Od kandidatov se pričakuje sposobnost vodenja, organiziranja in dela z ljudmi ter aktivno zavzemanje za razvoj samoupravljanja.
- Kandidat bo izbran za dobo 4 let.
- Pismene ponudbe s potrebnimi dokazili sprejema kadrovska služba INA-Nafte Lendava z oznako „Za razpisno komisijo“ 15 dni od dneva objave. Kandidati bodo o izbiri obveščeni v 30 dneh od poteka objave.

Ljubi mož, očka in sin, spiš v temni jamici, naše srce pa joče in trpi v žalosti.

V SPOMIN

16. maja je minilo šest let, polnih žalosti, odkar je za vedno utihnilo srce ljubega moža, očeta in sina

Ernesta Baleka

iz Adrianec

Z bolečino v srcih se iz dneva v dan zavedamo krute resnice, ki je prinesla v naš dom toliko žalosti. Bil si poln življenjskih ciljev, toda kruta usoda je hotela drugače in te je odtrgala od nas. Zelo te pogrešamo, mnogo prežgodaj si nas zapustil. Praznina za teboj je boleča, a spomin na tebe ne bo nikoli ugasnil.

Hvala vsem, ki se ga še spominjate, poslednji dom krasite s cvetjem in na njem prižigate sveče.

Žalujoči: žena Zlatica, sin Ernest, hčerka Slavica, oče in mama

VESTNIK

Štefan Dravec (direktor in glavni urednik), Juš Makovec (pomočnik direktorja in glavnega urednika), Jože Šabjan (odgovorni urednik), Brigita Bavčar, Jani Dominko, Jože Graj, Milan Jerše, Ludvik Kovač, Dušan Loparnik, Feri Maučec (šport), Vlado Paveo, Štefan Sobočan, Janko Stolnik (dopisništvo), Branko Zunc, Ginter Lendre (tehnični urednik), Nevenka Emri (lektor). Naslov uredništva in uprave: Murska Sobota, Titova 29/1 — Telefon: novinarji 21-232, 21-064 in 21-383; direktor in glavni urednik, odgovorni urednik, naročniški oddelek, računovodstvo, gospodarsko-propagandna služba in tajništvo 21-064 in 21-383; dopisništvo Gornja Radgona tel. 74-597, dopisništvo Lendava tel. 75-085 in dopisništvo Ljutomer tel. 81-317 — Nenaročenih rokopisov in fotografij ne vračamo. — Celoletna naročnina 470,00 din, polletna 235,00 din, letna naročnina za inozemstvo 1.100,00 din, celoletna naročnina za delovne organizacije 630,00 din. Tekoči račun pri SDK Murska Sobota 51900-603-30005 — Devizni račun pri Jugobanki Ljubljana 501005620-000112-25730-30-4-01176 — Cena posamezne številke 13,00 din. Tiska ČGP Večer Maribor — Po pristojnem mnenju je Vestnik oproščen plačila temeljnega davka od prometa proizvodov.

Glasilo občinskih konferenc SZDL Murska Sobota, Gornja Radgona, Lendava in Ljutomer — Izdaja Zavod za časopisno in radijsko dejavnost Murska Sobota, Titova 29/1 — Ureja uredniški odbor:

Radijski in televizijski spored od 18. do 24. maja

PETEK	SOBOTA	NEDELJA	PONEDELJEK	TOREK	SREDA	CETRTEK
RADIO MURSKA SOBOTA 16.00 — Pet najboljših ta teden ... 16.30 — Aktualno v petek, 18. maja (mladinska oddaja, Kam konec tedna), 18.00 — Najlepše želje s čestitkami in pozdravi, 19.00 — Vključitev osrednjega slovenskega sporeda.	RADIO MURSKA SOBOTA 16.00 — Glasbena podela po vašem izboru, 16.30 — Aktualno v soboto, 19. maja (Sobotna reportaža, Naš nasvet, Iz društvene dejavnosti, Li-stamo po Vestniku), 18.00 — Najlepše želje s čestitkami in pozdravi, 19.00 — Vključitev osrednjega slovenskega sporeda. DEŽURSTVO: 14.00 do 16.00 (telefon: 21-232).	RADIO MURSKA SOBOTA 10.05 — Najlepše želje s čestitkami in pozdravi, 11.00 — Srečanje na pomurskem valu, 12.00 — Spored v madžarskem jeziku, 13.00 — Doma in onkraj meja, 13.30 — V nedeljo popoldne (kmetijska oddaja, humoristično-satirična priloga), 14.30 — Najlepše želje s čestitkami in pozdravi, 16.00 — Vključitev osrednjega slovenskega sporeda. DEŽURSTVO: 9.00 do 13.00 (telefon: 21-232)	RADIO MURSKA SOBOTA 16.00 — Po domače, 16.30 — Aktualno v ponedeljek, 21. maja, (šport, Najbolj iskane plošče preteklega tedna), 18.00 — Najlepše želje s čestitkami in pozdravi, 19.00 — Vključitev osrednjega slovenskega sporeda.	RADIO MURSKA SOBOTA 16.00 — Vrtljak popev-karskih novosti, 16.30 — Aktualno v torek, 22. maja (Gospodarska tema, Iz krajevnih skupnosti), 18.00 — Sotočje, 19.00 — Vključitev osrednjega slovenskega sporeda.	RADIO MURSKA SOBOTA 16.00 — Iz domačega glasbenega arhiva, 16.30 — Aktualno v sredo, 23. maja (pogovor z gostom v živo, iz delovnih kolektivov), 18.00 — Najlepše želje s čestitkami in pozdravi, 19.00 — Vključitev osrednjega slovenskega sporeda.	RADIO MURSKA SOBOTA 16.00 — Glasba skozi stoletja, 16.30 — Aktualno v četrtek, 24. maja, (kultura, prispevek s prodaja SLO in DS), 18.00 — Najlepše želje s čestitkami in pozdravi, 19.00 — Vključitev osrednjega slovenskega sporeda.
TV LJUBLJANA 8.50 Tv v šoli: TV kole-dar. Zgodba, Francočina. Odmor. Marko Marulič. Poročila. 10.35 Tv v šoli: Zgodovina — Doba kate-dral. Risanka. Naši kraji: Srem. Elektronski računal-niki. Risanka. L. N. Tolstoj. Glasbena revija (do 12.30). 17.20 Poročila. 17.25 Rock portret: Tomaž Domicelj — oddaja Tv Novi Sad. 17.55 Modro poletje, španska mladinska nanizanka. 18.25 Obzornik Ljubljanskega ob-močja. 18.40 Krasko pod-zemlje, izobraževalna odda-ja iz niza Kras. 19.10 Risan-ka. 19.20 Cik cak. 19.24 Tv in radio nocoj. 19.25 Zrno do zrna. 19.30 Tv dnevnik 1. 19.55 Vreme. 19.57 Propa-gandna oddaja. 20.00 Vče-raj za jutri: Kmalu bomo začeli dokumentarna serija. 20.35 Propagandna oddaja. 20.40 Ne prezrite. 20.55 Tv kviz. 22.05 Tv dnevnik 2. 22.20 Nekaj zloznega, ame-riški film. 23.30 Poročila	TV LJUBLJANA 8.00 Poročila. 8.05 Slo-venške ljudske pravljice: O štirih bratih. 8.20 Pedenj-žep. 8.55 Jole Jole. otroška serija Tv Titograd. 9.25 Diamanti na nebu, angleška dokumentarna serija. 10.15 Včeraj za jutri: Leto dni, dokumentarna serija. 10.50 Poročila (do 10.55). 17.50 Poročila. 17.55 Ribiči iz Moorhovda, zahodnonem-ška nadaljevalka. 18.45 Ču-deži narave: Skrivnostni svet plazilcev. kanadska poljudnoznanstvena serija. 19.10 Risanka. 19.20 Cik cak. 19.24 Tv in radio nocoj. 19.26 Zrno do zrna. 19.30 Tv dnevnik. 19.55 Vreme. 19.57 Propagandna oddaja. 20.00 Steklena hiša, ameri-ški film. 21.30 Propagandna oddaja. 21.35 Zrcalo tedna. 21.55 Bodite z nami, zabav-no glasbena oddaja Tv Beo-grad. 22.45 Poročila	TV LJUBLJANA 8.50 Poročila. 8.55 Živ-žav, otroška matineja. 9.45 Modro poletje, ponovitev španske mladinske nanizan-ke. 10.15 M. Smoje: Veli-ko mesto, nadaljevalka Tv Zagreb. 11.40 625, od-daja za stik z gledalci. 12.00 Kmetijska oddaja. 13.00 Poročila (do 13.05). 15.25 Po domače: Kvintet bratov Zupan. 15.45 Poročila. 15.50 Spiralne stopnice, ameriški film (čb). 17.10 Športna poročila. 17.25 Športna poročila. 17.25 Beograd: PJ v vaterpolu — Partizan: Jug. prenos Beo-grad. 18.25 Visok pritisk zabavno glasbena oddaja Tv Koper. 19.10 Risanka. 19.20 Cik cak. 19.24 Tv in radio nocoj. 19.26 Zrno do zrna. 19.30 Tv dnevnik. 19.55 Vreme. 19.57 Propa-gandna oddaja. 20.00 M. Kranjec: Strici so mi pove-dali. Tv nadaljevalka. 21.10 Propagandna oddaja. 21.15 Rodovi. dokumentarna od-daja. 21.45 Športni pregled. 22.15 Poročila	TV LJUBLJANA 8.50 Tv v šoli: Tv kole-dar. Zgodba, Makedončina. Zgodbe in pesmi za vas. Spominski park Kumrovec. Poročila. 10.35 Tv v šoli: Tv berilo. Risanka. Angleščina. Drago Pantič. Risanka. Iz arhiva šolske Tv. Baletni upi (do 12.30) Beograd. 17.20 Poročila. 17.25 Zgod-be iz nepričane, otroška serija Tv Beograd. 17.55 Posvetovanje s Camrid-geom angleški film z beo-grajskega mednarodnega festivala znanstvenega in tehničnega filma 84. 18.25 Podravnki obzornik. 18.40 Pet minut za rekreacijo. 18.45 Zdravo, mladi. 19.15 Risanka. 19.20 Cik cak. 19.24 Tv in radio nocoj. 19.26 Zrno do zrna. 19.30 Tv dnevnik 1. 19.55 Vreme. 19.57 Propagandna oddaja. 20.00 M. Parker: Primer Barbare Parsons, kanadska drama. 20.50 Propagandna oddaja. 20.55 Dokumenta-rec meseca: Huda luknja. 21.30 Jazz na ekranu: John Lindberg. George Lewis duo. 22.00 Tv dnevnik 2	TV LJUBLJANA 8.50 Tv v šoli: Tv kole-dar. Kaj je samoupravlja-nje. Za učitelje. Otroci ustvarjajo. Predstavljamo vam. Neuvrščeni — vest človeštva. Zanimivo potova-nje. Poročila. 10.35 Tv v šoli: Zadržita rastlinskega laboratorija. Risanka. Bota-niki. Tehniška ustvarjalnost mladih. Risanka. Glasbeni pouk — Dirigiranje: Govor-ni jezik (do 12.30) Beograd. 16.30 Šolska Tv: Galaktična enciklopedija, dokumentar-na oddaja iz niza Vesolje. 17.30 Poročila. 17.35 Zgod-be o Poluhcu: Poluhcu naj-de starše, otroška nadalje-vanka. 17.50 Glasbeni ama-terji: KUD Ramiz Sadiku. oddaja Tv Priština. 18.25 Obalno-Kraški obzornik. 18.40 Pustolovščina: Mali princ, otroška oddaja Tv Beograd. 19.10 Risanka. 19.20 Cik cak. 19.24 Tv in radio nocoj. 19.26 Zrno do zrna. 19.30 Tv dnevnik 1. 19.55 Vreme. 19.57 Propa-gandna oddaja. 20.00 N. Gordimer: Šest čevljev zem-lje, zahodnonemška nado-ljevalka. 21.05 Mednarod-na obzorja. 22.05 Tv dnev-nik 2	TV LJUBLJANA 8.50 Tv v šoli: Tv kole-dar. Čuvarki našega neba. Alko-hol in nikotin. Mi smo Titovi — Tito je naš. Spo-znajmo svoje telo — Želo-dec. Poročila. 10.35 Tv v šoli: Nevretenčarji — Peri-patos. Risanka. Rajska oaz-a. Čisto perilo. Plavanje je potrebno. Baletni upi (do 12.30). 18.00 Poročila. 18.05 Ciciban, dober dan: Papir-nati čolnari. 18.25 No-tranjski obzornik. 18.40 Os-ovanje morja, potopisna reportaža Tv Zagreb. 19.10 Risanka. 19.20 Cik cak. 19.24 Tv in radio nocoj. 19.26 Zrno do zrna. 19.30 Tv dnevnik 1. 19.55 Vreme. 19.57 Propagandna oddaja. 20.00 Film tedna: Kako zelena je bila moja dolina, ameriški film (čb). 21.50 Majhne skrivnosti velikih kuharskih mojstrov. 21.55 Tv dnevnik 2. 22.05 Omizje	TV LJUBLJANA 8.50 Tv v šoli: Tv kole-dar. Kaj potrebujem da zrastem. Koloidi. Otroci ustvarjajo. Doba zorenja. Poklicna us-meitev. Poročila. 10.35 Tv v šoli: Kemija: Fosfor. Ri-sanka. Izobraževalna repor-taža. Risanka. Črkostavec. Govorni jezik (do 12.20). 16.55 Šolska Tv: Galaktič-na enciklopedija, dokumen-tarna oddaja iz niza Vesolje. 17.55 Poročila. 18.00 Igraj-mo se gledalci: Kaj je igranje. 18.25 Koroški ob-zornik. 18.40 Na sedmi stezi. 19.10 Risanka. 19.20 Cik cak. 19.24 Tv in radio nocoj. 19.26 Zrno do zrna. 19.30 Tv dnevnik 1. 19.55 Vreme. 19.57 Propagandna oddaja. 20.00 Tednik. 21.00 Propagandna oddaja. 21.05 R. Gadeny: Kennedy, ame-riška nadaljevalka. 22.00 Tv dnevnik 2
TV ZAGREB Prvi program 8.50 Tv v šoli. 16.40 Tv v šoli. 17.40 Poročila. 17.45 Otroška oddaja. 18.15 TV kole-dar. 18.25 Kronika re-ških občin. 18.45 Aktualno-sti. 19.15 Risanka. 19.30 Dnevnik. 20.00 V tretjem reichu. 20.50 Bodite z nami. 21.35 Dnevnik. 21.50 V petek ob desetih.	TV ZAGREB Prvi program 8.35 TV v šoli. 16.40 Sedem Tv dni. 16.10 Poro-čila. 17.15 TV kole-dar. 16.25 Nogomet: Budućnost—Že-ljeznik. 18.15 Mali kon-cert. 18.30 Dosje. 19.15 Risanka. 19.30 Dnevnik. 20.00 Veliki spretnež (film). 21.40 Dnevnik. 21.55 Pred polnočjo.	TV ZAGREB Prvi program 10.20 Poročila. 10.30 Ne-deljsko dopoldne. 12.00 Kmetijska oddaja. 13.00 Družinski magazin. 13.30 Vzgojna oddaja. 14.00 Na-rodna glasba. 14.30 Planet opic. 15.20 Včasih v nedeljo. 17.25 Človek, ki je prišel na večerjo (film). 18.55 Risan-ka. 19.30 Dnevnik. 20.00 Strici so mi povedali. 21.15 Športni pregled. 21.45 Poto-pis. 22.15 Dnevnik	TV ZAGREB Prvi program 8.50 Tv v šoli. 16.40 Tv v šoli. 17.40 Poročila. 17.45 Slovenske pravljice. 18.15 TV kole-dar. 18.25 Kronika varažinskih občin. 18.45 Zdravo mladi. 19.15 Risan-ka. 19.30 Dnevnik. 20.00 Klofuta družbenemu okusu (drama). 21.00 Izbrani tren-utki. 21.05 Paralele. 21.35 En avtor. en film. 21.55 Dnevnik.	TV ZAGREB Prvi program 8.50 Tv v šoli. 16.50 Tv v šoli. 17.40 Poročila. 17.45 Mali svet. 18.15 TV kole-dar. 18.25 Kronika osije-ških občin. 18.45 Glasbena oddaja. 19.15 Risanka. 19.30 Dnevnik. 20.00 Notra-njepolitična oddaja. 20.55 Amok (film). 22.45 Dnev-nik.	TV ZAGREB Prvi program 8.50 Tv v šoli. 17.40 Poročila. 17.45 Taktu — Eskimske zgodbe. 18.15 TV kole-dar. 18.25 Kronika si-ških občin. 18.45 Narodna glasba. 19.15 Risanka. 19.30 Dnevnik. 20.00 Film. 21.30 Gibljive slike. 22.30 Dnev-nik.	TV ZAGREB Prvi program 8.50 Tv v šoli. 17.55 Tv v šoli. 17.40 Poročila. 17.45 Pešec v avtomobilu. 18.15 TV kole-dar. 18.25 Kronika splitskih občin. 18.45 Mali, veliki svet. 19.15 Risanka. 19.30 Dnevnik. 20.00 Moni-tor. 21.05 Ne tako davno. 21.50 Dnevnik.
TV AVSTRIJA Prvi program 9.00 Poročila. 10.30 Dru-žinski spored. 13.00 Poročila. 17.00 Poročila. 17.05 Eci, peci, pec. 17.30 Risanka. 17.55 Španček Zaspantek. 18.00 Pan-optikum. 18.30 Družin-ski magazin. 19.00 Avstrija danes. 19.30 Čas v sliki. 20.15 Primer za dva. 21.15 Modna revija. 21.20 Prednost. 22.25 Sport.	TV AVSTRIJA Prvi program 9.00 Poročila. 9.05 Tv v šoli. 10.35 Dih krzna (film). 12.10 Nočni studio. 13.15 Po-ročila. 15.00 Sedmi otrok (film). 16.20 Nočni jezdec. 16.45 Lutke. 16.55 Spoznaj nevarnost. 17.00 Poročila. 17.05 Abeceda športa. 17.30 Skrivnostne globine. 17.55 Španček Zaspantek. 18.00 Tedenski Tv spored. 18.25 V soboto zvečer. 19.00 Avstrija danes. 19.30 Čas v sliki. 20.15 Stavimo, da ... 22.05 Sport. 23.05 Kot je bogu všeč.	TV AVSTRIJA Prvi program 10.00 Sport. 12.00 Tiskov-na ura. 13.00 Vzgojna odda-ja. 15.00 Obešanje z odlogom (film). 16.10 Burleska. 16.25 Ena, dva ali tri. 17.16 Risan-ka. 17.40 Celadek. 17.45 Klub seniorjev. 18.30 Narod-na glasba. 19.00 Avstrija v sli-ki. 19.30 Čas v sliki. 20.15 Pred viharjem. 21.15 Dobro se je začelo. 22.00 Nočni stu-dio.	TV AVSTRIJA Prvi program 9.00 Poročila. 9.05 Tv v šoli. 10.30 Veliki Waldo Pep-per (film). 12.15 En dan na otoku Conley. 13.00 Poroči-la. 17.00 Poročila. 17.05 Eci, peci, pec. 17.30 Pasje zgodbi-ce. 17.55 Španček Zaspantek. 18.00 Hitreje, višje, močnejše. 18.30 Družinski magazin. 19.00 Avstrija danes. 19.30 Čas v sliki. 20.15 Sport v ponedeljek. 21.15 Ceste San Francisca. 22.00 Časovna ča-rovinja. 22.50 Poročila.	TV AVSTRIJA Prvi program 9.00 Poročila. 9.05 Tv v šoli. 10.30 Zlati časi. 11.20 Sport v ponedeljek. 12.15 Avstrija v sliki. 12.40 Schil-ling. 13.00 Poročila. 17.00 Poročila. 17.05 Eci, peci, pec. 17.30 Oddaja z miško. 17.55 Španček Zaspantek. 18.00 Risanka. 18.30 Družinski ma-gazin. 19.00 Avstrija danes. 19.30 Čas v sliki. 20.05 80 let FIFA. 22.00 Veliki zastoj (film).	TV AVSTRIJA Prvi program 9.00 Poročila. 9.05 Tv v šoli. 10.30 Sedmi otrok (film). 11.55 Burleska. 12.15 Čebelar Frisch. 13.00 Poroči-la. 17.00 Poročila. 17.05 Lut-ke. 17.30 Čebelica Maja. 17.55 Španček Zaspantek. 18.00 Pisarniške zgodbe. 18.30 Družinski magazin. 19.00 Avstrija danes. 19.30 Čas v sliki. 20.15 Sport.	TV AVSTRIJA Prvi program 9.00 Poročila. 9.05 Tv v šoli. 10.30 Sport. 12.15 Klub seniorjev. 13.00 Poročila. 17.00 Poročila. 17.05 Eci, peci, pec. 17.30 Levo od ping-vinov. 17.55 Španček Zaspantek. 18.00 TV kuhinja. 18.30 Družinski magazin. 19.00 Avstrija danes. 19.30 Čas v sliki. 20.15 Avgust Močni (TV film). 21.45 Zunanjepo-litična oddaja.
TV MADŽARSKA 8.05 in 14.50 Šolska Tv. 10.05 Kratki filmi: Gozdni leksikon; Saška zakladnica; Višavje Hardanger; Storklje se vračajo. 16.15 Izvidnica na nebu, 4. (zadnji) del nadaljevalke, pon. 18.00 Okno, reportaže. 19.30 Tv dnevnik. 20.00 Sedim in kramljam; T. Vitray. 21.05 Klicanje duhov, Tv igra. 22.30 Naš gost: Ansambel Big band. Novi Sad. 22.55 Tv dnevnik.	TV MADŽARSKA 8.05 Naš ekran. 8.25 Za otroke. 10.55 Ponovitve. 14.50 Obiskovalci. 6. del. 15.40 Diredandj. 16.30 Za najstnike. 17.25 Računal-niki. 7. del. 17.50 Kitajske pokrajine in ljudje. 18.35 Diagnoza, reportaže. 19.30 Tv dnevnik. 20.00 Telepo-dij vam predstavlja: kaba-rei. 21.15 Mojsrške arije. 21.45 Hitchcockova serija: Psycho, ameriški film za starejše od 18 let. 23.35 Tv dnevnik.	TV MADŽARSKA 8.30 Spored za otroke. 14.20 Kodaly: Kallajski ples. 14.40 Vročča dirka. avanturistični Tv film. 16.20 Napoved sporeda. 16.45 Kitajske pokrajine in ljudje. 17.20 Možgansko prvenstvo. 18.00 Delta. 19.00 Teden. 20.00 Serija Viktor Gertler: Zlati človek, madžarski film. 21.55 Umetnina tedna. 22.00 Janos Pilinsky: KZ — orato-rij. 22.40 Poročila.	TV MADŽARSKA 21. maja — ponedeljek: Ni sporeda	TV MADŽARSKA 8.05 in 14.50 Šolska Tv. 10.20 Vsak dan je drugačen. TV film. 17.00 Tigris; Heyerdahlovo avanturistič-no potovanje. 3. del. 17.55 Vrt stare glasbe. 18.25 Agrarni svet; naš vrt, naša hiša. naše dvorišče. 19.30 Tv dnevnik. 20.00 Kariera nekega sleparja. 3. del. 21.00 Studio 84. 22.00 Tve-ganje; svetovnogospodar-ski magazin. 22.30 Tv ogledalo. 22.40 Tv dnevnik.	TV MADŽARSKA 8.05 in 14.25 Šolska Tv. 9.50 Ponovitve: Delta; Obiskovalci. Center Pompi-dou. 17.10 Jesenska zgodba. sovjetski Tv film. 18.20 Ekran na ekranu: Veliki oNca. 19.30 Tv dnevnik. 19.55 NOGOMET. Madžarska—Norveška, prijateljska nogometna tekma. pre-nos iz Szekesfehervara. 21.50 Modra luč; kriminali-stične reportaže. 23.00 Tv dnevnik.	TV MADŽARSKA 8.25 in 15.00 Šolska Tv. 9.35 Tiše z basi, franc. film. 11.25 Papagajska gugalnica. nemški film. 16.25 Rešuj-mo; naloge iz kemije. 17.25 Tv borza. 17.35 TTT. 17.2. 18.30 Telesport. 19.30 Tv dnevnik. 20.00 Naj ... ne-navadni rekordi in rekor-derji. 21.15 Umetnina ted-na. 21.20 Ozadje vesti; po-gledi, mnenja o javnih vprašanjih. 22.15 Finski čudež. 22.45 Tv dnevnik.
TV KOPER 14.00 Odprta meja — Infor-mativna oddaja v slovenskem jeziku — videoteleks. 16.30 Odprta meja — Informativna oddaja v slovenskem jeziku — videoteleks. 17.00 TVD poročila. 17.05 Tv šola: mala Hexy — animirani lutkovni film. Nasel-bine vzdolž Save — dokumen-tar-rec iz serije reka Sava; Emily — risanka. 18.00 Lovec — televizijski film. 18.50 Risanka. 19.30 TVD stičišče. 19.50 Deset minut glasbe. 20.00 Aktualna tema. 20.30 Fant s trobento — film — igrajo: Kirk Douglas, Lauren Bacall. Režija: Michael Curtiz. 22.00 Turistični atlas. 22.20 TVD vse danes. 22.30 Visok pritisk — glasbena oddaja.	TV KOPER 15.25 Fant s trobento — film — igrajo: Kirk Douglas, Lauren Bacall. Režija: Michael Curtiz. 16.55 TVD poročila. 17.00 No-gomet — Titograd: Buduć-nost—Željeznik — Jugosl, pr-ven. 18.45 Risanka. 19.30 Tv stičišče. 19.50 Ameriške komike. 20.00 Folk art: Folklorna skupi-na Tine Rožane. 20.30 Lucy in njeni — televizijski film. 21.00 Diamanti na nebu — dokumen-tarna oddaja. 22.00 Tv dnevnik vse danes. 22.10 Črne nogavice — film — igrajo: John Richard-son, Dagmar Lassander. Ninet-to Davoli. Režija: Tano Cimarosa	TV KOPER 19.30 Stičišče — tednik TV dnevnik. 19.45 Visoki pritisk — glasbena oddaja. 20.30 Veliki variete — film — Igrajo: Maria Fiore, Alberto Sordi, Vittorio De Sica. Režija: Dome-nico Paolella. 19.00 Športni pregled. 19.30 TVD stičišče. 19.50 Deset minut glasbe. 20.00 Opera narave — dokumentarna oddaja. 20.30 Deček in veverica — televizijski film iz serije Monrojevi.	TV KOPER 14.00 Odprta meja — Infor-mativna oddaja v slovenskem jeziku — videoteleks. 16.30 Odprta meja — Informativna oddaja v slovenskem jeziku — videoteleks. 17.00 TVD poročila. 17.05 Tv šola: Cudeži narave — dokumentarna oddaja. 17.30 Veliki variete — film — Igrajo: Maria Fiore, Alberto Sordi, Vittorio De Sica. Režija: Dome-nico Paolella. 19.00 Športni pregled. 19.30 TVD stičišče. 19.50 Deset minut glasbe. 20.00 Opera narave — dokumentarna oddaja. 20.30 Deček in veverica — televizijski film iz serije Monrojevi.	TV KOPER 17.00 TVD poročila. 17.05 Tv šola: Kim & CO — televizijski film; Potovanja skozi čas in prostor — dokumentarec iz serije Kozmos — Carla Sagan-a. 18.00 Deček in veverica — televizijski film iz serije Monrojevi. 18.50 Risanka. 19.30 TVD stičišče. 19.50 Deset minut glas-be. 20.00 Obzorja: Pivski samo-stan. 20.30 Ledeno pivo v Alek-sandri — film — igrajo: John Mills. Silviy Syms, Anthony Quayle. Režija: Jack Lee-Thompson. 19.10 Risanka. 19.30 TVD stičišče. 19.50 Deset minut glasbe. 20.00 Kultura panorama. 20.30 Prekupčevanje heroina — televizijski film iz serije Ryan. 21.20 Turistični vodič — v sodelovanju s Kompas Hertz. 21.30 Tv vse danes. 21.40 Folk art: Folklorna skupina Kolo iz Beograda	TV KOPER 14.00 Odprta meja — Infor-mativna oddaja v slovenskem jeziku — videoteleks. 16.30 Odprta meja — Informativna oddaja v slovenskem jeziku — videoteleks. 17.00 TVD poročila. 17.05 Tv šola: Adolescenca 17.30 Ledeno pivo v Aleksandri — film — Igrajo: John Mills, Silviy Syms, Anthony Quayle. Režija: Jack Lee-Thompson. 19.10 Risanka. 19.30 TVD stičišče. 19.50 Deset minut glasbe. 20.00 Kultura panorama. 20.30 Prekupčevanje heroina — televizijski film iz serije Ryan. 21.20 Turistični vodič — v sodelovanju s Kompas Hertz. 21.30 Tv vse danes. 21.40 Folk art: Folklorna skupina Kolo iz Beograda	TV KOPER 14.55 TVD poročila. 17.00 Nogomet — Finale jug. pokal. 18.30 Prekupčevanje heroina — televizijski serijski film RYAN. 19.15 Risanka. 19.30 TVD stičišče. 19.50 Z nam pred kamero. 20.30 Lovec — televizijski serijski film. 21.20 Turistični vodič — v sodelovanju s Kompas Hertz. 21.30 TVD vse danes. 21.40 Videomix — glasbena oddaja v živo z glasbenimi žejarni in nagradnimi igrami

ZAHVALA

19. aprila nas je nenadoma in nepričakovano, komaj v 49. letu starosti, za vedno zapustil dragi mož in oče

Štefan Kolar

iz Beltincev

Ob boleči izgubi se iskreno zahvaljujemo vsem sosedom, sorodnikom, prijateljem, znancem in vsem, ki ste ga v tako velikem številu pospremili na njegovi zadnji poti in njegov grob zasuli s cvetjem in venci. Hvala duhovniku za pogrebni obred, pevcem za odpete žalostinke, govornikom iz Mesne industrije in predstavniku KS za poslovilne besede, sodelavcem iz TOZD Predelava in KZ Panonka ter darovalcem za sv. maše.

Hvala vsem, ki ste ga spoštovali in imeli radi.

Žalujoči: žena Anica, hčerki Zdenka in Marija, sin Andrej, oče, mama in ostalo sorodstvo

ZAHVALA

Ob boleči izgubi dragega moža, očeta, starega očeta in tasta

Petra Fridaua

iz G. Radgone

se iskreno zahvaljujemo vsem sorodnikom, sosedom, prijateljem in znancem, ki so nam v težkih trenutkih kakorkoli pomagali, nas tolažili, z nami sočustvovali, darovali vence in cvetje ter ga v tako velikem številu spremljali na zadnji poti.

Posebna hvala č. g. župniku za pogrebni obred, tov. Štelcu in Filipiču za tople poslovilne besede, gasilskemu oktetu, godbi na pihala, članom GD G. Radgona, OGZ, članom in praporščakom ostalih gasilskih društev iz občine ter družinam Duh, Šek in Kampuš za sodelovanje in pomoč pri pogrebni svečanosti.

Žalujoči: VSI NJEGOVI

*Prezgodaj čas prišel je za oddih,
dom je prazen, dom je tih,
ker tebe dragi mož več ni,
da bi skupaj še bili.*

ZAHVALA

Tiho in mirno kakor je živel, je 6. aprila brez slovesa v 71. letu starosti odšel od nas ljubi mož, brat, svak in boter

Štefan Seršen

iz Černelavca

Ob boleči izgubi se zahvaljujemo vsem sorodnikom, prijateljem in znancem, ki ste našega dragega pokojnika v tako velikem številu spremljali na zadnji poti, nam pa izrekli sožalje. Hvala g. seniorju Novaku za tolažilne besede, pevcem za odpete žalostinke, tov. Perkiču za govor ob odprtem grobu in godbi za odigrane žalostinke. Hvala tudi družinam Dani, Žibrik, Katona, Pavli Flisarjevi, Marici Banfijeji in družini Štefanec za pomoč v najtežjih trenutkih, vsem sosedom in gasilcem iz Veščice.

Žalujoči: žena Marija, brata Janez in Kalman ter sestra Marija z družinami, Jolanka in Blonka z družinama, Nada z družino iz Ingolstadta ter Erika in Monika iz Veščice

ZAHVALA

V 77. letu starosti nas je po težki bolezni za vedno zapustil naš dobri oče, dedek in pradedek

Franc Dervarič

iz Zenkovec

Ob tej boleči izgubi se iskreno zahvaljujemo vsem sorodnikom, sosedom in znancem, ki ste nam v najtežjih trenutkih priskočili na pomoč, nas tolažili, našega dragega pokojnika v tako velikem številu pospremili na njegovi zadnji poti, mu darovali vence in cvetje, nam pa izrekli sožalje.

Prisrčna hvala g. duhovniku Jošarju za pogrebni obred, pevcem za odpete žalostinke, GD Zenkovci in predstavniku KS tov. Emilu Hodoščku za poslovilne besede ob odprtem grobu.

Posebna zahvala zdravniškemu in strežnemu osebju internega in kirurškega oddelka bolnišnice v M. Soboti za zdravniško pomoč in nego.

Vsem še enkrat — prisrčna hvala!

Zenkovci, 4. maja 1984

Žalujoči: sin Kalman z ženo Emo, vnuk Drago z ženo Slavico, vnukinja Nada z možem Marjanom, pravnuke Ksenija, Sandra in Dejan ter ostalo sorodstvo

V SPOMIN

Vse je minljivo, razen spomina na žalostnih pet let, odkar nas je 15. maja 1979 kruta usoda ločila od našega ljubega moža in očeta

Jožefa Šebjaniča

iz Ženavej

V naših srcih še živiš in boš živel do konca naših dni.

Žalujoči: žena Emilija in hčerka Ivanka

*Ak silni glas bi gromu vzel,
da razodel bi vsem ljudem,
kar sem trpel, saj zase vem,
nihče, nikdar bi ne verjel!
(Gradnik)*

ZAHVALA

Ob boleči in prerani izgubi dragega moža in očeta

Antona Hanžela

iz Moravca

se iskreno zahvaljujemo vsem za nesebično pomoč in razumevanje, podarjeno cvetje, vence in izrečeno sožalje, ter vsem, ki so ga v tako velikem številu pospremili na njegovi zadnji poti. Posebna zahvala sosedom in govornikom od odprtem grobu.

Žalujoči: žena Angela ter hčerki Majda in Breda z družino

ZAHVALA

Prisrčna hvala vsem, ki ste našo drago mamo, staro mamo, prababico, sestro, teto, taščo in sorodnico

Ano Polak

upokojenko
iz Murske Sobotice

v tako velikem številu pospremili na njeni zadnji poti. Hvala vsem, ki ste darovali vence in cvetje ter nam izrekli sožalje. Posebna zahvala g. kaplanu za opravljeni obred, pevcem za odpete žalostinke in dobri sosed Marjeti Sečko za vso pomoč in tolažbo.

M. Sobotica, 5. maja 1984

Žalujoči: hčerki Jožica in Margit, sinova Franjo in Slavko z družinami ter ostalo sorodstvo

ZAHVALA

4. maja 1984 nas je v 48. letu starosti nenadoma in za vedno zapustila draga žena, sestra in teta

Marija Meglič

roj. Dubrovski
iz Vogričevca 25

Ob boleči izgubi se iskreno zahvaljujemo vsem sorodnikom, znancem in prijateljem, ki ste z nami sočustvovali, nam izrekli sožalje, darovali vence ter vsem, ki ste jo pospremili na njeni zadnji poti in nam v težkih trenutkih kakorkoli pomagali.

Hvala tudi duhovniku, pevcem za odpete žalostinke in govorniku za poslovilne besede.

Žalujoči: mož Ludvik, brata Vlado in Drago z družinama, sestri Tončka in Lojzka z družinama ter ostalo sorodstvo

*Prezgodaj čas prišel je za oddih,
dom je prazen, dom je tih,
ker tebe dragi mož in očka ni,
da bi skupaj še bili.*

ZAHVALA

Boleča je resnica, ko se zavedamo, da nas je nepričakovano, tiho in brez slovesa, komaj v 43. letu starosti zapustil dragi mož in oče

Jože Skledar

iz Gomilice 8

Ob boleči izgubi se iskreno zahvaljujemo dobrim sosedom, sorodnikom, botrini, znancem in prijateljem, ki ste sočustvovali z nami, nam izrekli sožalje, darovali vence in cvetje ter vsem, ki ste ga pospremili na zadnji poti.

Prisrčna hvala g. župniku za pogrebni obred in poslovilne besede, pevcem za odpete žalostinke ter tov. Tkalcu za poslovilne besede, mladincem iz Gomilice za podarjeni šopek, kolektivu Mura, TOZD Ženski plašči, 421 brigade za podarjeni venec, učencem obeh osmih razredov OŠ Turnišče in učencem 2. v. razreda Srednje gostinske šole Radenci za podarjena šopka.

Še enkrat prisrčna hvala vsem, ki ste ga spoštovali in imeli radi.

Žaluoja žena Verona, sinova Jože in Peter, hčerka Marija, mama in ostalo sorodstvo

*Kje si ljubi mož, očka, stari oče in pradedek,
kje tvoj mili je obraz,
kje je tvoja skrbna roka,
ki skrbela je za nas?*

ZAHVALA

12. aprila nas je v 73. letu starosti za vedno zapustil naš dragi mož, očka, stari oče in pradedek

Jože Raker

iz Petrovec

Ob boleči izgubi našega najdražjega se zahvaljujemo botrini, vsem sorodnikom, znancem in prijateljem, ki so ga pospremili na njegovi zadnji poti, darovali vence, nam pa izrekli sožalje. Posebna zahvala g. duhovniku, pevcem za odpete žalostinke in predstavniku KS Petrovci Zdravku Horvatu za poslovilne besede.

Žalujoci: žena Ana, hčerki Cilika in Marija z družinama, brata Janez in Štefan z družinama, vnukinja Cilika z možem ter sinovoma Štefanom in Bojanom

V SPOMIN

8. maja so minila tri žalostna leta, odkar nas je prezgodaj zapustil naš dragi

Ludvik Trokšar

iz Dobrovnika

Prekratka so bila leta, ki smo jih preživel skupaj. Spomin na tebe bo ostal v naših srcih do konca dni.

Hvala vsem, ki se ga spominjate in obiskujete njegov prerani grob.

ŽALUJOČI: VSI TVOJI

V SPOMIN

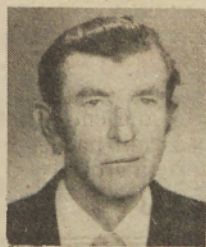
30. julija bo minilo šest let, odkar nas je zapustil dragi mož, oče in dedek

Jožef Kuzmič

iz Motovilec

Tvoje pridne roke so za vedno omahnile, le sadovi tvojega dela so ostali. Odšel si tja, kjer ni trpljenja in ne bolečine. Čeprav te ni več med nami, boš živel v naših srcih in spomin na tebe ne bo nikoli ugasnil.

Žalujoci: žena Marija, hčerka Jolanka in vnukinja Erna z družino

*Končano tvoje je trpljenje,
veroval v lepše si življenje,
bridka bolečina ostala je pri nas,
oh, kdaj zacelil jo bo čas.*

ZAHVALA

22. aprila nas je po dolgi in hudi bolezni v 56. letu starosti za vedno zapustil naš dragi mož, oče, zet in brat

Štefan Štaus

iz Renkovec

Ob tej prerani in boleči izgubi se zahvaljujemo vsem sorodnikom, botrini, prijateljem, sosedom in vsem, ki ste nam v teh težkih trenutkih priskočili na pomoč. Posebna zahvala zdravstvenemu osebju Onkološkega inštituta iz Ljubljane, zdravstvenemu osebju ambulate v Turnišču, g. župniku za pogrebni obred, pevcem za odpete žalostinke, tov. Ferčaku za poslovilne besede, delovnim kolektivom Komune, Planike, Panonije, Primata in Varstroja ter NK iz Renkovec za podarjene vence in cvetje ter izrečeno sožalje.

Vsem še enkrat — iskrena hvala!

Žalujoci: žena Marija, sinovi Bernard, Štefan, Jože in Ciril, tašča, sestre z družinami in ostalo sorodstvo

V SPOMIN

1. maja minevajo tri leta, odkar je prenehalo biti plemenito in dobro srce dragemu možu, očetu in staremu očetu

Eleku Cmoru

iz Motovilec

Še vedno je težko spoznanje, da te ni več med nami in da je ostal naš dom pust in prazen, ostali so le sledovi tvojih pridnih rok.

Vsem, ki se ga še spominjate, obiskujete njegov grob in ga krasite s cvetjem, iskrena hvala!

VSI TVOJI

*Kje si ljubi mož in očka,
kje tvoj nasmejani je obraz,
kje je tvoja skrbna roka,
ki skrbela je za nas?*

ZAHVALA

24. aprila nas je nepričakovano, tiho in brez slovesa v 27. letu starosti zapustil naš dobri mož, očka, sin in brat

Ludvik Novak

iz Kušanovec 69

Ob boleči izgubi se iskreno zahvaljujemo vsem sorodnikom, botrini, in vsem, ki so nam v najtežjih trenutkih priskočili na pomoč.

Prisrčna hvala g. duhovniku za pogrebni obred in pevcem za odpete žalostinke. Zahvala govornikom SGP Konstruktor Pomurje M. Sobota, Združenja šoferjev in avtomehaničarjev in Marti Horvat za poslovilne besede ter vsem, ki ste ga v tako velikem številu pospremili na njegovi zadnji poti, mu darovali vence in cvetje, nam pa izrekli sožalje.

Žalujoci: žena Kristina, hčerka Anita, oče, mama, sestra Marta z družino, tast in tašča ter ostalo sorodstvo

*Še vedel nisi, kaj je svet,
pa vendar moral si umreti.
Odšel v dežele si neznane,
tvojim dragim ostale so boleče rane.*

V SPOMIN

9. maja minevajo tri leta, polna žalosti, odkar smo v tiho gomilo položili ljubelega sina, brata in vnuka

Antona Gubiča

iz Trdkove

Tvoje življenje je za vedno ugasnilo, ostala sta praznina in spoznanje, da te ne bo nikoli več med nami, toda spomin na tvoj dragi lik ostane v naših srcih do konca dni.

Vsem, ki se ga še spominjate in obiskujete njegov prerani grob, iskrena hvala!

ŽALUJOČI: VSI, KI SMO TE IMELI RADI

*Prezgodaj čas prišel je za oddih,
dom je prazen, dom je tih,
ker tebe dragi mož, očka, stari oče in brat
ni, da bi skupaj še bili.*

ZAHVALA

19. aprila nas je nenadoma, tiho in brez slovesa v 55. letu starosti za vedno zapustil dragi mož, oče, stari oče in brat

Jože Žalik

iz Žižkov

Ob boleči izgubi se iskreno zahvaljujemo vsem sorodnikom, botrini, prijateljem, znancem in sosedom, ki ste mu darovali vence in cvetje, nam izrekli sožalje ter ga v tako velikem številu pospremili na njegovi zadnji poti.

Najlepša zahvala g. kaplanu za pogrebni obred in poslovilne besede, pevcem za odpete žalostinke, mladincem iz Žižkov, kolektivom Splošne bolnice M. Sobota — kirurški oddelek, Gorenja Varstroj Lendava in obrtnega podjetja Komuna Beltinci za podarjene vence.

Žalujoci: žena Marija, sinovi Jože, Mirko in Ignac z družinami, sin Vlado, vnuki, sestra Terezija z družino, sestre Katarina in Evfemija z družinama iz Kanade ter ostalo sorodstvo

ZAHVALA

V 85. letu starosti nas je nenadoma zapustil naš dobri mož, ata, stari ata, tast in brat

Franc Gaberšek

upokojenec
iz Kuzme

Ob tej boleči izgubi se iskreno zahvaljujemo vsem sorodnikom, znancem, sosedom in sovaščanom za vso pomoč v najtežjih trenutkih.

Posebna zahvala medicinskemu osebju kirurškega oddelka za intenzivno nego v M. Soboti.

Hvala g. duhovniku za pogrebni obred, pevcem za odpete žalostinke, godbi na pihala iz M. Sobote, predstavnikom KS tov. Mariču, društva upokojencev tov. Zrimu in DO za PTT promet M. Sobota.

Hvala za pismeno in ustno izrečeno sožalje, za darovane vence in cvetje ter vsem, ki ste ga v tako velikem številu pospremili na njegovi zadnji poti.

Žalujoci: žena Frida, sin Otto in hčerka Frida z družinama ter ostalo sorodstvo

V NEDELJO 20. MAJA 1984 OB 11.00 URI

Zbor pomurskih planincev v Jeruzalemu

Na zadnji seji meddruštvenega odbora planinskih društev Pomurja je bilo dogovorjeno, da bodo letošnji dan planincev Pomurja proslavili 20. maja 1984 ob 11.00 uri v Jeruzalemu. Organizacija prireditve je bila poverjena Planinskemu društvu Ljutomer. S srečanjem bodo proslavili tudi letošnji mesec mladosti. Prireditve se bodo lahko udeležili ljubitelji narave z lastnimi prevoznimi sredstvi ali pa s posebnimi avtobusi iz Ljutomera. Poleg tega bo iz Ljutomera organiziran tudi pohod mimo Ribnikov in Železnih dveri (eno uro hoda). Organizatorji pa bodo na prireditve povabili tudi ostala planinska društva, s katerimi sodelujejo. Vsi, ki bodo prišli v Jeruzalem in bodo to želeli, si bodo lahko v planinske izkaznice odtisnili poseben pečat.

Na zadnji seji meddruštvenega odbora planinskih društev Pomurja v Radencih pa so razpravljali tudi o Pomurski planinski poti, ki jo je doslej že obiskalo veliko planincev, in pa o oživitvi mladinske planinske orientacije. Dogovorjeno je bilo, da bo PD Matica iz Murske Sobotice organizirala orientacijsko tekmovalstvo za pionirje in mladince osnovnih in srednjih šol v nedeljo, 3. junija, na Vaneči. PD Radgona pa bo prevzelo skrb za organizacijo prvega planinskega tabora v juliju ali avgustu v Logarski dolini. Sicer pa so ugotovili, da so vsa planinska društva v Pomurju aktivna, razen PD Hotiza. Delujejo PD Matica, Mura, obe iz Murske Sobotice, Lenart, Radgona in Ljutomer. Planinsko društvo pa bi radi ustanovili tudi v Lendavi.

A. Zadravec

Najdenček je Srečko

V prejšnji številki smo objavili poziv občanom, naj pomagajo najti starše najdenčka iz Ljutomera. Tudi to pot je bila taka pomoč nepogrešljiva, saj so našli mater — 19-letno dekle — ki zdaj svoje dejanje obžaluje in otroka ni pripravljena dati v posvojitev. Otroku je ime Srečko.

(Šs)

GORNJI PETROVCI

27. maja bo slovesno in živahno

V krajevni skupnosti Gornji Petrovci se zavzeto pripravljajo na proslavljanje 50. obletnice ustanovitve Društva kmečkih fantov in deklet.

Praznovanje se bo začelo 26. tega meseca, ko bodo v Adrijancih pripravili Večer premurških akademikov, osrednja prireditev pa bo naslednji dan, to je 27. maja. Kot so se dogovorili na sobotnem sestanku pripravljalnega odbora, bodo pripravili povorko kmetijske mehanizacije in orodja, prikazali bodo stare običaje in organizirali tekmovalstvo koscev. Slavnostni govoromik na osrednji proslavi bo Rudi Čačinovič, v kulturnem programu pa bodo nastopili Prekmurški oktet, učenci petrovske osnovne šole in godba na pihala iz Murske Sobotice.

J. G.

SVEČANO OB SEDMEM PRAZNIKU

Krajani krajevne skupnosti Ljutomer, v katero je vključenih 4.190 občanov, že sedmič po vrsti slavijo svoj praznik v počastitev dogodka pred 41 leti, ko je 9. maja 1943 Ivan Nemec Vojko v Ljutomeru ustanovil prvi rajonski odbor OF, katerega sekretar je postal Slavko Čeh iz Ljutomera. Kmalu za tem so ustanovili še odbore OF v naseljih Noršinci, Babinci in drugje. Narodnoosvobodilno gibanje v Prlekiji se je sicer pričelo že v aprilskih dneh leta 1941.

V počastitev 7. krajevnega praznika so se v ljutomerskem domu kulture zbrali delegati na svečani seji skupščine krajevne skupnosti in družbeno-političnih organizacij, na kateri je prisotnim govoril o dosežkih v krajevni skupnosti, gospodarsko-političnih vprašanjih ter zlasti o krepitvi delegatskega sistema ter o vlogi krajevne skupnosti in občine predsednik občinske konference SZDL Ljutomer Saša PIRHER.

Ob tej priložnosti je delegacija DPO KS položila venec k spomeniku talcem ob strelšču v Ljutomeru.

Za aktivno in uspešno delo v družbeno-političnih organizacijah, samoupravnih organih KS in društvih so na svečani seji prejeli priznanja krajevne konference SZDL z bronasto značko OF: Jože LEBAR, Marija NEDL, Anton ŽUMAN, Vlado POTOČNIK, Srečko JAGRINEC, Branko MIHALIČ in Franc MAŽGON.

Po svečani seji je skupina pionirjev OŠ Ivan Cankar Ljutomer pripravila pester kulturni program.

V galeriji Ante Trstenjak pa so odprli razstavo pod naslovom: „Pomurska ljubiteljska likovna ustvarjalnost.“ Na njej sodelujejo likovniki kulturno-umetniških društev in sekcij iz Murske Sobotice, Lendave, Gornje Radgone in Ljutomera.

Stane Feuš

DAN VARNOSTI

Odlikovanja in priznanja

Z osrednjo pomursko proslavo, ki je bila v soboto v Moravskih toplicah, so bile sklenjene prireditve ob letošnjem jubilejnim dnevu varnosti. Na proslavi je govoril sekretar medobčinskega sveta zveze komunistov za Pomurje Franc Kolaric, ki je orisal zgodovinski razvoj varnostne službe, spregovoril o sedanjem ekonomskem stanju, dosežkih na področju krepitve družbene samozasčite in nadaljnjih nalogah na tem področju. Pohvalil je aktivnost delavcev organov za notranje zadeve in dejal, da so k temu, kar smo dosegli, v precejšnji meri prispevali tudi oni.

V kulturnem programu je sodeloval Prekmurški oktet, nato pa so podelili odlikovanja in priznanja. Plakete varnosti, ki jih podeljuje republiški izvršni svet, so dobili: Janko Gornik, Viktor

Grah, Miha Kuzeljevič, Ludvik Lazar, Jože Lipič, Peter Panič, Milan Rodič in Slavko Suša, vsi delavci organov za notranje zadeve. Zlate znake organov za notranje zadeve so prejeli: Krajevna skupnost Rakičan, Jože Kuzma iz Lendave, Vili Žizek iz Murske Sobotice, Antonija Mikuž in Dobričevci Miladinovič, oba delavca UNZ M. Sobotice. Srebrni znak organov za notranje zadeve so dobili: Gasilsko društvo Gerlinci, Marija Ošlaj, Jože Šemen in Karel Melin, vsi delavci UNZ M. Sobotice. Bronasti znak organov za notranje zadeve so prejeli: Avgust Balaško iz Potrošnika M. Sobotice, Peter Horvat iz Mure Murska Sobotica, Mirko Kozic iz Indipa Lendava, Jože Kregar iz Pomurskega tiska, nato pa so to priznanje izročili še delavcem organov za notranje zadeve: Predragu Antiču, Alfonzu Balažicu, Francu Berlaku, Milanu Horvatu, Brunu Jančarju, Janezu Konradu, Ludviku Lazarju, Vladu Petroviču, Dušanu Pohovnikarju, Ludviku Rituperju in Borisu Ferencu. Pismene pohvale so dobili: Suzana Lebar, Ludvik Hodošek, Malvina Maučec, Anton Pleteršnik in Bojan Šebjanič.

Ob letošnjem dnevu varnosti pa so nekateri delavci organov za notranje zadeve prejeli tudi državna odlikovanja: Viktor Grah — red zasluga za narod s srebrno zvezdo, Ludvik Lazar — red dela s srebrnim vencem, Jožica Germadnik — red dela s srebrnim vencem, Simo Marič — red dela s srebrnim vencem, Martin Španbauer — red dela s srebrnim vencem, Boris Antič — red dela s srebrnim vencem in Ludvik Cvernjak — medaljo zasluga za narod.

Med letošnjimi dobitniki priznanj organov za notranje zadeve sta tudi: Klub upokojenih delavcev za notranje zadeve v Murski Soboti in Zavod za časopisno in radijsko dejavnost Murska Sobotica, ki sta prejela plakete organov za notranje zadeve. Odlikovanje je bilo podeljeno na izvršnem svetu SR Slovenije.

S. S.

Odlikovanje GEZI BAČIČU

Prvi dan obiska slovenske partijske delegacije je bila v večernih urah intimna svečanost. Miklós Horváth, prvi sekretar Županijskega partijskega komiteja je predal visoko odlikovanje Predsedniškega sveta LR Madžarske, zlati orden dela, Gezi Bačiču, sekretarju Socialistične zveze delovnega ljudstva Slovenije. Zares zaslužen odlikovanje je predal z besedami: »V preteklih letih smo delali skupaj za razvoj obmejnih krajev, za poglabitev prijateljstva dveh narodov. Tovarš Bačič je tudi osebno veliko storil za vse tisto, o čemer lahko danes z veseljem govorimo: za

niški svet na predlog Županijskega partijskega komiteja dal s tem visokim odlikovanjem priznanje njegovemu delu.«

Geza Bačič se je z ganljivimi besedami zahvalil za visoko priznanje. »Zame je to visoko odlikovanje prijetno presenečenje. Ne rečem le iz skromnosti, da odlikovanja nisem zaslužil sam, temveč skupaj z vsemi tistimi, ki so z menoj živeli in delali. S svojim delovanjem sem uresničeval politiko Zveze komunistov Jugoslavije, tisto načelo, po katerem moramo mi, ljudje ob meji, živeti v sožitju in sodelovanju. To je normalna pot našega življenja,

razvoj gospodarskih stikov, pa tudi za razvoj družbeno-političnih stikov, za boljše življenje madžarskega prebivalstva v Pomurju. Tam živeti prebivalci madžarske narodnosti lahko živijo in delajo kot enakopravni državljani. Lahko uživajo vse tiste pravice, ki jim jih zagotavlja ustava Jugoslavije. Ta osnovna listina pa ostane le »pisana milost«, če vodstveni delavci niso voljni in odločni za njeno uresničevanje. V vaši republiki se ustava uresničuje tudi v vsakdanjem življenju. Delo, ki ga je Geza Bačič opravil v obmejni pokrajini, zasluži vsa pohvala in priznanje. Ocenjujete to njegovo delovanje je Predsed-

graditi most zaupanja. Delal sem vse tisto, kar delajo na tej strani meje tovariši iz Železne županije.«

Tovariš Bačič je zaprosil prvega sekretarja Županijskega partijskega komiteja, da se v njegovem imenu zahvali Predsedniškemu svetu. »Moja želja je, da bi se naše prijateljstvo še bolj poglobilo na temeljih, ki sta ga položila tovariša Tito in Kadar.« Nato so člani obeh uradnih delegacij čestitali odlikovancu in obujali spomine na dolgoletno sodelovanje.

Görgy Csónka, Vas Népe

ABC POMURKA — KZ PANONKA
TZO Kmetijska kooperacija
Prosenjakovci

razpisuje

prosta dela oziroma naloge

DIREKTORJA TZO

Kandidat, ki želi opravljati navedena dela oziroma naloge, mora poleg splošnih pogojev, določenih z zakonom, izpolnjevati še naslednje pogoje:

- da ima višjo šolsko izobrazbo agronomske smeri ali ekonomske smeri in tri leta delovnih izkušenj
- da ima srednješolsko izobrazbo kmetijske smeri in pet let delovnih izkušenj
- vsaj pasivno znanje madžarskega jezika

Mandat traja 4 leta.

Kandidati vložijo prijave z dokazili o izpolnjevanju pogojev najpozneje v 15 dneh od dneva objave razpisa na naslov ABC POMURKA — KZ PANONKA, Markišavska 3, M. Sobotica, v zaprti ovojnici z oznako „za razpisno komisijo, TZO Prosenjakovci“.

INTEGRAL, TOZD NARAVNO ZDRAVILISCE, KAMP
TERMALNO KOPALIŠČE PETISOVCI

VAS VABI

na VELIKO ZABAVO

Z NOVIMI FOSILI

Prireditve bo v soboto,
19. maja 1984, ob 20. uri.

Rezervacije z večerjo lahko dobite v restavraciji kopališča ali po telefonu 75-010. Obenem obveščamo, da je kopališče odprto vsak dan od 10.00 do 19.00

Vabljeni!

AMD gorenjevarstroj

LENDAVA

prireja dne 27. maja 1984 ob 13. uri

v Rekreativnem centru Petišovci

VELIKO TOMBOLO

GLAVNI DOBITEK

250 starih milijonov

ostali dobitki:

2 OSEBNA AVTOMOBILA ZASTAVA 101

6 OSEBNIH AVTOMOBILOV ZASTAVA 126 P

4 MOPEDI 4-BRZINCI

10 HLADILNIH SKRINJ

15 VARILNIH APARATOV VAREX MINI

20 PAROV COPAT ADIDAS

20 TORBIC TOKO

Cena tombolske karte 200.— din.

Tombola bo ob vsakem vremenu!

Za jedajo in pijačo poskrbljeno!

Vabljeni!